

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΑΙΓΑΙΟΥ

ΣΧΟΛΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ

Τμήμα ΓΕΩΓΡΑΦΙΑΣ

Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών

«Ανθρωπογεωγραφία, Ανάπτυξη και Σχεδιασμός του Χώρου»

Διπλωματική εργασία

Η διερεύνηση της έννοιας και της αίσθησης κοινότητας στο ελληνικό περιφερειακό πανεπιστήμιο: η περίπτωση του Πανεπιστημίου Αιγαίου

Επιβλέπουσα Καθηγήτρια:

Θεανώ Σ. Τερκενλή

Εκπόνηση:

Θεοδώρα Τζέκου

A.M.: 17019

ΜΥΤΙΛΗΝΗ 2019

Περίληψη

Η παρούσα εργασία αποσκοπεί στη διερεύνηση της αίσθησης της κοινότητας μεταξύ των μελών ελληνικών πανεπιστημιακών κοινοτήτων που λειτουργούν στην περιφέρεια, στο πλαίσιο πολιτικών και οικονομικών σκοπιμοτήτων. Αναλύεται η έννοια της κοινότητας στον ακαδημαϊκό χώρο, εξετάζοντας τόσο τις αντιλήψεις, όσο και τα συναισθήματα, αλλά και την όλη στάση των μελών αυτών των πανεπιστημιακών κοινοτήτων, ως προς την προσωπική τους ταυτότητα, σε σχέση με τη θέση/ρόλο τους στις κοινότητες αυτές, και **μάάλιστα κάτω από ιδιαίτερες και δύσκολες συνθήκες νησιωτικότητας και κοινωνικο-οικονομικής κρίσης, αντίστοιχα.**

Επιλέχθηκε να μελετηθεί η περίπτωση του Πανεπιστημίου Αιγαίου καθώς αυτό αποτελεί χαρακτηριστικό παράδειγμα, ενός περιφερειακού ελληνικού πανεπιστημίου, που λειτουργεί την τελευταία τριακοπενταετία στην ελληνική περιφέρεια, στο πλαίσιο προσπαθειών ενίσχυσης της κοινωνικής και οικονομικής ανάπτυξης των νησιών του αρχιπελάγους, όπου εγκαθίστανται τα 18 Τμήματα του ερευνητικού και εκπαιδευτικού αυτού ιδρύματος. Για την επίτευξη του σκοπού της μεταπτυχιακής αυτής εργασίας, πραγματοποιήθηκε επιτόπια συλλογή πρωτογενούς υλικού (εθνογραφική έρευνα), με τη βοήθεια ως επί το πλείστον δομημένων ηλεκτρονικών ερωτηματολογίων στον συνολικό πληθυσμό της πανεπιστημιακής κοινότητας του Πανεπιστημίου Αιγαίου (ακαδημαϊκό, διοικητικό και φοιτητικό).

Συγκεκριμένα, διερευνήθηκε η αίσθηση της πανεπιστημιακής κοινότητας, η συναισθηματική ταύτιση των μελών του Πανεπιστημίου Αιγαίου με αυτήν, η συμμετοχή τους στα πανεπιστημιακά κοινά, αλλά και ο βαθμός στον οποίο είναι σημαντική η πανεπιστημιακή ταυτότητα για τα μέλη του Πανεπιστημίου Αιγαίου. Διερευνήθηκαν επίσης οι διαφοροποιήσεις των παραπάνω μεταβλητών μεταξύ των διαφόρων ομάδων της πανεπιστημιακής κοινότητας (ακαδημαϊκές, διοικητικές, φοιτητικές) και συσχετίστηκαν τα ευρήματα αυτά με άλλους ειδοποιούς παράγοντες του υπό έρευνα φαινομένου, όπως η νησιωτικότητα, η διασυννοριακότητα, η απόσταση από το κέντρο και η κοινωνικο-οικονομική κρίση.

Η έρευνα ανέδειξε μία ικανοποιητική αίσθηση κοινότητας για την πλειονότητα των μελών του Πανεπιστημίου Αιγαίου, τόσο ως προς την αντίληψη, όσο και ως προς το συναίσθημα και τη συμπεριφορά. Επιπλέον, αναδείχθηκε υψηλός βαθμός σημαντικότητας της πανεπιστημιακής τους ταυτότητας για τα μέλη αυτά, καθώς επίσης και μεγάλη (θετική, αλλά και αρνητική) σύνδεση των παραπάνω μεταβλητών με

ανεξάρτητους παράγοντες όπως η η νησιωτικότητα, η διασυνοριακότητα, η απόσταση από το κέντρο και η κοινωνικο-οικονομική κρίση.

Η ερευνητική αυτή εργασία ευελπιστεί να αποτελέσει χρήσιμη συνεισφορά στον μελλοντικό σχεδιασμό πολιτικών ανάπτυξης του Πανεπιστημίου Αιγαίου και σημαντική συμβολή στη σχετική διεθνή επιστημονική έρευνα, αλλά και πεδίο προβληματισμού για την πανεπιστημιακή κοινότητα και ταυτότητα του Πανεπιστημίου Αιγαίου, τόσο σε συλλογικό όσο και σε ατομικό επίπεδο.

Λέξεις κλειδιά: πανεπιστημιακή κοινότητα, αίσθημα ανήκειν, πανεπιστημιακή ταυτότητα, Πανεπιστήμιο Αιγαίου

Abstract

In this work we analyze the concept of the community, the identity and the sense of the individual. The above concepts are mainly studied in relation to the academic field. More specifically, the work focuses on the sense of sensitivity of members of Greek academic communities operating in the region, in the context of efforts to strengthen the social and economic development of the areas of establishment of research and educational institutions.

The aim of this diplomatic work is to explore the sense of the university community among the members, a regional university, the University of the Aegean. The sense of the university community and the emotional matching of its members with the university community was investigated, as well as the extent to which the university identity is important for them. Factors such as insularity, and the socio-economic crisis, among others, have influenced this sensation.

The case of the University of the Aegean was considered appropriate to be studied with questionnaires to which both the academic, student and administrative staff of the Foundation were invited to answer. For most of the members of the University of the Aegean it has been shown that the university identity is important and that there is a difference in the degree of importance among the members, that is, between the academic, the student and the administrative population of the university community of the Aegean University.

Moreover, factors such as distance from the center, socio-economic crisis, cross-border and insularity have been shown to influence both the solidarity of the members of the University of the Aegean with the university community and their social participation.

Key words: *university community, sense of belonging, university identity, University of the Aegean*

Πίνακας Περιεχομένων

ΕΙΣΑΓΩΓΗ	1
A. ΘΕΩΡΗΤΙΚΟ ΜΕΡΟΣ	2
Κεφάλαιο 1 Η έννοια της κοινότητας· Ιστορία, παρόν, μέλλον	2
1.1 Η έννοια και η εξέλιξη της κοινότητας στην ανθρώπινη ιστορία	2
1.2 Η κοινότητα στη σύγχρονη κοινωνία	4
1.3 Κατηγορίες κοινοτήτων και τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά τους	5
Κεφάλαιο 2 Ταυτότητα και η αίσθηση του ανήκειν	7
2.1 Ορισμός της ταυτότητας	7
2.2 Κοινότητα και ταυτότητα	8
2.3 Αίσθηση του “Ανήκειν”	9
2.4 Χαρακτηριστικά ταυτότητας	11
Κεφάλαιο 3 Ακαδημαϊκή κοινότητα και ταυτότητα στο περιφερειακό πανεπιστήμιο	14
3.1 Κουλτούρα οργανισμών και ακαδημαϊκή κουλτούρα	15
3.2 Η έννοια της ταυτότητας και η αίσθηση του “ανήκειν” στον ακαδημαϊκό χώρο	16
3.3 Η διαφοροποίηση ανάμεσα στα κεντρικά και περιφερειακά πανεπιστήμια	17
3.4 Το περιφερειακό πανεπιστήμιο στον ελληνικό ακαδημαϊκό χάρτη	19
3.5 Η περίπτωση του Πανεπιστημίου Αιγαίου	20
B. ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΜΕΡΟΣ	22
Κεφάλαιο 4 Η εμπειρική έρευνα	22
4.1 Σχεδιασμός έρευνας και μεθοδολογία	22
4.2 Ερευνητικά ερωτήματα	22
4.3 Μεθοδολογία έρευνας	23
Κεφάλαιο 5 Αποτελέσματα έρευνας	24
5.1 Δημογραφικά στοιχεία ερωτηθέντων	25
5.2 Αποτελέσματα περιγραφικής στατιστικής επεξεργασίας	64
5.3 Αποτελέσματα συσχετισμού μεταβλητών	73
Κεφάλαιο 6 Συζήτηση – Συμπεράσματα	97
Βιβλιογραφία	100
Παράρτημα Ερωτηματολόγιο	101

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Σε οργανισμούς, όπως είναι ένα εκπαιδευτικό ίδρυμα, αλλά και σε κάθε κοινότητα, σμιλεύονται δεσμοί μεταξύ κοινωνίας και προσωπικής δράσης, το δε άτομο θεωρεί για τον εαυτό του ότι δομείται μέσα σ αυτή, αναπτύσσοντας οργανική σχέση με τους άλλους, ενώ ταυτόχρονα δομείται επίσης και η προσωπική του ταυτότητα (Τερκενλή, 2015).

Μέσα στους κόλπους των κοινωνικών επιστημών και με διεπιστημονική προσέγγιση, η παρούσα διπλωματική εργασία, διερευνά την έννοια της αίσθησης της κοινότητας, αλλά και την σπουδαιότητα να εφαρμοστεί, στον πληθυσμό του Πανεπιστημίου Αιγαίου, ενός ελληνικού περιφερειακού ανώτατου εκπαιδευτικού ιδρύματος.

Η έρευνα αυτή έχει εμπειρική και ακαδημαϊκή αξία καθώς αφορά την συγκεκριμενοποίηση της δουλειάς αυτής στην περίπτωση του Πανεπιστημίου Αιγαίου, ενώ μπορεί να χρησιμεύσει στη συγκεκριμένη ακαδημαϊκή κοινότητα τροφοδοτώντας τη διοίκηση του ιδρύματος με στοιχεία που θα εξυπηρετήσουν την αναζήτηση λύσεων ενθάρρυνσης της οικειότητας και δημιουργίας δεσμών μεταξύ της κοινότητας των μελών τους. Επιπλέον, καινοτομεί καθώς δεν έχει πραγματοποιηθεί καμία άλλη παρόμοια έρευνα στη χώρα μας και στο Πανεπιστήμιο Αιγαίου, που να είναι ευρεία και όχι δειγματοληπτική.

Η εργασία είναι διαρθρωμένη σε δύο μέρη. Στο πρώτο μέρος επιδιώκεται η θεωρητική θεμελίωση της έννοιας της κοινότητας και οι έννοιες της ταυτότητας και της αίσθησης του ανήκειν, κυρίως όμως οι έννοιες της ακαδημαϊκής κοινότητας και ταυτότητας στο περιφερειακό πανεπιστήμιο, με υλικό που προέρχεται από τη σχετική με το θέμα βιβλιογραφία. Στο δεύτερο μέρος παρουσιάζεται η εμπειρική έρευνα με θέμα μελέτης περίπτωσης το Πανεπιστήμιο Αιγαίου.

Το πρώτο κεφάλαιο ξεκινά με τον εννοιολογικό προσδιορισμό της κοινότητας και επιχειρείται μία πολύ σύντομη ιστορική αναδρομή του όρου. Στη συνέχεια διερευνάται η κοινότητα στη σύγχρονη κοινωνία των τεχνολογικών επιτευγμάτων και της ατομικοποίησης με τη βοήθεια αναφορών από την παγκόσμια βιβλιογραφία. Επιπλέον, παρουσιάζονται βασικές κατηγορίες κοινοτήτων με τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά τους.

Στο δεύτερο κεφάλαιο διερευνάται ο ορισμός της έννοιας της ταυτότητας και της αίσθησης του ανήκειν, δύο εννοιών που βρίσκονται σε αλληλόδραση με την κοινότητα και κατέχουν θεμελιώδη ρόλο στην ανάλυση των κοινωνικών φαινομένων.

Στο τρίτο κεφάλαιο επιδιώκεται η περιγραφή της έννοιας της κοινότητας στον ακαδημαϊκό χώρο και η ανάλυση της έννοιας της ατομικής ακαδημαϊκής ταυτότητας που συγκροτείται μέσα στους κόλπους των πανεπιστημίων. Ιδιαίτερα παρουσιάζεται η διαφοροποίηση ανάμεσα στα κεντρικά και περιφερειακά πανεπιστήμια και η ακαδημαϊκή ατμόσφαιρα που διαμορφώνεται μέσα σε αυτά, σε σχέση με τις σύγχρονες αλλαγές της παγκοσμιοποίησης, με τις οποίες καλούνται να λειτουργήσουν. Πιο συγκεκριμένα, περιγράφεται η χωροθέτηση των Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων στην Ελλάδα, κυρίως των περιφερειακών πανεπιστημίων, συγκριτικά με το διεθνή χώρο και επιδιώκεται η λεπτομερής περιγραφή και παρουσίαση της περιοχής μελέτης.

Στο δεύτερο μέρος της εργασίας, το οποίο ξεκινά με το τέταρτο κεφάλαιο, αναπτύσσεται η μεθοδολογία που ακολουθήθηκε για την πραγμάτωση της έρευνας, και παρατίθενται τα ερευνητικά ερωτήματα και οι υποθέσεις εργασίας του υπό έρευνα φαινομένου.

Στο πέμπτο κεφάλαιο γίνεται η παρουσίαση των αποτελεσμάτων της πρωτογενούς έρευνας κατόπιν περιγραφικής στατιστικής επεξεργασίας και συσχετισμού μεταβλητών με τη χρήση του προγράμματος spss και excel.

Η μελέτη ολοκληρώνεται με το έκτο κεφάλαιο όπου καταγράφονται τα συμπεράσματα της έρευνας, γίνεται μια συνολική αποτίμηση της προσωπικής εμπειρίας που αποκόμισα από τη συμμετοχική μου έρευνα, κατά την εκπόνηση της παρούσας μελέτης, ενώ τέλος παρουσιάζονται προτάσεις για μελλοντική έρευνα στο συγκεκριμένο θέμα.

A. ΘΕΩΡΗΤΙΚΟ ΜΕΡΟΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1: Η έννοια της κοινότητας· ιστορία, παρόν, μέλλον

1.1 Η έννοια και η εξέλιξη της κοινότητας στην ανθρώπινη ιστορία

Ο άνθρωπος είναι ζώο πολιτικό και κοινωνικό. Είναι μέλος μιας οικογένειας, μιας ομάδας, μιας κοινότητας (Rodríguez, 2002: 55). Πολλές φορές όμως, η συζήτηση περί Κοινότητας, *ως η ιδιότης του κοινού*, προκαλεί μία σύγχυση, διότι δημιουργεί την αίσθηση ότι μιλάμε ουσιαστικά για την Κοινωνία, *ως σχέσις και αποτέλεσμα του κοινωνώ*. Η έννοια της κοινότητας αντιπαραβαλλόμενη με την έννοια της κοινωνίας δηλώνει κάτι μικρότερο, αλλά περισσότερο “δεμένο” όπου προέχουν η παράδοση, οι ηθικές αξίες και η προσωπική δέσμευση (Καρκατσούλης, 2000).

Οι ορισμοί της έννοιας της κοινότητας είναι πολλοί. Περίπου εκατό, αναφέρει ο Πανταζόπουλος, γεγονός που αναδεικνύει την πλατιά έννοια του όρου. Ο γερμανικός ιδεαλισμός τη θεωρεί μία *οργανική ένωση ανθρώπων που υπηρετούν έναν, εξωτερικό προς την κοινότητα, συγκεκριμένο σκοπό*, ενώ στο ρομαντισμό, η κοινότητα αποτελεί την ουσία, τη σάρκωση της Ηθικότητας, η οποία, κατά τις Εγγελιανές αρχές πάντα, μετεξελίσσεται από γνωστική συναποδοχή σε εξατομικευμένη εναίσθητη της ηθικής ουσίας. Σύμφωνα με άλλες ιδεαλιστικές προσεγγίσεις του όρου, *το κράτος, μέσω της κοινότητας, εκφράζει τον προσωπικό τρόπο οργάνωσης των ανθρώπων, ενώ η κοινωνία τον απρόσωπο*. *Απ’ όλες όμως φαίνεται καθαρά ο κίνδυνος, να αποτελέσουν οι κοινότητες, το όχημα χειραγώγησης των μελών τους* (Καρκατσούλης, 2000). Αναζητώντας σ’ ένα σύγχρονο γενικό ερμηνευτικό λεξικό της ελληνικής γλώσσας, το λήμμα “κοινότητα”, διαβάζουμε ότι σημαίνει μια ομάδα ανθρώπων με ορισμένους δεσμούς (Τερζόπουλος, Φυτράκης, 1993).

Σύμφωνα με το λεξικό ανθρωπογεωγραφικών όρων *Dictionary of Human Geography* (έτος), η έννοια της κοινότητας ερμηνεύεται ως ένα κοινωνικό **δίκτυο αλληλεπιδρώντων ατόμων**, συνήθως συγκεντρωμένων **σε μία καθορισμένη περιοχή**. Είναι ένας όρος που χρησιμοποιείται ευρέως σε μεγάλης έκτασης, τόσο ακαδημαϊκών όσο και λαϊκών πλαισίων, που δημιουργούν μεγάλο αριθμό ξεχωριστών ορισμών, κυρίως όμως αποτελεί αντικείμενο της κοινωνιολογίας. Ο όρος κοινότητα για στοχαστές όπως ο Schmalenbach, ο Bell και ο Newby, είναι κάτι περισσότερο από την αίσθηση ότι τα άτομα ανήκουν σε ένα ενεργό κοινωνικό δίκτυο –το οποίο και

ονομάζουν κοινωνία. Η μελέτη των κοινοτήτων ξεκίνησε από το επιστημονικό δυναμικό της Σχολής του Σικάγου. Ο Tonnies, αρχικά, επιχειρώντας να διερευνήσει τις κοινωνικές και συμπεριφορικές συνέπειες της αστικοποίησης, χαρακτήρισε τις κοινότητες ως συγκεκριμένους τύπους κοινωνικών δικτύων, δηλαδή μια μορφή ανθρώπινης συσχέτισης χωρίς να τις προσεγγίσει ως εδαφικά καθορισμένα κοινωνικά σύνολα, κάτι όμως που έκαναν οι μεταγενέστεροί της μελετητές. Η έννοια της τοποθεσίας στις κοινοτικές σπουδές εισήχθη τη δεκαετία του 1980, εποχή που ανανεώθηκε το ενδιαφέρον στις κοινωνικές επιστήμες για τα τοπικά κοινωνικά συστήματα (The Dictionary of Human Geography, 2014).

Ο όρος αναφέρει η Τερκενλή, χρησιμοποιείται ευρέως χωρίς όμως όλοι οι χρήστες να του προσδίδουν τον ίδιο ορισμό. Ως επί τω πλείστον, στο άκουσμα της λέξης, προκαλούνται θετικοί συνειρμοί και συναισθήματα (Τερκενλή, 2015).

Η κοινότητα, ως αφετηρία διαφορετικών θεωρητικών πλαισίων, εξηγεί η Ζήση, αποτελεί μία πολυεπίπεδη έννοια, που μπορεί να είναι είτε ένας τεχνικός όρος, είτε μια μορφή κριτικής πράξης και αλλαγής στον κοινωνικό, αισθητικό και πολιτισμικό χώρο. Ως ιστορική έννοια τη διαμορφώνουν χωροχρονικές δυνάμεις, ως τεχνικός όρος στο δημόσιο λόγο αποτελεί εργαλείο πολιτικού Λόγου, μπορεί όμως επίσης, σε περιβάλλοντα της κοινοτικής ψυχιατρικής και της κοινοτικής ψυχολογίας, να αποτελέσει και θεραπευτικό εργαλείο. Στην εκπαίδευση ο όρος, σύμφωνα πάντα με τη Ζήση, χρησιμοποιείται για να εκφράσει την ένωση των ανθρώπων, με στόχο τη μεταβίβαση γνώσεων και αξιών και μπορεί να αποτελέσει τη βάση και το μέσο ώστε να αναπτυχθεί ένας κριτικός διάλογος, ενώ στο χώρο της Τέχνης, οι δημιουργικές καλλιτεχνικές κοινότητες αποτελούν πηγή νέων πολιτισμικών και αισθητικών προτύπων (Ζήση, 2018).

Ο Glenn Tinder αναφέρεται στις ανθρώπινες σχέσεις λέγοντας ότι ένα άτομο φτάνει στην πληρότητα της ύπαρξής του μόνο μέσα από τις σχέσεις του με άλλα άτομα, γεγονός που μπορεί να δημιουργεί αντιρρήσεις, καθώς το ιδανικότερο όλων αποτελεί η ελευθερία. Όμως, αναρωτιέται, ποια θα ήταν η αξία της ελευθερίας, οπουδήποτε, χωρίς τις ανθρώπινες σχέσεις; Ο άνθρωπος επιθυμεί την ελευθερία για να μπορεί να είναι ο εαυτός του. Και για να μπορεί αυτό να συμβεί θα πρέπει να βρίσκεται σε επικοινωνία με άλλους ανθρώπους, να δημιουργεί δηλαδή φιλίες, να εργάζεται, να ζει σε συγκεκριμένο μέρος. Αυτές οι σχέσεις που συμπληρώνονται και εναρμονίζονται, αποτελούν μία κοινότητα, πράγμα που αποδεικνύει πως η ελευθερία βρίσκεται μόνο μέσα στην κοινότητα.

Ο Max Weber προσέγγισε ερευνητικά τις μορφές συγκρότησης των ανθρώπινων κοινοτήτων, ιδιαίτερα ως προς τις οικονομικές σχέσεις που συμβάλλουν στη θεμελίωσή τους και τις διέπουν στη συνέχεια (Γκιούρας, 2007: ιε') Με την έννοια της κοινότητας συνδέεται στενά και η έννοια της κουλτούρας (Αφουξενίδης, 2008: 351), η οποία δεν είναι εντελώς ανεξάρτητη από την οικονομική βάση (Λουκάκη, 2008: 325).

1.2 Η κοινότητα στη σύγχρονη κοινωνία

Οι σύγχρονες τεχνολογικές εξελίξεις στον τομέα της πληροφορικής, έχουν επιτρέψει τη δημιουργία νέων φαινομένων και δραστηκών μεταβολών σε όλους τους τομείς των ανθρώπινων δραστηριοτήτων και τη μεταβολή της οικονομίας της παραγωγής και του εμπορίου υλικών αγαθών, στην άυλη «αβαρή» οικονομία και τις χωρικές της επιπτώσεις. Αυτές οι εξελίξεις στη συμπίεση του χωρο-χρόνου έχουν αυξήσει τις δυνατότητες στενής αλληλεπίδρασης μεταξύ των ανθρώπων που χωρίζονται από μεγάλες αποστάσεις δημιουργώντας αυτό που ονομάζουμε κοινότητα χωρίς εγγύτητα (community without propinquity) (Τσάμπρα, 2008: 349). Επίσης, η ταχεία επέκταση του Διαδικτύου και του World Wide Web¹ έχουν ενισχύσει τις “εικονικές κοινότητες των ανθρώπων που μπορούν να αλληλεπιδρούν συνεχώς και σε πραγματικό χρόνο χρησιμοποιώντας ηλεκτρονικά μέσα (The Dictionary of Human Geography).

Η εκτόξευση των τεχνολογικών επιτευγμάτων (κινητή τηλεφωνία, διαδίκτυο, ιστοσελίδες κοινωνικής δικτύωσης), επιτρέπει τη δυνατότητα να παραμένουν οι άνθρωποι σε διαρκή επαφή μεταξύ τους, μέσω νέων κοινωνικών μορφών δικτυακών αλληλεπιδράσεων όπως η *Εικονικότητα*, η ικανότητα δηλαδή να προσλαμβάνουμε εικονικές ταυτότητες, η *Κοινοτικότητα*², ο *Γιγαντισμός*³ και η *Εξειδικευτικότητα*, η εντυπωσιακή αύξηση δηλαδή στα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά που έχουμε η δυνατότητα να συνάψουμε (Christakis, Fowler, 2009: 361).

Ανεξάρτητα όμως από όλες τις παραπάνω τεχνολογικές κατακτήσεις του ανθρώπου, στην τωρινή αποκαλούμενη μαζική κοινωνία, συνεχώς και αυξάνεται η κατάλυση των δεσμών της κοινοτικότητας λόγω της ρευστότητας που προκαλεί η απουσία σταθερών, όπως η θρησκεία ή η επιστήμη, που έχει ανάγκη η ανθρώπινη ύπαρξη κι έτσι το άτομο απομονώνεται και αυτοπροσδιορίζεται. Ανησυχητικό είναι επίσης και το φαινόμενο της

---

¹ Το σύμπαν των πληροφοριών που είναι προσβάσιμες στο διαδίκτυο

² Η διεύρυνση της κλίμακας μέσω της οποίας μπορούμε να διανείμουμε πληροφορίες και να συνεισφέρουμε σε συλλογικές προσπάθειες

³ Τεράστια αύξηση στην κλίμακα των δικτύων μας και στον αριθμό των ενδεχόμενων μελών

πολιτικής οικειοποίησης, από ανερχόμενα σύγχρονα ακροδεξιά κινήματα του όρου κοινότητα, στην Ευρώπη (Τερκενλή, 2015).

Ο Durkheim παρατηρεί ότι, η σύγχρονη κοινωνία αναπτύσσει κοινότητα γύρω από τα ενδιαφέροντα και τις δεξιότητες περισσότερο από ό,τι γύρω από την τοποθεσία (McMillan, Chavis, 1986).

Επιπλέον, ο κοινωνικός στοχαστής Zygmunt Bauman στο βιβλίο του *Ρευστός κόσμος* χαρακτηρίζει τον πλανήτη μας εντελώς παγιδευμένο μέσα στον ιστό της ανθρώπινης αλληλεξάρτησης και αναφέρεται στον Castells, ο οποίος θεωρεί ότι η μοντέρνα εξατομίκευση οφείλεται στην *αντικατάσταση των στενά δεμένων κοινοτήτων και ενώσεων* από έναν υπέρμετρο ατομικισμό, με αποτέλεσμα οι ανθρώπινοι δεσμοί να γίνονται ιδιαίτερα εύθραυστοι κυριαρχούμενοι από φόβους (Bauman, 2007: 131, 176-7). Χαρακτηριστικά αναφέρει ότι η σύγχρονη κοινωνία ζει στην *κινούμενη άμμο της τυχειότητας* και γι αυτό ευθύνεται η *ατομικοποίηση* που αντικατέστησε τις στενά δεμένες κοινότητες με τους περιορισμούς που επέβαλλαν οι σφικτοί κοινωνικοί δεσμοί (Bauman, 2008: 100-101).

1.3 Κατηγορίες κοινοτήτων και τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά τους

Ο Gusfield διέκρινε δύο σημαντικές χρήσεις του όρου κοινότητα, μία που έχει εδαφική έννοια και αναφέρεται στην τοποθεσία (π.χ. γειτονιά, πόλη κλπ.) και μία “σχεσιακή” που ασχολείται με τις κοινωνικές σχέσεις (επαγγελματικές, πνευματικές, κλπ.) (McMillan, Chavis, 1986).

Απαντώνται διάφορες μορφές κοινοτήτων· κάποιες εξ αυτών σύμφωνα με τη Ζήση, είναι οι εξής:

- α) κοινότητες ως εδαφικές ενότητες,
- β) κοινότητες ως μορφή συλλογικής δράσης, και,
- γ) συμβολικές κοινότητες.

Ένα στοιχείο συγκρότησης μιας κοινότητας σε διακριτή κοινωνική οντότητα είναι η παρουσία κάποιων μετρήσιμων ποιοτήτων και δεικτών που αποτελούν αντικειμενικά δεδομένα όπως είναι οι κοινωνικοί ή οι φυσικοί πόροι, τα επίπεδα ανεργίας κ.ά. Ένα δεύτερο στοιχείο συγκρότησης βασίζεται στην επεξεργασία της ιστορικής μνήμης όπως στην περίπτωση των κοινοτήτων που προέκυψαν από τον προσφυγικό πληθυσμό της μικρασιατικής καταστροφής. Κάποια άλλα παραδείγματα όπως είναι τα μεγάλα πολιτισμικά γεγονότα των μεγάλων αστικών κέντρων ή οι ετήσιες τελετές πιο μικρών κοινοτήτων, βοηθούν τη διαδικασία συγκρότησής τους καθώς παίζουν καθοριστικό

ρόλο για την ταυτότητα των κοινοτήτων αυτών δημιουργώντας, μέσω των κοινωνικών διαδράσεων, τοπικότητα και ζωτικότητα. Επιπλέον, το πολιτισμικό πνεύμα μιας εποχής μπορεί να αποτελέσει στοιχείο συγκρότησης κοινότητας προσδίδοντας σ αυτή ένα ιδιαίτερο χαρακτήρα όπως ενδεικτικά αναφέρεται το παράδειγμα των ψηφιακών κοινοτήτων (Ζήση, 2018).

Τα άτομα που συμμετέχουν σ ένα δίκτυο ανθρώπων επωφελούνται με ποικίλους τρόπους από τη σύνδεσή τους αυτή επηρεάζοντας ή αντιγράφοντας το ένα το άλλο (Christakis, Fowler, 2009: 43).

Κατά τον Rivkman, επτά είναι τα βασικά στοιχεία που απαιτούνται για να υπάρξει μία ομάδα. *Ο κοινός σκοπός, η κοινή αναγνώριση από τα άτομα που την αποτελούν των ορίων της, καθώς και της σχέσης της με άλλες ομάδες-κοινοτήτες, η ικανότητά της να καλωσορίζει νέα μέλη ή να αποχωρίζεται κάποια, η δυνατότητα και η ελευθερία ύπαρξης υποομάδων συγχρόνως με την ελεύθερη έκφραση και κίνηση, η ικανότητα να αναγνωρίζει μα και να αντιμετωπίζει τα λάθη της και τέλος, να αποτελείται τουλάχιστον από 3 μέλη ώστε να μπορούν να αναπτυχθούν διαπροσωπικές σχέσεις* (Πουλόπουλος, Τσιμποκλή, 2016:25-28).

Καθώς μία κοινότητα, είτε ορίζεται με γεωγραφικά κριτήρια, είτε με πολιτισμικά, είτε με εθνολογικά, είναι μία μεγάλη ομάδα, τα παραπάνω επτά στοιχεία θα λέγαμε ότι χαρακτηρίζουν και την ύπαρξη της.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2: Ταυτότητα και η αίσθηση του ανήκειν

2.1 Ορισμός της ταυτότητας

Ερωτήματα που σχετίζονται με το ποιοι/ες είμαστε ή με το πώς οι άλλοι άνθρωποι γύρω μας μας βλέπουν, συνδέονται με το ζήτημα της ταυτότητάς μας, το οποίο δεν είναι δεδομένο (Αφουξενίδης, 2008: 356). Κατά τον Bion μέσα σε μία ομάδα, το κάθε άτομο ανακαλύπτει τον εαυτό του μέσα από τις σχέσεις του και την αλληλεπίδραση που έχει με τα υπόλοιπα άτομα της ομάδας, αλλά και διαμέσου των συναισθημάτων συνεκτικότητας με την ομάδα σαν σύνολο (Μαρούδα-Χατζούλη, 2014: 199).

Με πειραματισμούς και επαληθεύσεις, με αναιρέσεις και ποικίλες διευθετήσεις, το άτομο οικοδομεί την ταυτότητά του. Πρόκειται επομένως για μία βιωματική διαδικασία που εξελίσσεται εμπειρικά μέσα σε ένα αβέβαιο περιβάλλον, τόσο για λόγους βιολογικής ωρίμανσης του ίδιου του ατόμου, όσο και εξαιτίας μετασχηματισμών της κοινωνίας μέσα στην οποία ζει (Ψημίτης, 2017: 177).

Η έννοια της ταυτότητας κατέχει κεντρικό και θεμελιώδη ρόλο στην ανάλυση των κοινωνικών φαινομένων. Οι κλασικοί της κοινωνιολογίας ασχολήθηκαν με το θέμα της ταυτότητας και με τους τρόπους που αυτή συγκροτείται. Η διαμόρφωση της ατομικής ταυτότητας αποτέλεσε αντικείμενο μελέτης της ψυχολογίας και της ψυχανάλυσης. Στις σύγχρονες νεωτερικές κοινωνίες του δυτικού κόσμου, όπου το υποκείμενο αποτελεί κεντρικό στοιχείο μέσα σε ένα πολυπολιτισμικό πλαίσιο, το ζήτημα της ταυτότητας βρέθηκε στο επίκεντρο των συζητήσεων του πεδίου των κοινωνικών επιστημών. Πλέον, στο ρευστό περιβάλλον της μετανεωτερικότητας, το θέμα της ταυτότητας είναι θεμελιώδες και πολυσυζητημένο. Σύμφωνα με τον κοινωνιολόγο Richard Jenkins που μελέτησε *“τους τρόπους σύμφωνα με τους οποίους τα άτομα και οι συλλογικότητες διακρίνονται από άλλα άτομα ή συλλογικότητες στις κοινωνικές τους σχέσεις”*, ταυτότητα είναι: *“η βάση των ταξινομήσεων και των διακρίσεων που κάνει ένα άτομο για τον εαυτό του και τους άλλους και κατ’ επέκταση για τις ομάδες ή τις συλλογικότητες στις οποίες είτε ανήκει ο ίδιος είτε ανήκουν οι άλλοι άνθρωποι από το κοινωνικό του περιβάλλον”* (Jenkins, 2007: 13-15).

Η ταυτότητα του ατόμου είναι μία διττή και συνεχής διαδικασία. Μία διαδικασία συνεχούς κοινωνικής και πολιτισμικής κατασκευής που προσδίδει στο άτομο τη δυνατότητα να είναι αναγνωρίσιμο στο χρόνο ως όμοιο με τον εαυτό του και επίσης, να μπορεί να αναγνωρίζεται ως διαφορετικό ανάμεσα σε άλλα άτομα με τα οποία

συναναστρέφεται. Πρόκειται δηλαδή για μία διαδικασία αυτοαναγνώρισης και διαφοροποίησης, αλλά και ετεροαναγνώρισης και ένταξης (Ψημίτης, 2017: 176-177).

2.2 Κοινότητα και ταυτότητα

Ο όρος κοινότητα, σύμφωνα με τον Jenkins, *“είναι μία ισχυρή έννοια, σε σχέση με την οποία οι άνθρωποι οργανώνουν τη ζωή τους και αντιλαμβάνονται τον τόπο και το περιβάλλον μέσα στο οποίο ζουν και την ποιότητα των σχέσεών τους”* και αποτελεί σημαντική πηγή καθορισμού συλλογικής ταυτότητας (Jenkins, 2007: 171).

Κατά την Θεανώ Τερκενλή, η κοινότητα συχνά διακηρύσσεται ως πηγή ταυτότητας. Για το λόγο αυτό, η έννοια της κοινότητας, σε σχέση πάντα με την έννοια του τόπου, αλλά και της πολιτικής των ταυτοτήτων, έχει αποτελέσει αντικείμενο εκτεταμένης διαπραγμάτευσης της γεωγραφίας, πολλές φορές αποτελώντας κεντρική αναλυτική μονάδα του γνωστικού της πεδίου (Τερκενλή, 2015).

Κατά τον McMillan ο καθένας και η καθεμιά μας χρειάζεται συνδέσεις με άλλους, έτσι ώστε να έχουμε ένα περιβάλλον και ένα ακροατήριο για να εκφράσουμε μοναδικές πτυχές της προσωπικότητάς μας. Χρειαζόμαστε ένα περιβάλλον όπου μπορούμε να είμαστε οι ίδιοι και να βλέπουμε τους εαυτούς μας να αντικατοπτρίζεται στα μάτια και στις αντιδράσεις των άλλων. Αυτό επιτυγχάνεται μέσα σε ένα ασφαλές και οικείο περιβάλλον, που διακατέχεται από ενθουσιασμό, κατανόηση και φροντίδα, ώστε το κάθε μέλος να μπορεί να εκφράζεται ελεύθερα λέγοντας την αλήθεια του (McMillan, 1996).

Η οργάνωση διάφορων τελετουργικών εθιμοτυπικών εκδηλώσεων μέσα σε μία κοινότητα είναι σημαντική διότι μέσω αυτών δομούνται και επανεπικυρώνονται οι συλλογικές ταυτότητες (Jenkins, 2007: 227).

Στις σύγχρονες κοινωνίες επισημαίνει ο Immanuel Wallerstein, *«ζούμε στην εποχή του ‘ομαδισμού’-της δημιουργίας εσωστρεφών και αμυντικών ομάδων, καθεμιά από τις οποίες αξιώνει μία ταυτότητα, γύρω από την οποία θα οικοδομεί σχέσεις αλληλεγγύης και διά της οποίας αγωνίζεται να επιβιώσει δίπλα και ενάντια σε άλλες ανάλογες ομάδες»* ενώ, λόγω της κρίσης των συλλογικών αξιών, στο σύγχρονο μετανεωτερικό περιβάλλον, αναδείχθηκαν ζητήματα συλλογικής και ατομικής ταυτότητας. Οι άνθρωποι πλέον στέκονται με αρκετό σκεπτικισμό μπροστά στις ποικίλες όψεις της καθημερινότητας, όπως η πολιτική, η κατανάλωση ή η εκπαίδευση και η διαφήμιση, καθώς δεν κυριαρχεί πλέον μία και μοναδική κουλτούρα (Αφουξενίδης, 2008: 352).

Η κάθε κοινότητα έχει τη δική της εννοιολογική δομή, τη δική της ιστορία, τους δικούς της μύθους, πρακτικές και αξίες, ενώ το κάθε άτομο, τους δικούς του ρόλους, οι οποίοι καθορίζονται από τους θεσμούς της κοινότητας στην οποία είναι ενσωματωμένο. Με σημείο αναφοράς τις κοινοτικές αξίες, το κάθε μέλος διαμορφώνει τη δική του επαγγελματική, προσωπική και κοινωνική του ταυτότητα, λειτουργώντας με συλλογικότητα και κοινοτική δέσμευση (Kogan, 2000).

Σύμφωνα με την Τερκενλή το θέμα για τη συγκρότηση της ταυτότητας παράλληλα με τη συζήτηση για τα θεμέλια της ηθικότητας βρίσκονται στο προσκήνιο του επιστημονικού και κοινωνικού ενδιαφέροντος, γεγονός που αποδεικνύει ότι η κοινωνική δόμηση της ανθρώπινης ταυτότητας συνδέεται με το πρόβλημα της οντολογικής μας βεβαιότητας, ιδιαίτερα τη σημερινή εποχή που επικρατεί ανασφάλεια στον πλανήτη (Τερκενλή, 2015).

2.3 Αίσθηση του “Ανήκειν”

Ο όρος κοινότητα κουβαλά μία ηθική φόρτιση διότι υπονοεί υποχρεώσεις και προσδοκίες ανάμεσα στους ανθρώπους με τους οποίους συναναστρέφεται και μοιράζεται την καθημερινότητά του. Μέσα στην κοινότητα επίσης, σμιλεύονται δεσμοί μεταξύ κοινωνίας και προσωπικής δράσης, το δε άτομο θεωρεί για εαυτό του ότι δομείται μέσα σ αυτή, αναπτύσσοντας οργανική σχέση με τους άλλους, ενώ ταυτόχρονα δομείται επίσης και η προσωπική του ταυτότητα. (Τερκενλή, 2015).

Οι **κοινωνιολόγοι της Σχολής του Σικάγου** ήταν οι πρώτοι που ενδιαφέρθηκαν να μελετήσουν θέματα κοινότητας, μέσω της αίσθησης του ανήκειν, συγκρίνοντας τις αστικές με τις αγροτικές κοινότητες, οι οποίες (οι αγροτικές) παρατηρούσαν ότι χαρακτηρίζονταν από συνεκτικότητα, σύμπνοια και σταθερότητα. Πολύ αργότερα, οι Bell και Newby όρισαν την κοινότητα ως ένα ενεργό κοινωνικό δίκτυο και το ονόμασαν *communion*, από την έννοια των συναισθηματικών δεσμών της σύμπνοιας και της μετάληψης. Οι ίδιοι υποστηρίζουν πως τα μέλη μιας κοινότητας μετέχουν σε πράγματα, όπως έθιμα και κοινούς τρόπους σκέψης και έκφρασης, που δεν συναντώνται σε άλλη περιοχή, παρά μόνο στην περιοχή της παράδοσης (Τερκενλή, 2015).

Ο κάθε άνθρωπος συγκροτεί μία ταυτότητα, μία εικόνα δηλαδή για τον εαυτό του αλλά και για τους άλλους, ενώ συγχρόνως ταυτίζεται με άλλους σε συλλογικό επίπεδο και αυτό είναι καίριας σημασίας για αυτόν καθώς αφορά την ίδια την υπόστασή του, ως μέλος μιας κοινωνίας. Η αλληλόδραση που αναπτύσσεται ανάμεσα στο άτομο και τη

συγκρότησή του μέσα στο πλαίσιο των κοινωνικών του σχέσεων είναι ιδιαίτερα ενδιαφέρουσα υποστηρίζει ο Jenkins. Αναδεικνύει την έννοια της *συλλογικότητας* και της *ομοιότητας*, ότι δηλαδή υπάρχει κάτι κοινό στα μέλη μιας ομάδας που αποτελεί κριτήριο καθορισμού (Jenkins, 2007: 15, 170).

Μεγάλη σημασία έχουν οι συνδέσεις μας με άλλα άτομα καθώς, η θέαση του εαυτού μας ως ένα μέρος κάποιου υπεροργανισμού μας δίνει τη δυνατότητα να δούμε, από μια νέα οπτική γωνία, τις πράξεις μας, τις επιλογές μας και τις εμπειρίες μας. Επηρεασμένοι οι άνθρωποι από τα γονίδια, τη γεωγραφία, την τεχνολογία, την κοινωνικοοικονομική κατάσταση, αναπτύσσουν συγκεκριμένους κοινωνικούς δεσμούς, οι οποίοι με τη σειρά τους επηρεάζουν το κάθε άτομο χωριστά (Christakis, Fowler, 2009: 15-19).

Η ένταξη κάποιου ατόμου σε μία κοινότητα σημαίνει, για τον κοινωνικό ανθρωπολόγο Άμπνερ Κοέν, ότι θα μοιραστεί με τα υπόλοιπα μέλη της κοινότητας μια παρόμοια “αίσθηση των πραγμάτων”. Ο ίδιος τόνισε πως τα σύμβολα, όπως είναι οι κοινές τελετές μιας κοινότητας, παράγουν μία αίσθηση κοινού ανήκειν (Jenkins, 2007: 171).

Ο McMillan θεωρεί ότι τέσσερα στοιχεία χαρακτηρίζουν την αίσθηση της κοινότητας: το πνεύμα, η εμπιστοσύνη, η αλληλοεπίδραση και η τέχνη. Δηλαδή εξηγεί, πρόκειται για ένα **πνεύμα** (spirit), μια ατμόσφαιρα συνύπαρξης, ένα συναίσθημα ότι υπάρχει μια δομή που μπορεί **να εμπιστευτεί (trust)**, είναι προφανής η συνειδητοποίηση της συντεχνίας, το γεγονός ότι, το κοινό όφελος προέρχεται από το να είναι **μαζί ο ένας με τον άλλο (trade)**, αλλά πρόκειται ακόμη και για ένα “περιβάλλον” που προέρχεται από **κοινές εμπειρίες**, οι οποίες διατηρούνται ως μια μορφή **τέχνης (art)**. Κατά τον ίδιο στοχαστή, το μέλος που αισθάνεται ότι ανήκει σε μια κοινότητα έχει έντονη και την αίσθηση της εμπιστοσύνης, της συναισθηματικής ασφάλειας, αλλά και της αποδοχής από την ομάδα, πράγμα που το διευκολύνει να ξεπεράσει τυχόν προσωπικές του αδυναμίες (McMillan, 1996).

Ο McMillan αναγνώρισε στην αίσθηση του ανήκειν το στοιχείο της προσδοκίας της ύπαρξης, της πίστης δηλαδή του μέλους ότι θα ανήκει κάπου. Αυτό μαζί με το στοιχείο της αποδοχής, υπογραμμίζουν τα δύο σημεία αναφοράς που είναι σταθερά στην έννοια της κοινοτικής θεωρίας: α) του μέλους και β) της κοινότητας (McMillan, 1996).

Ο ίδιος αναφέρθηκε επίσης και στη δυνατότητα ανάπτυξης οικονομίας, μέσα σε μία δομημένη κοινότητα με ζωντανό πνεύμα διότι τα μέλη της ανακαλύπτουν τρόπους με τους οποίους μπορούν να ωφεληθούν τόσο το ένα με το άλλο, όσο και η ίδια η κοινότητα (McMillan, 1996).

Σύμφωνα με το Γάλλο κοινωνιολόγο Bourdieu, η κοινωνική αναγνώριση και το κύρος ενός ατόμου αποτελούν το **συμβολικό του κεφάλαιο**, ενώ το **κοινωνικό του κεφάλαιο** συγκροτείται από τη συμμετοχή του σε ομάδες, δίκτυα, θεσμικές οργανώσεις και συλλογικότητες. Μαζί με τις άλλες δύο μορφές κεφαλαίου, το **πολιτισμικό** (γνώσεις, δεξιότητες, εκπαιδευτικά και επαγγελματικά προσόντα) και το **οικονομικό** (χρήματα, ακίνητα, περιουσία) αποτελούν τις τέσσερις διαφορετικές μορφές κοινωνικού κεφαλαίου που κατά τον Bourdieu πάντα, αφορά στη *“συμμετοχή σε μια ομάδα η οποία διασφαλίζει στα μέλη της μέσα από το συλλογικά αποκτημένο της κεφάλαιο διαπιστευτήρια που νομιμοποιούν την αξιοποίησή του σε ποικίλες εκφάνσεις της ζωής”* (Ζήση, 2013: 124).

Ο Bourdieu προσεγγίζει το κοινωνικό κεφάλαιο ως ατομικό χαρακτηριστικό γεγονός που βοηθά να μελετήσουμε στη συνέχεια το θέμα της Ταυτότητας και της αίσθησης του ανήκειν, αλλά και η Lydia Hanifan αναφέρεται στην έννοια του κοινοτικού κοινωνικού κεφαλαίου, κάνοντας λόγο για συναδελφότητα, καλή θέληση, κοινωνικές επαφές και αμοιβαία συμπάθεια ανάμεσα στα μέλη μιας κοινωνικής ομάδας, αναδεικνύοντας τη σημασία της συνεργασίας και της ενίσχυσης της συνοχής μεταξύ των μελών (Κονιόρδος, 2008: 284).

Εν κατακλείδι, η συλλογική δυναμική που αναπτύσσεται με κοινές σχέσεις, κοινή γνώση και κοινά συναισθήματα οικοδομεί τη χωροχρονική αίσθηση του συνανήκειν (Ψημίτης, 2017: 333).

2.4 Χαρακτηριστικά ταυτότητας

Προσωπική, εθνική ταυτότητα, φυλετική, πολιτιστική, πολιτική, έμφυλη, εταιρική, αλλά και συλλογική ταυτότητα, είναι μερικοί από τους προσδιορισμούς που μπορεί να έχει ο όρος ταυτότητα. Στην περίπτωση της συλλογικής ταυτότητας, μπορούμε να πούμε ότι πρόκειται για μια ειδική μορφή κουλτούρας με ενισχυμένο συμβολικό περιεχόμενο (Ψημίτης, 2017: 230).

Η ταυτότητα του κάθε ατόμου οικοδομείται σταδιακά και αφορά τη συναίσθηση της πραγματικότητας που το ίδιο έχει, σχετικά με την ύπαρξή του μέσα στο χρόνο. Συνδέεται παράλληλα, και με τον τρόπο που το άτομο εισπράττει και επεξεργάζεται τις όποιες μεταβολές λαμβάνουν χώρα στο εξωτερικό του περιβάλλον, προσπαθώντας ταυτόχρονα να αφομοιώσει αυτές τις μεταβολές χωρίς να αλλοιωθεί ο βασικός πυρήνας του εαυτού του. Το άτομο έχει τη δυνατότητα να αντιλαμβάνεται τις καταστάσεις που συμβαίνουν γύρω του και να αποδίδει σ αυτές ένα καθορισμένο περιεχόμενο

συναισθηματικών, γνωστικών και ψυχολογικών προσδιορισμών. Μέσω αυτής της διεργασίας, το άτομο θεωρείται βασικός παράγοντας στη διαδικασία νοηματοδότησης (Ψημίτης, 2017: 174-176).

Επιπλέον, μέσα από το πώς βιώνουμε ή έχουμε βιώσει έναν τόπο αναπτύσσεται ένας δεσμός που εκφράζεται στη συνέχεια με την επιθυμία μας να παραμείνουμε κοντά σ αυτόν. Η κατάσταση αυτή περιλαμβάνει συμβολισμούς και συγκινήσεις που τροφοδοτούν συναισθηματικές και γνωστικές διεργασίες, οι οποίες με τη σειρά τους διαμορφώνουν ένα μέρος της ταυτότητάς μας. Όπως αναφέρει και ο Lalli, η ταυτότητα τύπου αφορά το δεσμό ενός ατόμου και την ιδιαίτερη σχέση που αναπτύσσει με έναν συγκεκριμένο τόπο (Ζήση, 2013: 116).

Για τον τόπο, εξηγεί ο Thrift, ότι πρόκειται για μία κοινωνική-ανθρώπινη κατασκευή του χώρου που έχει προέλθει από την απόδοση σ αυτόν κάποιου νοήματος, μιας συμβολικής αξίας. Συνήθως συνδέεται με μοναδικά χαρακτηριστικά και ιδιαιτερότητες, αλλά και με συγκεκριμένες κοινωνικές ταυτότητες (Τερκενλή, κ.ά., 2007: 23).

Ο χώρος επίσης, αποτελεί μία έννοια ομπρέλα που συνδέει τον άνθρωπο και τις δραστηριότητές του με το φυσικό περιβάλλον. Η υπαρξιακή σχέση του ανθρώπου με το περιβάλλον του απασχόλησε γεωγράφους και σχεδιαστές, όπως ο ανθρωπιστής γεωγράφος Relph που, το 1976, αναφέρθηκε στην αίσθηση την οποία δημιουργούν οι χώροι που, είτε μας ανήκουν, είτε εμείς ανήκουμε σ αυτούς. Αυτή τη στενότερη σχέση του ανθρώπου με το περιβάλλον του, την αναφέρει ως *existential insideness* (υπαρξιακή ενδότητα). Στην περίπτωση αυτή, υποστηρίζει ο Relph, ο άνθρωπος διαμορφώνει την ταυτότητά του μέσα από αυτό, καθώς σχεδόν ταυτίζεται με το τοπίο. Με τις διεργασίες διαμόρφωσης της σχέσης του ανθρώπου με το χώρο, ασχολήθηκε και ο αρχιτέκτονας Christian Norberg-Schultz, κάνοντας αναφορά στον όρο *υπαρξιακός χώρος* (*existential space*) (Τερκενλή, 1996: 135-136).

Στη συνείδηση της ελληνικής κοινωνίας, μετά το Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο, το άτομο συγκροτούσε την ταυτότητά του πρωτίστως μέσα στην οικογένεια, τους συγγενείς, τους συντοπίτες και μέσα από τις σχέσεις του με την τοπική κοινωνία και με το έθνος του (Παναγιωτοπούλου, 2008: 258). Ο χρήστης του διαδικτύου όμως σήμερα, έχει στη διάθεσή του έναν, σχεδόν απεριόριστο, δυνητικό χώρο για να επικοινωνήσει με άτομα που βρίσκονται σε διαφορετικές από αυτόν γεωγραφικές περιοχές (Τερκενλή, κ.ά., 2007: 23).

Ο Ηρακλής Μαυρίδης αναλύοντας τη θεωρία του Άντονι Γκίντενς για την ταυτότητα στις νεωτερικές κοινωνίες, αναφέρει ότι η ταυτότητα του εαυτού «δεν κληρονομείται»,

αλλά «κατασκευάζεται», τόσο γιατί έχουν αμφισβητηθεί και αποδυναμωθεί οι παραδοσιακές ταυτότητες, όσο και λόγω αναστοχαστικότητας που αποτελεί κύριο χαρακτηριστικό της νεωτερικότητας (Μαυρίδης, 2010: 389).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3: Ακαδημαϊκή κοινότητα και ταυτότητα στο περιφερειακό πανεπιστήμιο

3.1 Κουλτούρα οργανισμών και ακαδημαϊκή κουλτούρα

Πρωταρχικός στόχος για κάθε οργανισμό, όπως και για κάθε ευρύτερο κοινωνικό και πολιτικό σύστημα, είναι η επιβίωσή του, συχνά όμως ο στόχος αυτός δεν είναι ξεκάθαρα αντιληπτός από όλα τα μέλη του οργανισμού. Σύμφωνα με τους Πουλόπουλο & Τσιμπουκλή, τα μέλη ενός οργανισμού με ευκολία αναγνωρίζουν, και υποχρεωτικά ακολουθούν διεκπεραιώνοντας εργασίες που τους αφορούν, τους *κανονιστικούς* πρωταρχικούς στόχους. Υπάρχουν όμως και οι *φαινομενολογικοί* πρωταρχικοί στόχοι που τα μέλη, χωρίς να είναι συνειδητοποιημένα, ακολουθούν. Επίσης, μεταξύ ομοειδών οργανισμών υπάρχει ανταγωνισμός, γεγονός που κινητοποιεί τα άτομα και τις ομάδες να επιτύχουν τους οργανωσιακούς στόχους. Ταυτόχρονα όμως, ο ανταγωνισμός αυτός, εξυπηρετεί την εσωτερική συνοχή των μελών του οργανισμού, καθώς αναπτύσσεται ένα ανταγωνιστικό πεδίο για την ανεύρεση και τη διατήρηση πόρων, για την αναγνώριση του έργου, αλλά μεταξύ άλλων και για την αναζήτηση υπαρξιακού νοήματος, ικανοποιώντας τα μέλη του οργανισμού, τις ανάγκες τους. Αυτή η αλληλεξάρτηση όμως μεταξύ των μελών, μπορεί να αποδειχθεί επίσης ανταγωνιστική και καθοριστική για την παραγωγική ή αντιπαραγωγική λειτουργία του οργανισμού. Η δυσλειτουργία πολλές φορές των οργανισμών οφείλεται στην αδυναμία τους να κατανοήσουν ότι η ύπαρξη οράματος και νοήματος, η ανάγκη δημοκρατικής συμμετοχής στη λήψη αποφάσεων και η ποιότητα των εργασιακών σχέσεων, αποτελούν πολύ σημαντικά στοιχεία που παίζουν καθοριστικό ρόλο στη *συναισθηματική ζωή* των οργανισμών, δηλαδή τους μηχανισμούς άμυνας, το άγχος, τα θετικά και αρνητικά συναισθήματα (Πουλόπουλος, Τσιμπουκλή, 2016: 36-37).

Συναισθήματα όπως η χαρά, η εμπιστοσύνη, ο ενθουσιασμός, η υπερηφάνεια, η δέσμευση ή η φροντίδα, αποτελούν κλειδιά επιτυχίας για τους οργανισμούς και ήδη από τη δεκαετία του 1980, πολλά ηγετικά στελέχη άρχισαν να δίνουν έμφαση και ιδιαίτερη προσοχή, στο ρόλο των συναισθημάτων που βιώνουν τα μέλη του εκάστοτε οργανισμού. Η συναισθηματική ζωή στους οργανισμούς αποτελεί κινητήρια δύναμη γι αυτούς και σχετίζεται με τη διάχυτη κουλτούρα του οργανισμού και του ευρύτερου κοινωνικού του περιβάλλοντος, δηλαδή με τις συλλογικές αξίες και από τις τελετουργίες.

Σε οργανισμούς, όπως είναι ένα εκπαιδευτικό ίδρυμα, όπου το επάγγελμα θεωρείται λειτούργημα, απαιτείται από τα άτομα που τους υπηρετούν να χαρακτηρίζονται από αλτρουισμό, ο οποίος προάγει τις αρχές της αλληλεγγύης και της συνεργασίας, αλλά και της παροχής βοήθειας καθώς και το συλλογικό έναντι του ατομικού συμφέροντος. Σε περιόδους όμως, όπως αυτή που διανύουμε στη χώρα μας, της οικονομικής κρίσης δηλαδή, όπου οι εξωτερικές πιέσεις δυσχεραίνουν τη λειτουργία του οργανισμού, εμφανίζονται διεργασίες που οδηγούν τα μέλη τους σε εξουσιαστικές σχέσεις που πλήττουν τις δημοκρατικές αξίες, ενώ το άγχος κυριαρχεί παντού. Η δημιουργία θετικού κλίματος σε συνδυασμό με τη δημιουργία πλούσιας συναισθηματικής ζωής, αποτελεί ένα επιτυχημένο μοντέλο διοίκησης που πολλοί σύγχρονοι οργανισμοί έχουν υιοθετήσει λαμβάνοντας μέτρα για την ενθάρρυνση της οικειότητας και τη δημιουργία δεσμών μεταξύ της κοινότητας των μελών τους. Το κάθε άτομο που εισέρχεται σε μία νέα κοινότητα φέρει μαζί του και την κοινωνική του ταυτότητα που έχει διαμορφώσει πριν την ένταξή του σ αυτή. Κουβαλά δηλαδή μαζί του πεποιθήσεις και πιθανά προκαταλήψεις που έχει, οι οποίες αναπόφευκτα επιδρούν στη συμπεριφορά του ως προς το νέο του ρόλο (Πουλόπουλος, Τσιμπουκλή, 2016: 51-56).

3.2 Η έννοια της ταυτότητας και η αίσθηση του “ανήκειν” στον ακαδημαϊκό χώρο

Σε έρευνά του ο Maurice Kogan διαπιστώνει μεταξύ άλλων ότι, στα πανεπιστήμια συναντούμε ένα ευρύ φάσμα θεσμικών ρόλων που σχετίζονται, εκτός άλλων, και με τις σχέσεις με την κοινότητα. Η χρήση της λέξης “κοινότητα” στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, συναντά δύο προβλήματα:

- α) ηχεί ως μία ακτινοβόλα λέξη που υποδηλώνει καλές σχέσεις μεταξύ των μελών της, ασχέτως εάν μπορεί και να μην υπάρχουν, χωρίς να είναι και απαραίτητες για την παραγωγή ενός καλού ακαδημαϊκού έργου,
- β) οι σχέσεις αυτές μπορεί να είναι σχέσεις εξάρτησης ή ανταλλαγής.

Παρατηρεί ότι, η αίσθηση της ακαδημαϊκής κοινότητας ευδοκιμεί μέσα σε ένα σταθερό ακαδημαϊκό σύστημα, στο οποίο έχει εδραιωθεί η πνευματική αυτοπεποίθηση των επιστημονικών κλάδων και των θεματικών πεδίων στα οποία δραστηριοποιούνται τα ακαδημαϊκά μέλη. Η έννοια της ατομικής ακαδημαϊκής ταυτότητας απεικονίζει ένα ξεχωριστό άτομο με τη δική του μοναδική ιστορία, που βρίσκεται και λειτουργεί μέσα σε ένα επιλεκτικό ηθικό και θεωρητικό πλαίσιο και προσδιορίζεται από το έργο που έχει πετύχει μέσα σε μια καθορισμένη κοινότητα, επιζητώντας την εκτίμηση και την

αναγνώριση, στοιχεία ιδιαίτερα επιθυμητά στα ακαδημαϊκά περιβάλλοντα (Kogan, 2000).

Υπάρχουν κάποια γεγονότα όπως μία γιορτή που γίνεται κάθε χρόνο, κάποιες καταστάσεις όπως ο γάμος και κάποιες εταιρικές ομάδες όπως Τα πανεπιστήμια, που αποτελούν θεσμούς οι οποίοι είναι σημεία που παράγουν καθορισμούς ταυτότητας. Για παράδειγμα, το να είναι κάποιο μέλος Καθηγητής ή Καθηγήτρια πανεπιστημίου, είναι μία ταυτότητα η οποία, σύμφωνα με τον Richard Jenkins συγκροτείται εντός και μέσω του θεσμού του πανεπιστημίου, από τον οποίο προκύπτουν σε γενικές γραμμές, τα πλαίσια τόσο της ομοιότητας όσο και της διαφοράς που το διαφοροποιούν, μαζί με κάθε συγκεκριμένο Καθηγητή ή Καθηγήτρια πανεπιστημίου, από τον/την υπάλληλο γραφείου του πανεπιστημίου (Jenkins, 2007: 211).

Σύμφωνα με μελέτη αρχών της δεκαετίας του 1990 του Καθηγητή Οικονομικών Λαμπριανίδη Λόη, απαραίτητη προϋπόθεση για τη δημιουργία ακαδημαϊκής ατμόσφαιρας-που “παιδεύει” διδάσκοντες και διδασκόμενους- μέσα σε ένα πανεπιστήμιο είναι, οι σχολές και τα τμήματά του να βρίσκονται και να αναπτύσσονται μέσα στον ίδιο κοινωνικό χώρο Τροχοπέδη στην επίτευξη ακαδημαϊκής ατμόσφαιρας αποτελεί το φαινόμενο των “ιπτάμενων” διδασκόντων και διδασκουσών, αλλά και μέρους του φοιτητικού δυναμικού που αρνείται να μείνει στο περιφερειακό κυρίως πανεπιστήμιο (Λαμπριανίδης, 1993: 133-151).

Αρχές του 21^{ου} αιώνα, που τα Πανεπιστήμια αναγκάζονται να κινηθούν προσεκτικά πάνω στη διεθνή σκακιέρα των κοινωνικο-πολιτικών, οικονομικών, πολιτιστικών και εκπαιδευτικών εξελίξεων, -αναφέρεται σε σχετική βιβλιογραφία-, οφείλουν να προχωρήσουν σε σημαντικές εσωτερικές μεταρρυθμίσεις και ανακατατάξεις ως προς τον τρόπο συγκρότησής τους, ώστε να μπορέσουν να ξεπεράσουν τυχόν δυσκαμψίες (Θεοδωροπούλου, Καΐλα, 2002: 117, 126).

3.3 Η διαφοροποίηση ανάμεσα στα κεντρικά και περιφερειακά πανεπιστήμια

Στις σύγχρονες προηγμένες “αβαρείς” οικονομίες, των μετα-βιομηχανικών κοινωνιών (των υπηρεσιών, της αυτοματοποίησης, της ρομποτικής και άλλων τεχνολογικών εξελίξεων) κεντρικό ρόλο κατέχει η γνώση, με κεντρικό πρόσωπο τον επαγγελματία που είναι εφοδιασμένος με μόρφωση και εξοπλισμένος με δεξιότητες υψηλής ζήτησης. Επιπλέον η ανάπτυξη του διαδικτύου μεταφέρει με μηδενικό κόστος, οικονομική αξία στο φυσικό χώρο (Τσάμπρα, 2008: 348-350).

Με το ξεκίνημα του 21^{ου} αιώνα, μέσα σε ένα τέτοιο διεθνές ανταγωνιστικό περιβάλλον όπου η ταχύτατη εξέλιξη της γνώσης είναι δεδομένη, αποτελώντας ταυτόχρονα σημαντικό παράγοντα οικονομίας, το πανεπιστήμιο κλήθηκε να αντιμετωπίσει οριακά διλήμματα και να ορίσει εκ νέου τους στόχους του (Τσαμασφύρος, 2000: 6-11). Το νέο Πανεπιστήμιο απαιτούνταν να διαφοροποιηθεί από το παραδοσιακό πανεπιστήμιο του 20^{ου} αιώνα, ακολουθώντας προτάσεις στρατηγικής αναδιοργάνωσης, τόσο της Διεθνούς Τράπεζας (World Bank Report 1994) όσο και της UNESCO (Φεβρουάριος 1995), οι οποίες προέβλεπαν ένα νέο όραμα της ανώτατης εκπαίδευσης (Τσαμασφύρος, 2000: 42-43).

Σε παλιότερη σχετική, με τη λειτουργία περιφερειακών πανεπιστημίων, βιβλιογραφία, κατά τον Λαμπριανίδη, αναφέρεται ότι, το στοιχείο εκείνο που διασφαλίζει τη λειτουργία ενός πανεπιστημίου είναι η ακαδημαϊκή ενότητά του, την οποία όμως, δεν βοηθά καθόλου ο διαμελισμός και η διασπορά των τμημάτων του περιφερειακού πανεπιστημίου σε μικρές πόλεις, καθώς τα μέλη της πανεπιστημιακής κοινότητας διασκορπίζονται με αποτέλεσμα την αδυναμία δημιουργίας μιας ακαδημαϊκής ατμόσφαιρας (Λαμπριανίδης, 1993: 151).

Οι σύγχρονες αλλαγές εξωθούν τα πανεπιστήμια να λειτουργούν ως μία οικονομική επένδυση για καταναλωτές –που στη συγκεκριμένη περίπτωση ονομάζονται φοιτητές/τριες- και ως ένας αγοραίος χώρος, παρά ως χώρος όπου θεραπεύεται η επιστήμη, χώρος όπου ανθεί η κριτική γνώση και διαμορφώνεται ο χαρακτήρας του αυριανού πολίτη (Τσαμασφύρος, 2000: 248).

Μέσα στο διεθνές ανταγωνιστικό περιβάλλον, τα ελληνικά Πανεπιστήμια οφείλουν να γίνουν ανταγωνιστικά προς τα αντίστοιχα Ευρωπαϊκά και σταδιακά, μέσα από διαδικασίες ακαδημαϊκής αξιολόγησης να ανταποκριθούν στην απαίτηση της ελληνικής κοινωνίας για μία μαζική πανεπιστημιακή εκπαίδευση με τη λειτουργία νέων Πανεπιστημίων (Τσαμασφύρος, 2000: 293). Ομοίως και η ανώτατη ευρωπαϊκή εκπαίδευση έχει την ανάγκη να διαμορφώσει την ιδιαίτερη ταυτότητά της βασισμένη πάνω σε μία θετική διαφάνεια και οικοδομημένη ποικιλία τόσο σε επίπεδο παραγωγής γνώσης, όσο και σε επίπεδο έρευνας, ταυτόχρονα όμως, διεθνοποιώντας το σύστημα εξασφάλισης της ποιότητας των σπουδών της, να διεθνοποιήσει την παρουσία της, ειδικά απέναντι στην αμερικανική ανώτατη εκπαίδευση (Θεοδωροπούλου, Καϊλα, 2002: 119).

Η αναπροσαρμογή του ρόλου του σύγχρονου Πανεπιστημίου, μέσα σε ένα πλαίσιο διεθνοποίησης, επιχειρηματικότητας και ιδιωτικοποίησης, και η μετάβασή του από το

Πανεπιστήμιο του Λόγου στο “Επιχειρηματικό” Πανεπιστήμιο αποτελεί γεγονός (Γετίμης, 2000: 246). Όμως, οι διαπανεπιστημιακές και οι διεπιστημονικές συνεργασίες στο χώρο της ανώτατης εκπαίδευσης, στοχεύουν να ξεπεράσουν αυτή τη στενά οικονομική διάσταση στοχεύοντας σε μία απελευθέρωση του ανθρώπινου δυναμικού με σκοπό τη μετατροπή του Πανεπιστημίου σε έναν κοινωνικό εταίρο τόσο ως δημιουργός όσο και ως μεσολαβητής αξιών. Ένας κοινωνικός εταίρος με κοινωνική υπευθυνότητα, κριτική διάθεση, ισχυρούς δημοκρατικούς προσανατολισμούς και συγκροτημένη φιλοσοφία ως προς τη δύναμη της γνώσης. Επιπλέον, το σύγχρονο Πανεπιστήμιο καλείται να υπερασπιστεί τις αξίες του, εν μέσω πολλαπλών-ξένων πολλές φορές προς αυτό- συνθηκών, σχεδιάζοντας μια κοινή πορεία για τα μέλη και τα μέρη της πανεπιστημιακής κοινότητας και του πανεπιστημιακού μηχανισμού αντίστοιχα, ανάλογα με το μοντέλο εκπαίδευσης που το κάθε Πανεπιστήμιο αποφασίζει να υπηρετήσει σύμφωνα με τη φιλοσοφία του (Θεοδωροπούλου, Καίλα, 2002: 125).

3.4 Το περιφερειακό πανεπιστήμιο στον ελληνικό ακαδημαϊκό χάρτη

Το ζήτημα της χωροθέτησης των Α.Ε.Ι. κατά το πέρασμα στη μαζική ανώτατη εκπαίδευση, προκάλεσε πολλές συζητήσεις, λόγω της συμβολή τους στην οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη της χώρας, αλλά και της αντιμετώπισής τους ως μοχλούς περιφερειακής ανάπτυξης (Λαμπριανίδης, 1993: 39).

Η χωροθέτηση των Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων στην Ελλάδα, σε αντίθεση με αυτό που συνέβη διεθνώς, δεν υπήρξε αποτέλεσμα κάποιων προγραμμάτων τοπικής ανάπτυξης, με εξαίρεση, όπως θα φανεί παρακάτω, το Πανεπιστήμιο Αιγαίου. Επιπλέον, τα περιφερειακά πανεπιστήμια δεν ιδρύθηκαν στα πλαίσια κάποιου στρατηγικού σχεδιασμού επανιεράρχησης του δικτύου των οικισμών, ούτε ακόμη μιας στρατηγικής των πόλων ανάπτυξης (Λαμπριανίδης, 1993: 62-64).

Μέχρι τα μισά της δεκαετίας του 1960, τα μοναδικά πανεπιστήμια της Ελλάδας- μια χώρα με δημόσιο αποκλειστικά σύστημα ανώτατης εκπαίδευσης- βρισκόταν στις δύο Μητροπολιτικές πόλεις που συγκεντρώνονταν το μεγαλύτερο μέρος του πληθυσμού της χώρας, στην Αθήνα και τη Θεσσαλονίκη· πόλεις όπου αναπτύσσονταν κάθε είδους δραστηριότητες σε πολιτικο-κοινωνικο-οικονομικό και πολιτιστικό επίπεδο. Η αποκέντρωση της ανώτατης εκπαίδευσης ξεκίνησε στα μέσα της δεκαετίας του 1960 και χρησιμοποιήθηκε από τις εκάστοτε κυβερνήσεις ως μέσο για την ανάπτυξη των Περιφερειών της Ελλάδας. Αρχικά ιδρύθηκαν και λειτούργησαν τα *περιφερειακά πανεπιστήμια πόλης* σε μεγάλες πόλεις από τις οποίες πήραν και το όνομά τους, όπως το

Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων και Πάτρας, ενώ από τη δεκαετία του '70 και σε μία δεύτερη φάση ακαδημαϊκής αποκέντρωσης, με την ίδρυση των *περιφερειακών πανεπιστημίων περιφέρειας*, υποστηρίχθηκε η διασπορά των ακαδημαϊκών λειτουργιών. Έτσι, και για λόγους πολιτικών σκοπιμοτήτων και ενίσχυσης των τοπικών οικονομιών, λειτούργησαν πανεπιστημιακά ιδρύματα σε διάφορες πόλεις των περιφερειών της χώρας λαμβάνοντας πλέον το όνομα της Περιφέρειας στην οποία ανήκουν, όπως το Πανεπιστήμιο Θράκης, το Πανεπιστήμιο και το Πολυτεχνείο Κρήτης, το Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας, το Πανεπιστήμιο Αιγαίου, το Πανεπιστήμιο Ιονίου. Τα τελευταία χρόνια προστέθηκαν τα Πανεπιστήμια Πελοποννήσου, Δυτικής Μακεδονίας και Στερεάς Ελλάδας (Γιώτα, 2010).

Καθώς στην περίπτωση των περιφερειακών πανεπιστημίων, η σχέση που αναπτύσσεται ανάμεσα στα μέλη της πανεπιστημιακής κοινότητας με τον τόπο όπου λειτουργούν τα Τμήματά τους, είναι περισσότερο έντονη, ένα από τα κριτήρια που επιχειρηματολογούν υπέρ της ίδρυσης *campus*, είναι ότι η πανεπιστημιούπολη διασφαλίζει τη δημιουργία ακαδημαϊκής κοινότητας, λόγω της πυκνότητας της επικοινωνίας μεταξύ των μελών της (Λαμπριανίδης, 1993: 49).

Κατά τον Λαμπριανίδη και πάλι, το στοιχείο εκείνο σε ένα πανεπιστημιακό ίδρυμα, που διασφαλίζει τη λειτουργία του και την παιδευτική του παράδοση, είναι η ακαδημαϊκή του ενότητα. Άρα ο κατακερματισμός των σχολών είναι αντιεπιστημονικός, καθώς δεν διευκολύνει τη διακίνηση των ιδεών, την ευδοκίμηση επιστημονικού διαλόγου αλλά και τη διαμόρφωση ακαδημαϊκού ήθους και πνευματικής ατμόσφαιρας (Λαμπριανίδης, 1993: 151). Η περίπτωση της πανεπιστημιακής μονάδας της Μυτιλήνης του Πανεπιστημίου Αιγαίου, μέχρι το 2001 που έπαψε να υπάρχει η διασπορά των κτιρίων μέσα στην πόλη, αποτελούσε χαρακτηριστικό παράδειγμα της επίτασης των προβλημάτων δημιουργίας πανεπιστημιακής κοινότητας, καθώς τα μέλη της “χάνονταν” μεταξύ τους μετακινούμενα ανάμεσα στα διάφορα κτίρια. Σε άλλες περιπτώσεις, όπως του Δημοκρίτειου στην Αλεξανδρούπολη και της Θεσσαλίας στο Βόλο, όπου υπάρχουν κτιριακά συγκροτήματα για την κάθε Σχολή ή Τμήμα, δημιουργήθηκαν διακριτές νησίδες ακαδημαϊκών κοινοτήτων (Λαμπριανίδης, 1993: 50).

3.5 Η περίπτωση του Πανεπιστημίου Αιγαίου

Τα νησιά του Αιγαίου όπως συμβαίνει και με τα νησιά της Ελλάδας γενικότερα, αναφέρονται συχνά σε διάφορες συζητήσεις θετικά, ως μοναδικά μέρη και ιδανικοί

τουριστικοί προορισμοί, αλλά συχνά επίσης, και αρνητικά, σε ότι σχετίζεται με τις μεταφορές, τις υπηρεσίες υγείας, την απομόνωση, τη γήρανση του πληθυσμού, την εγκατάλειψη των παραδοσιακών δραστηριοτήτων κ.α. (Άτλας των νησιών).

Το Πανεπιστήμιο Αιγαίου που, όσο αφορά την κατανομή του στο χώρο, σύμφωνα με τον Λαμπριανίδη, αποτελεί μια ακραία μορφή διάσπασης στο κατακερματισμένο γεωγραφικά χώρο του Αιγαίου, ιδρύθηκε στις 20 Μαρτίου 1984 με το Προεδρικό Διάταγμα 83. Με 18 Τμήματα σήμερα και πάνω από 40 Μεταπτυχιακά Προγράμματα Σπουδών, αποτελεί το μεγαλύτερο αναπτυξιακό έργο στο Αιγαίο και ταυτόχρονα λειτουργεί και το ίδιο ως σημαντικός αναπτυξιακός φορέας στις δύο γεωγραφικές περιφέρειες, έχοντας επιπλέον σημαντικό πολιτιστικό και εθνικό ρόλο σε μία ευαίσθητη περιοχή (Λεύκωμα 2004: 73).

Όπως αναφέρθηκε και νωρίτερα, η ίδρυση του Πανεπιστημίου Αιγαίου, επί της προεδρίας της ΔΕ του Κ. Σοφούλη, υπήρξε η πιο συνειδητή στρατηγική χρησιμοποίησής του ως μοχλός περιφερειακής ανάπτυξης. Χαρακτηριστικά αναφέρεται ότι *“πέρα από τη στενά εκπαιδευτική αποστολή του, έχει επιφυλάξει στον εαυτό του το πρόσθετο καθήκον να λειτουργήσει ως μοχλός αναβάθμισης της οικονομικής και κοινωνικής ζωής του συμπλέγματος των νησιών του Αιγαίου και να συμβάλλει συστηματικά στη διαφύλαξη και καλλιέργεια της πολιτισμικής κληρονομιάς αυτού του μοναδικού Ευρασιατικού γεωπολιτισμικού κόμβου”* (Λαμπριανίδης, 1993: 62).

Κατά τον Πρόεδρο της πρώτης Διοικούσας Επιτροπής του Πανεπιστημίου Αιγαίου (1984-1989) Καθηγητή Κώστα Σοφούλη, επιλέχθηκε μία δικτυακή οργάνωση ακαδημαϊκών πυρήνων εγκατεστημένων στα σημαντικότερα νησιά- κόμβους, του Ελληνικού Αρχιπελάγους (Σοφούλης, 2004). Στον χαιρετισμό του για την επέτειο των είκοσι χρόνων λειτουργίας του Πανεπιστημίου Αιγαίου αναφέρει χαρακτηριστικά ότι: *“Η δικτυακή οργάνωση του Πανεπιστημίου έφερε ως αναγκαίο επακόλουθο την τεχνολογική πρωτοπορία του, αφού το ανάγκασε από την αρχή να στηριχθεί πλήρως στις σύγχρονες κατακτήσεις της πληροφορικής. Και αυτό με τη σειρά του, διευκόλυνε τα μέγιστα την καλλιέργεια μιας γενικότερης “καινοτομικής κουλτούρας” που εκτεινόταν σε όλο το εύρος των ακαδημαϊκών και διοικητικών λειτουργιών, όταν άλλα ιδρύματα αντιστέκονταν με πείσμα Λουδιστών ενάντια σε κάθε τι καινούριο”*.

Στα χρόνια που πέρασαν ευχές και χαρακτηρισμοί για το Πανεπιστήμιο Αιγαίου, όπως: *πνοή ζωής, ανοίγει προοπτικές, ν εξακολουθεί να απλώνεται στα νησιά του Αιγαίου, εξαιρετική προσφορά, βαθιά η ευγνωμοσύνη μας...*, από τοπικούς φορείς ακούστηκαν και ακούγονται συνέχεια. Σήμερα, η πανεπιστημιακή κοινότητα αριθμεί περίπου 18.000

φοιτητές και φοιτήτριες, 662 ακαδημαϊκό, τεχνικό και διοικητικό προσωπικό, με μία πλούσια Βιβλιοθήκη 145.082 τόμων βιβλίων και πρόσβαση σε πληθώρα επιστημονικών περιοδικών και ηλεκτρονικές πηγές και βάσεις δεδομένων, λεξικά και ηλεκτρονικά βιβλία. Η δε γεωγραφική έκταση του ανώτατου εκπαιδευτικού ιδρύματος καταλαμβάνει συνολική έκταση 196 στρεμμάτων κατανεμημένων σε 6 νησιά. Στο Πανεπιστήμιο Αιγαίου, κάθε χρόνο, αναπτύσσεται πλήθος ακαδημαϊκών, ερευνητικών, εκπαιδευτικών και επιμορφωτικών προγραμμάτων που απευθύνονται στο εθνικό, αλλά και σε διεθνές κοινό, μέσω Διεθνών Συνεδρίων, Θερινών σχολείων και Προγραμμάτων Διά Βίου Μάθησης.

Την καταξίωση του Πανεπιστημίου Αιγαίου στη συνείδηση της ελληνικής αλλά και της διεθνούς επιστημονικής κοινότητας τεκμηριώνει η πρόσφατη ακαδημαϊκή του διεθνής κατάταξή του στον πίνακα The world university rankings 2019 του Times Higher Education World (THE). Σύμφωνα με το εν λόγω σύστημα κατάταξης των Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων παγκοσμίως, το Πανεπιστήμιο Αιγαίου κατατάσσεται στη θέση 601-800 μεταξύ των πανεπιστημίων όλου του κόσμου και στην 3^η θέση μεταξύ 8 Ελληνικών Πανεπιστημίων (www.timeshighereducation.com). Η παραπάνω διάκριση αποδεικνύει ότι αν και γεωγραφικά βρίσκεται σε μία ακριτική περιοχή ακαδημαϊκά κατέχει κεντρική θέση γεγονός που ενισχύει το κύρος της κοινότητας.

Η ακαδημαϊκή κοινότητα του Πανεπιστημίου Αιγαίου, κατακερματισμένη σε 6 μικρότερες κοινότητες δεμένες με κοινό έμβλημα, χαρακτηρίστηκε από την Καθηγήτρια Αλ. Μπούνια, *φιλέρευνη, δυναμική, φιλομαθής, δημιουργική, κοινωνικά και πολιτικά ευαίσθητη* (ΑΙΓΑΙΟ.edu, 2ο τεύχος).

B. ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΜΕΡΟΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4: Η εμπειρική έρευνα

4.1 Σχεδιασμός έρευνας και μεθοδολογία

Η παρούσα εργασία στοχεύει στην παρουσίαση της έννοιας της κοινότητας, της ταυτότητας και της αίσθησης του ανήκειν των μελών των πανεπιστημιακών κοινοτήτων. Καίριας σημασίας είναι η διερεύνηση της αίσθησης της πανεπιστημιακής κοινότητας μεταξύ των μελών, ενός περιφερειακού πανεπιστημίου, και πιο συγκεκριμένα, του Πανεπιστημίου Αιγαίου. Το στοιχείο εκείνο που διασφαλίζει τη λειτουργία ενός πανεπιστημίου είναι η ακαδημαϊκή ενότητά του, την οποία όμως δε βοηθά καθόλου ο διαμελισμός και η διασπορά των Τμημάτων του περιφερειακού πανεπιστημίου σε μικρές πόλεις (Λαμπριανίδης, 1993). Επιπλέον, μέσα σε κάθε κοινότητα, σμιλεύονται δεσμοί μεταξύ κοινωνίας και προσωπικής δράσης, το δε άτομο θεωρεί για τον εαυτό του ότι δομείται μέσα σ αυτή (Τερκενλή, 2015).

Έτσι, κρίθηκε απαραίτητη η έρευνα αυτή, για να διαπιστωθεί η αίσθηση κοινότητας μεταξύ των μελών του Πανεπιστημίου Αιγαίου, ενός περιφερειακού ελληνικού πανεπιστημίου και ο βαθμός σημαντικότητας της πανεπιστημιακής ταυτότητας των μελών του. Επιπλέον, για να αναδειχθούν οι ισχυροί, ή μη, συσχετισμοί, του υπό έρευνα φαινομένου, με ανεξάρτητες μεταβλητές, όπως η νησιωτικότητα, η διασυννοιακότητα, η απόσταση από το κέντρο και η κοινωνοοικονομική κρίση.

Για την επίτευξη του σκοπού της μεταπτυχιακής αυτής εργασίας, πραγματοποιήθηκε επιτόπια συλλογή πρωτογενούς υλικού (εθνογραφική έρευνα), με τη βοήθεια ως επί το πλείστον δομημένων ηλεκτρονικών ερωτηματολογίων στον συνολικό πληθυσμό της πανεπιστημιακής κοινότητας του Πανεπιστημίου Αιγαίου (ακαδημαϊκό, διοικητικό και φοιτητικό). Η διακίνηση του ερωτηματολογίου έγινε με τη χρήση της ηλεκτρονικής πλατφόρμας της Google (google drive). Η τελική του μορφή διαμορφώθηκε με τριάντα ερωτήσεις που παρουσιάζονται στο Παράρτημα και συνοδευόταν από μία επιστολή όπου αναφέρονταν τα βασικά στοιχεία της έρευνας. Το υλικό που συνελέχθη επεξεργάστηκε τόσο με το πρόγραμμα spss όσο και με το excel εξάγοντας αποτελέσματα τόσο περιγραφικής στατιστικής επεξεργασίας, όσο και αποτελέσματα συσχετισμού μεταβλητών.

4.2 Ερευνητικά ερωτήματα και υποθέσεις εργασίας

Τα ερευνητικά ερωτήματα προκύπτουν και αναπτύσσουν την προβληματική που θέτει ο σκοπός της εργασίας και διατυπώνονται ως εξής:

Διερευνώνται τα παρακάτω ερευνητικά ερωτήματα για τα οποία έχουν γίνει και οι αντίστοιχες υποθέσεις εργασίας:

1. Διερεύνηση της αίσθησης της πανεπιστημιακής κοινότητας και ταυτότητας, διεθνώς, στον ακαδημαϊκό χώρο, τόσο γενικά όσο και ειδικότερα στα περιφερειακά πανεπιστήμια.

ΥΕ 1: Υποθέτουμε ότι η αίσθηση της πανεπιστημιακής κοινότητας και ταυτότητας, διεθνώς, στον ακαδημαϊκό χώρο, τόσο γενικά όσο και ειδικότερα στα περιφερειακά πανεπιστήμια είναι αρκετά ανεπτυγμένη.

2. Διερεύνηση εάν, ως προς την αίσθηση της πανεπιστημιακής κοινότητας/ταυτότητας, υπάρχουν ομοιότητες και διαφορές μεταξύ ξένων και ελληνικών πανεπιστημίων

ΥΕ 2: Υποθέτουμε ότι, ως προς την αίσθηση της πανεπιστημιακής κοινότητας/ταυτότητας, υπάρχουν κάποιες ομοιότητες, αλλά και διαφορές μεταξύ ξένων και ελληνικών πανεπιστημίων.

3. Διερεύνηση εάν, ως προς την αίσθηση της πανεπιστημιακής κοινότητας/ταυτότητας, υπάρχουν ομοιότητες ή διαφορές μεταξύ κεντρικών και περιφερειακών πανεπιστημίων στην Ελλάδα

ΥΕ 3: Υποθέτουμε ότι, ως προς την αίσθηση της πανεπιστημιακής κοινότητας/ταυτότητας, υπάρχουν κάποιες ομοιότητες, αλλά και αρκετές διαφορές μεταξύ κεντρικών και περιφερειακών πανεπιστημίων στην Ελλάδα

4. Διερεύνηση της αίσθησης της πανεπιστημιακής κοινότητας μεταξύ των μελών του Πανεπιστημίου Αιγαίου και της διαφοροποίησής της μεταξύ του ακαδημαϊκού, του φοιτητικού -και του διοικητικού πληθυσμού- της πανεπιστημιακής κοινότητας του Πανεπιστημίου Αιγαίου.

-Διερεύνηση παραγόντων που συμβάλλουν στην αίσθηση αυτή

ΥΕ 4: Υποθέτουμε ότι, υπάρχει διαφοροποίηση ως προς την αίσθηση της πανεπιστημιακής κοινότητας μεταξύ των μελών του Πανεπιστημίου Αιγαίου, δηλαδή του ακαδημαϊκού, του φοιτητικού -και του διοικητικού πληθυσμού- της

πανεπιστημιακής κοινότητας του Πανεπιστημίου Αιγαίου και ότι ευθύνονται αρκετοί παράγοντες για την αίσθηση αυτή. Ενδεικτικά αναφέρεται η νησιωτικότητα, η απόσταση από το κέντρο, η διασυννοριακότητα κλπ.

5. Διερεύνηση της συμμετοχής στα κοινά για τα μέλη του Πανεπιστημίου Αιγαίου και της διαφοροποίησής της μεταξύ του ακαδημαϊκού, του φοιτητικού -και του διοικητικού πληθυσμού- της πανεπιστημιακής κοινότητας του Πανεπιστημίου Αιγαίου.

-Διερεύνηση παραγόντων που συμβάλλουν σε αυτή την συμμετοχικότητα.

ΥΕ 5: Υποθέτουμε ότι, υπάρχει συμμετοχή στα κοινά από τα μέλη του Πανεπιστημίου Αιγαίου, η οποία όμως παρουσιάζει διαφοροποίηση μεταξύ του ακαδημαϊκού, του φοιτητικού -και του διοικητικού πληθυσμού- της πανεπιστημιακής κοινότητας του Πανεπιστημίου Αιγαίου και ότι υπάρχουν αρκετοί παράγοντες που συμβάλλουν στη συμμετοχικότητα αυτή, όπως για παράδειγμα ο τύπος μόνιμης κατοικίας, ο φόρτος εργασίας κλπ.

6. Διερεύνηση της συναισθηματικής ταύτισης των μελών του Πανεπιστημίου Αιγαίου με την πανεπιστημιακή κοινότητα και της διαφοροποίησής της μεταξύ του ακαδημαϊκού, του φοιτητικού -και του διοικητικού πληθυσμού- της πανεπιστημιακής κοινότητας του Πανεπιστημίου Αιγαίου.

-Διερεύνηση παραγόντων που συμβάλλουν στην ταύτιση αυτή

ΥΕ 6: Υποθέτουμε ότι, υπάρχει διαφοροποίηση της συναισθηματικής ταύτισης των μελών του Πανεπιστημίου Αιγαίου με την πανεπιστημιακή κοινότητα μεταξύ του ακαδημαϊκού, του φοιτητικού -και του διοικητικού πληθυσμού- της πανεπιστημιακής κοινότητας του Πανεπιστημίου Αιγαίου και ότι υπάρχουν αρκετοί παράγοντες, όπως το μορφωτικό επίπεδο, η ηλικία κλπ., που ευθύνονται για αυτό.

7. Διερεύνηση του βαθμού στον οποίο είναι σημαντική η πανεπιστημιακή ταυτότητα για τα μέλη του Πανεπιστημίου Αιγαίου και της διαφοροποίησής της μεταξύ του ακαδημαϊκού, του φοιτητικού -και του διοικητικού πληθυσμού- της πανεπιστημιακής κοινότητας του Πανεπιστημίου Αιγαίου.

ΥΕ 7: Υποθέτουμε ότι, για τα περισσότερα από τα μέλη του Πανεπιστημίου Αιγαίου, είναι σημαντική η πανεπιστημιακή ταυτότητα, καθώς και ότι υπάρχει διαφοροποίηση στο βαθμό σπουδαιότητάς της μεταξύ των μελών, δηλαδή μεταξύ του ακαδημαϊκού,

του φοιτητικού -και του διοικητικού πληθυσμού- της πανεπιστημιακής κοινότητας του Πανεπιστημίου Αιγαίου.

4.3 Δημιουργία του οργάνου συλλογής στοιχείων

Για την επίτευξη του σκοπού της μεταπτυχιακής αυτής εργασίας, πραγματοποιήθηκε επιτόπια συλλογή πρωτογενούς υλικού (εθνογραφική έρευνα), με τη βοήθεια ως επί το πλείστον δομημένων ηλεκτρονικών ερωτηματολογίων στον συνολικό πληθυσμό της πανεπιστημιακής κοινότητας του Πανεπιστημίου Αιγαίου (ακαδημαϊκό, διοικητικό και φοιτητικό).

Συγκεκριμένα, διερευνήθηκε η αίσθηση της πανεπιστημιακής κοινότητας, η συναισθηματική ταύτιση των μελών του Πανεπιστημίου Αιγαίου με αυτήν, η συμμετοχή τους στα πανεπιστημιακά κοινά, αλλά και ο βαθμός στον οποίο είναι σημαντική η πανεπιστημιακή ταυτότητα για τα μέλη του Πανεπιστημίου Αιγαίου. Διερευνήθηκαν επίσης οι διαφοροποιήσεις των παραπάνω μεταβλητών μεταξύ των διαφόρων ομάδων της πανεπιστημιακής κοινότητας (ακαδημαϊκές, διοικητικές, φοιτητικές) και συσχετίστηκαν τα ευρήματα αυτά με άλλους ειδοποιούς παράγοντες του υπό έρευνα φαινομένου, όπως η νησιωτικότητα, η διασυνοριακότητα, η απόσταση από το κέντρο και η κοινωνικο-οικονομική κρίση.

Αναλυτικότερα, το πρώτο μέρος επιδιώκει τη διερεύνηση του βαθμού στον οποίο είναι σημαντική η πανεπιστημιακή ταυτότητα, το δεύτερο μέρος περιλαμβάνει έξι ερωτήσεις γνώσεων προκειμένου να διερευνηθεί η αίσθηση της πανεπιστημιακής κοινότητας του Πανεπιστημίου Αιγαίου, το τρίτο μέρος περιλαμβάνει οκτώ ερωτήσεις για να διερευνηθεί η συμμετοχή των μελών στα πανεπιστημιακά κοινά και τέλος το τέταρτο μέρος περιλαμβάνει έξι ερωτήσεις σχετικές με τη διερεύνηση της συναισθηματικής ταύτισης των μελών. Επιπλέον, άλλες οκτώ ερωτήσεις αφορούν τα δημογραφικά στοιχεία.

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ
<u>A. Διερεύνηση του βαθμού στον οποίο είναι σημαντική η πανεπιστημιακή ταυτότητα</u>
1. Πόσο σημαντική είναι η πανεπιστημιακή σας ιδιότητα για εσάς;
2. Θεωρείτε ότι είναι σημαντική η ιδιότητά σας ως μέλος του Πανεπιστημίου Αιγαίου;
<u>B. Διερεύνηση της αίσθησης της πανεπιστημιακής κοινότητας του Πανεπιστημίου Αιγαίου</u>
3. Γνωρίζετε την ιστορία του Πανεπιστημίου Αιγαίου και τα σύμβολα που το χαρακτηρίζουν;

4. Παρακολούθηση επικαιρότητας;	
5. Επισκεψιμότητα στο site και στο facebook του Πανεπιστημίου;	
6. Θεωρείτε ότι υπάρχει μια κοινή αίσθηση ύπαρξης μιας ενιαίας πανεπιστημιακής κοινότητας μεταξύ των μελών του Πανεπιστημίου Αιγαίου;	
7. Ποιοι παράγοντες θεωρείτε ότι ευθύνονται για τη δημιουργία της αίσθησης της πανεπιστημιακής κοινότητας του Πανεπιστημίου Αιγαίου;	
8. Έχετε μεριμνήσει για την έκδοση της ακαδημαϊκής σας ταυτότητας ως μέλος του Πανεπιστημίου Αιγαίου;	
<u>Γ. Διερεύνηση συμμετοχής στα κοινά</u>	
9. Συμμετέχετε στις θεσμικές διαδικασίες του Ιδρύματος	
10. Συμμετέχετε σε εκδηλώσεις γενικού ενδιαφέροντος που οργανώνει το Πανεπιστήμιο Αιγαίου και σε ποιο βαθμό;	
11. Συμμετέχετε σε τελετουργικές ακαδημαϊκές ή εθιμοτυπικές εκδηλώσεις του Ιδρύματος;	
12. Ανταποκρίνεστε θετικά σε πρωτοβουλίες και δράσεις κοινωνικής ευθύνης του Πανεπιστημίου Αιγαίου;	
13. Συμμετέχετε σε κάποιον πολιτιστικό ή αθλητικό σύλλογο ή ομάδα του Πανεπιστημίου Αιγαίου;	
14. Σε περίπτωση που δεν συμμετέχετε σε κοινές δράσεις, σε τι από τα παρακάτω οφείλεται η μη συμμετοχή σας;	
<ul style="list-style-type: none"> • Η μόνιμη κατοικία μου δεν βρίσκεται στον τόπο που αυτές διεξάγονται • Δεν ταιριάζουν με τα ενδιαφέροντά μου • Δεν μου το επιτρέπουν οι οικογενειακές/προσωπικές υποχρεώσεις μου • Δεν έχω τον απαραίτητο διαθέσιμο χρόνο • Δεν έχω παρέα • Άλλο 	
15. Ποιοι από τους παρακάτω παράγοντες θεωρείτε ότι ενισχύουν τη συμμετοχή σας στα κοινά;	
<ul style="list-style-type: none"> • Νησιωτικότητα • Απόσταση από το κέντρο • Διασυνωριακότητα 	

<ul style="list-style-type: none"> • Κοινωνικο-οικονομική κρίση 						
Γ. Διερεύνηση συναισθηματικής ταύτισης						
16. Αισθάνεστε κοινωνική αναγνώριση και κύρος από το ευρύτερο κοινωνικό σας περιβάλλον ως ακαδημαϊκός ή ως φοιτητής/τρια της ακαδημαϊκής κοινότητας του Πανεπιστημίου Αιγαίου;						
17. Αισθάνεστε κοινωνική αναγνώριση και κύρος από το ευρύτερο κοινωνικό σας περιβάλλον ως διοικητικό μέλος της ακαδημαϊκής κοινότητας του Πανεπιστημίου Αιγαίου;						
18. Ως μέλος της πανεπιστημιακής κοινότητας του Πανεπιστημίου Αιγαίου αισθάνεστε συναδελφικότητα προς τα υπόλοιπα μέλη του Πανεπιστημίου Αιγαίου;						
19. Διατηρείτε φιλικές, κοινωνικές σχέσεις με μέλη της ακαδημαϊκής κοινότητας του Πανεπιστημίου Αιγαίου εκτός του εργασιακού σας περιβάλλοντος;						
20. Στο βαθμό που μπορείτε, προβάλετε και υποστηρίζετε το Πανεπιστήμιο Αιγαίου σε μέλη άλλων ακαδημαϊκών ή μη κοινοτήτων;						
21. Είστε συνεπής με τις αρμοδιότητες και τα καθήκοντα που έχετε αναλάβει στο Πανεπιστήμιο Αιγαίου;						
22. Ποιοι από τους παρακάτω παράγοντες επηρεάζουν τη συναισθηματική σας ταύτιση με την πανεπιστημιακή κοινότητα;						
	<table border="1"> <tr><td></td></tr> <tr><td>Νησιωτικότητα</td></tr> <tr><td>Απόσταση από το κέντρο</td></tr> <tr><td>Διασυνωριακότητα</td></tr> <tr><td>Άλλο</td></tr> </table>		Νησιωτικότητα	Απόσταση από το κέντρο	Διασυνωριακότητα	Άλλο
Νησιωτικότητα						
Απόσταση από το κέντρο						
Διασυνωριακότητα						
Άλλο						
ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΑ						
23. Φύλο						
24. Ηλικία						
25. Ιδιότητα ως μέλος της πανεπιστημιακής κοινότητας του ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ:						
26. Έτη που είστε μέλος της κοινότητας του Πανεπιστημίου Αιγαίου, ανεξάρτητα από την ιδιότητά σας.						
27. Υπήρξατε μέλος άλλης πανεπιστημιακής κοινότητας;						
28. Τόπος μόνιμης κατοικίας						
Μήπως έχετε κάτι άλλο που θέλετε να προσθέσετε;						

4.4 Δημιουργία του οργάνου συλλογής στοιχείων

4.1. Διεκπεραίωση της έρευνας

Η επιτόπια συλλογή πρωτογενούς υλικού (εθνογραφική έρευνα), πραγματοποιήθηκε με τη διακίνηση, ως επί το πλείστον, δομημένων ηλεκτρονικών ερωτηματολογίων στον συνολικό πληθυσμό της πανεπιστημιακής κοινότητας του Πανεπιστημίου Αιγαίου (ακαδημαϊκό, διοικητικό και φοιτητικό). Η ηλεκτρονική πλατφόρμα δημιουργήθηκε

από την ίδια την ερευνήτρια, τον Ιανουάριο του 2019 ενώ η συλλογή του ερωτηματολογίου και η συλλογή των δεδομένων ολοκληρώθηκε τον αμέσως επόμενο μήνα (Φεβρουάριος 2019).

Συνολικά συγκεντρώθηκαν 737 απαντημένα ερωτηματολόγια. Στη συνέχεια κατεγράφησαν τα δεδομένα που προέκυψαν. Με τη χρήση των φύλλων εργασίας του excel και με βασικές δυνατότητες που μας δίνει το πρόγραμμα spss, απεικονίστηκαν διαγραμματικά οι απαντήσεις για κάθε ερώτηση και προέκυψαν ιδιαίτερα ενδιαφέροντα στοιχεία τόσο περιγραφικής στατιστικής επεξεργασίας, όσο και συσχετισμού μεταβλητών που θα παρουσιαστούν αναλυτικά στο επόμενο κεφάλαιο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5: Αποτελέσματα έρευνας

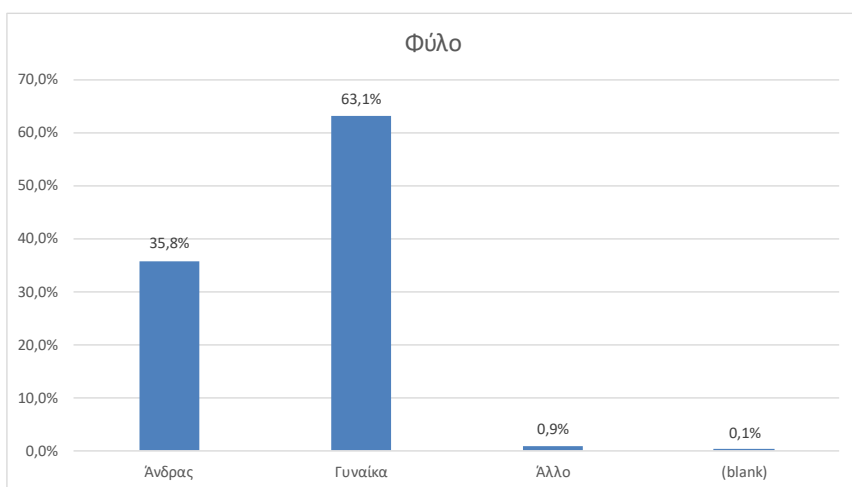
Από την επεξεργασία των 737 συμπληρωμένων ερωτηματολογίων προέκυψαν ιδιαίτερα ενδιαφέροντα συμπεράσματα, τόσο όσον αφορά το πόσο σημαντική είναι η πανεπιστημιακή ταυτότητα των ερωτηθέντων, όσο και για την αίσθηση της πανεπιστημιακής κοινότητας και τη συναισθηματική ταύτιση των μελών του Πανεπιστημίου Αιγαίου με αυτήν.

Τα αποτελέσματα της έρευνας παρουσιάζονται με δύο τρόπους. Τόσο ως προς τα αποτελέσματα περιγραφικής στατιστικής επεξεργασίας, όσο και ως προς τα αποτελέσματα συσχετισμού μεταβλητών, κυρίως αυτών που σχετίζονται με τις υποθέσεις εργασίας και τα ερευνητικά μας ερωτήματα. Αναλυτικότερα, αυτά περιλαμβάνουν, το σύνολο των μεταβλητών ως προς την κατηγορία μέλους, μερικές ως προς το φύλο και ως προς την ηλικία. Επιπλέον, σε κάθε γράφημα αναγράφεται διακριτικά με Ν ο πληθυσμός των ατόμων που απάντησαν στην κάθε ερώτηση.

5.1 Δημογραφικά στοιχεία ερωτηθέντων

5.1.1 ΦΥΛΟ

Όσον αφορά την ενότητα με τα δημογραφικά ερωτήματα η έρευνα έδειξε ότι: ως προς το φύλο η πλειονότητα είναι γυναίκες, ποσοστό 63,1% (465 άτομα), άνδρες ποσοστό 35,8% (264 άτομα) και άλλο, ποσοστό 0,9% (7 άτομα). Υπήρξε και ένα άτομο που δεν απάντησε (Γράφημα 5.2.1).

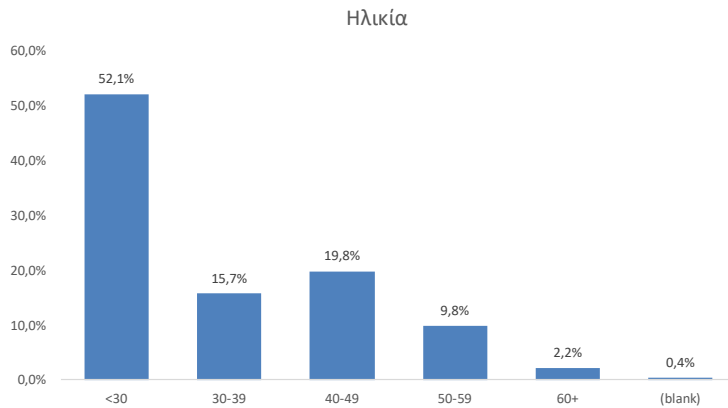

Γράφημα 5.2.1. Ραβδόγραμμα απαντήσεων σχετικά με το φύλο (N = 737).

Στη γραφική παράσταση 5.2.1 φαίνεται καθαρά ότι υπερίσχυσε ο γυναικείος πληθυσμός.

5.1.2 ΗΛΙΚΙΑ

Ως προς την ηλικία η πλειονότητα των ερωτηθέντων είναι ηλικίας μικρότερης των τριάντα ετών, ποσοστό 52,1% (384 άτομα), 30-39 ποσοστό 15,7% (116 άτομα), 40-49 ποσοστό 19,8% (146 άτομα), 50-59 9,8% (72 άτομα) και άνω των 60 το 2,2% (16 άτομα). Ποσοστό 0,4% (3 άτομα) δεν απάντησαν (Γράφημα 5.2.2).

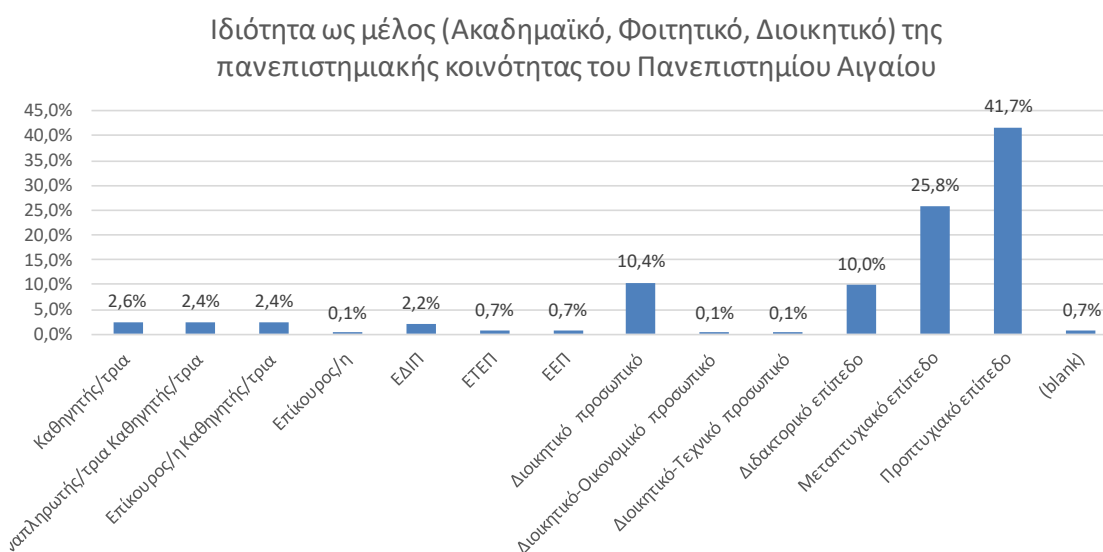

Γράφημα 5.2.2. Ραβδόγραμμα απαντήσεων σχετικά με την ηλικία ($N = 737$).

Στο παραπάνω γράφημα σχετικά με την ηλικία φαίνεται καθαρά ότι υπερίσχυσαν τα νεαρά άτομα, πράγμα λογικό καθώς οι περισσότερες απαντήσεις προέρχονται από το φοιτητικό πληθυσμό.

5.1.3 ΙΔΙΟΤΗΤΑ ΩΣ ΜΕΛΟΣ (ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟ, ΦΟΙΤΗΤΙΚΟ, ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ) ΤΗΣ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ;

Ως προς την ιδιότητά τους ως μέλη της πανεπιστημιακής κοινότητας του Πανεπιστημίου Αιγαίου οι απαντήσεις που πήραμε προέρχονται και από τις 13 κατηγορίες που εργάζονται στο εκπαιδευτικό ίδρυμα. Όσον αφορά τα ακαδημαϊκά μέλη τις περισσότερες απαντήσεις τις πήραμε από την ανώτερη βαθμίδα του/της Καθηγητή/τριας, ποσοστό 2,6%....., από τη βαθμίδα του/της Αναπληρωτή/τριας Καθηγητή/τριας, ποσοστό 2,4% (18 άτομα), Επίκουρου/ης Καθηγητή/τριας ποσοστό 2,5% (19 άτομα), από την κατηγορία των ΕΔΙΠ ποσοστό 2,2% (16 άτομα), των ΕΤΕΠ 0,7% (5 άτομα) και τέλος των ΕΕΠ ποσοστό 0,7% (5 άτομα). Τέλος από τον διοικητικό προσωπικό απάντησε ποσοστό 10,7% (79 άτομα). Ποσοστό 0,7% (5 άτομα) δεν έδωσε απάντηση (Γράφημα 5.2.3α).

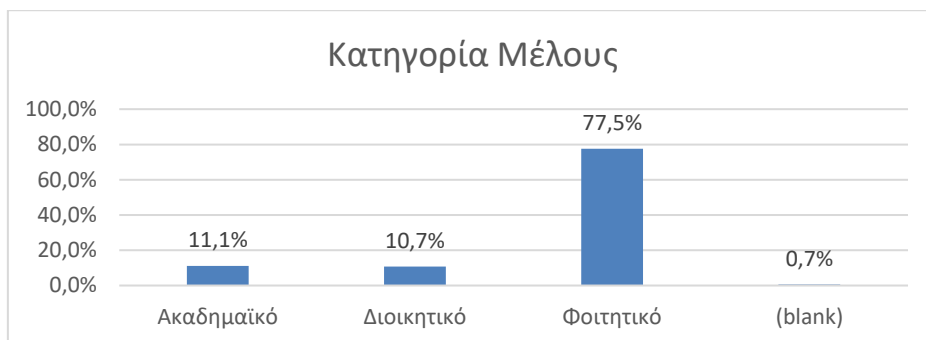

Γράφημα 5.2.3α. Ραβδόγραμμα απαντήσεων ιδιότητας μέλους (N = 737).

Σύμφωνα με το γράφημα 5.2.3^α φαίνεται ότι δεχθήκαμε απαντήσεις από όλες τις βαθμίδες κατηγοριών της ιδιότητας μέλους του πληθυσμού της πανεπιστημιακής κοινότητας του Πανεπιστημίου Αιγαίου.

Για διευκόλυνση των αποτελεσμάτων έγινε η απαιτούμενη ομαδοποίηση σε 3 κατηγορίες (ακαδημαϊκό, φοιτητικό και διοικητικό μέλος) και τα αποτελέσματα έδειξαν

ότι: η πλειονότητα των ερωτηθέντων/άντων ανήκει στον φοιτητικό πληθυσμό ποσοστό 77,5% (571 άτομα). Από αυτούς/ές τα περισσότερα άτομα, ποσοστό 41,7% (307 άτομα) ανήκουν στο προπτυχιακό επίπεδο, το 25,8% (190 άτομα) στο μεταπτυχιακό και το 10% (74 άτομα) (Γράφημα 5.2.3β).

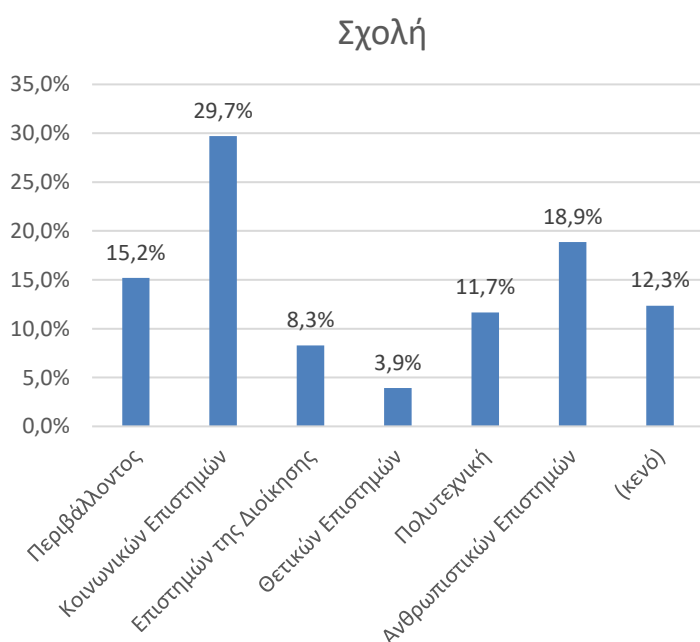
Γράφημα 5.2.3β. Ραβδόγραμμα απαντήσεων κατηγορίας μέλους (N = 737).

Σύμφωνα και με το γράφημα 5.2.2. που μας δείχνει ότι υπερίσχυσαν τα νεαρά άτομα, είναι αναμενόμενη η απεικόνιση του γραφήματος 5.2.3β που δείχνει ότι οι περισσότερες απαντήσεις προήλθαν από το φοιτητικό πληθυσμό.

5.1.4 ΕΑΝ ΑΝΗΚΕΤΕ ΣΤΑ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΑ ΜΕΛΗ ΤΟΥ ΙΔΡΥΜΑΤΟΣ Η ΕΙΣΤΕ ΦΟΙΤΗΤΗΣ Η ΦΟΙΤΗΤΡΙΑ ΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ, ΠΑΡΑΚΑΛΩ, ΣΗΜΕΙΩΣΤΕ ΤΟ ΤΜΗΜΑ ΣΤΟ ΟΠΟΙΟ ΑΝΗΚΕΤΕ.

Ως προς τα Τμήματα στα οποία ανήκουν, είτε ως ακαδημαϊκά μέλη, είτε ως φοιτητικό δυναμικό, είτε ως διοικητικό προσωπικό οι απαντήσεις που πήραμε προέρχονται και από τα 18 Τμήματα του Πανεπιστημίου Αιγαίου. Για τη διευκόλυνση των αποτελεσμάτων έγινε ομαδοποίησή τους ανά Σχολή στην οποία ανήκουν και που συνολικά είναι 6, ενώ αξίζει να αναφερθεί ότι λάβαμε απαντήσεις από μέλη και των 18 Τμημάτων.

Οι περισσότερες απαντήσεις προέρχονται από μέλη της Σχολής Κοινωνικών Επιστημών ποσοστό 29,7% (219 άτομα), ακολούθως από τη Σχολή Ανθρωπιστικών Επιστημών απάντησε ποσοστό 18,9% (139 άτομα), από τη Σχολή Περιβάλλοντος ποσοστό 15,2% (112 άτομα), από την Πολυτεχνική Σχολή 11,7% (86 άτομα), από τη Σχολή Επιστημών της Διοίκησης ποσοστό 8,3% (61 άτομα) και τέλος από τη Σχολή Θετικών Επιστημών ποσοστό 3,9% (29 άτομα). Ένα μεγάλο ποσοστό 12,3% (91 άτομα) δεν απάντησε καθώς σύμφωνα με τις παρατηρήσεις τους το ερώτημα αυτό μπορεί να προδώσει την ταυτότητα του συμμετέχοντος (Γράφημα 5.2.4).

Γράφημα 5.2.4. Ραβδόγραμμα απαντήσεων Σχολής (N = 737).

5.1.5 ΕΤΗ ΠΟΥ ΕΙΣΤΕ ΜΕΛΟΣ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ, ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΙΔΙΟΤΗΤΑ ΣΑΣ.

Όσον αφορά τα έτη που είναι μέλη της κοινότητας του Πανεπιστημίου Αιγαίου, η πλειονότητα όπως ήταν αναμενόμενο καθώς προέρχεται από τον προπτυχιακό φοιτητικό πληθυσμό, ποσοστό 43,6% (321 άτομα), απάντησε ότι είναι μέλος λιγότερο από 3 χρόνια, το 29,7% (219 άτομα) 4-8 έτη, το 11% (81 άτομα) 8-16 έτη, το 9,4% (69 άτομα) πάνω από 20 και το 5,2% (38 άτομα) 16-20 έτη. Ποσοστό 1,2% (9 άτομα) δεν απάντησε (Γράφημα 5.2.5).

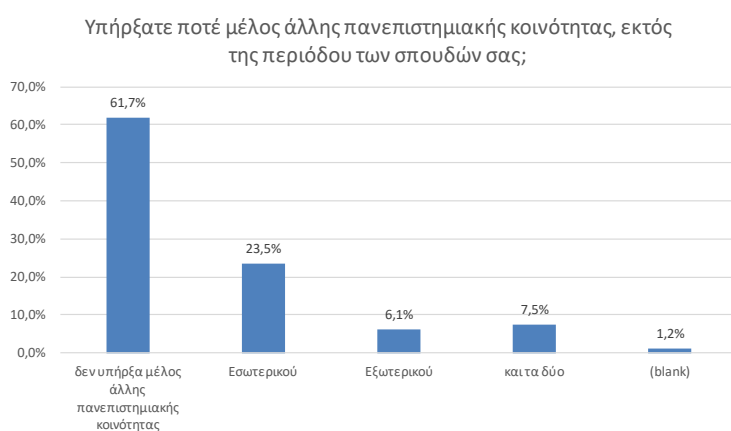

Γράφημα 5.2.5. Ραβδόγραμμα απαντήσεων ετών ($N = 737$).

Όπως φαίνεται και στο γράφημα 5.2.5. στην έρευνα ο αριθμός των ατόμων που είναι μέλη του Πανεπιστημίου Αιγαίου πάνω από 20 χρόνια, και άρα η εμπειρία που έχουν αποκτήσει στην πανεπιστημιακή κοινότητα είναι πλούσια, είναι μεγάλος (69 άτομα).

5.1.6 ΥΠΗΡΞΑΤΕ ΠΟΤΕ ΜΕΛΟΣ ΑΛΛΗΣ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ, ΕΚΤΟΣ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ ΤΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ ΣΑΣ;

Στο ερώτημα εάν υπήρξαν ποτέ μέλη άλλης πανεπιστημιακής κοινότητας εκτός της περιόδου των σπουδών τους, η πλειονότητα ποσοστό 61,7% (455) απάντησε ότι δεν υπήρξε μέλος άλλης πανεπιστημιακής κοινότητας, ποσοστό 23,5% (173 άτομα) υπήρξε μέλος άλλης πανεπιστημιακής κοινότητας εσωτερικού, το 6,1% (45 άτομα) εξωτερικού ενώ ποσοστό 7,5% (55 άτομα) υπήρξε μέλος και των δύο (εσωτερικού και εξωτερικού). Ποσοστό 1,2% (9 άτομα) δεν απάντησε (Γράφημα 5.2.6).

Γράφημα 5.2.6. Ραβδόγραμμα απαντήσεων μελών άλλης πανεπιστημιακής κοινότητας ($N = 737$).

5.1.7 ΤΟΠΟΣ ΜΟΝΙΜΗΣ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ.

Τέλος, στο ερώτημα του τόπου μόνιμης κατοικίας, η πλειονότητα ποσοστό 28,1% (207 άτομα) κατοικεί στη Μυτιλήνη, το 25,1% (185 άτομα) σε άλλη περιοχή, το 22,4% (165 άτομα) στην Αθήνα, το 9,5% (70 άτομα) στη Ρόδο, το 5,6% (41 άτομα) στη Χίο, το 3,7% (27 άτομα) στο Καρλόβασι, το 2,3% (17 άτομα) στη Μύρινα και το 2,2% (16 άτομα) στην Ερμούπολη. Ποσοστό 1,2% (9 άτομα) δεν απάντησε (Γράφημα 5.2.7).

Γράφημα 5.2.7. Ραβδόγραμμα απαντήσεων τόπου μόνιμης κατοικίας ($N = 737$).

Σύμφωνα με το γράφημα 5.2.7. ο αριθμός των απαντήσεων θα λέγαμε ότι είναι ανάλογος με το πλήθος των μελών που ανήκουν σε κάθε πανεπιστημιακή μονάδα, αλλά παρουσιάζει ιδιαίτερο ενδιαφέρον το γεγονός ότι δίνουν πολύ υψηλές τιμές οι δύο στήλες που δηλώνουν ως τόπο μόνιμης κατοικίας την Αθήνα ή άλλη περιοχή, πράγμα που καταδεικνύει ότι είναι πολλά τα μέλη που δεν έχουν μόνιμη κατοικία στον τόπο όπου εργάζονται ή φοιτούν.

5.1.8 ΜΗΠΩΣ ΕΧΕΤΕ ΚΑΤΙ ΑΛΛΟ ΝΑ ΠΡΟΣΘΕΣΕΤΕ;

Ενδιαφέρον παρουσιάζει το γεγονός ότι στη δυνατότητα που παραχωρήθηκε στο τέλος του ερωτηματολογίου, για τυχόν παρατηρήσεις, απάντησαν πολλά άτομα τα οποία, εκτός από ευγενικά μηνύματα, ήταν αρκετά αυτά που κατέγραφαν προβλήματα και ανησυχίες των συμμετεχόντων

Παρακάτω αναφέρονται μερικά παραδείγματα αυτών των τοποθετήσεων:

-Μακάρι να υπάρξει μεγαλύτερη διαδραστικότητα, στα νησιά, τύπου Erasmus και μεγαλύτερος αριθμός των δωματίων στις φοιτητικές εστίες και να είναι πιο ποιοτικές, ως προς τα κτήρια, οι υπηρεσίες είναι εξαιρετικές.

-Η διερεύνηση της αίσθησης πρέπει να επηρεάζεται από το Διδακτικό προσωπικό γιατί αυτοί είναι που διαμορφώνουν ,τα πρώτα έτη μας εδώ , την αίσθηση και την εικόνα για το πανεπιστήμιο αλλά και για να ενημερώνουν το τι μπορεί να κάνει κάποιος φοιτητής.

-Όσον αφορά την εξωστρέφεια του Πανεπιστημίου Αιγαίου θα περίμενα να βρω περισσότερες ομάδες πρωτοτυπίας - ανάπτυξης εφαρμογών/καινοτομιών για την ανάδειξη και την βελτίωση της κινητικότητας του Πανεπιστημίου Αιγαίου και ιδιαίτερα του τμήματος Γεωγραφία από όπου προέρχομαι και συνεχίζω τις σπουδές μου. Θεωρώ ότι υπάρχουν αρκετοί φοιτητές, προπτυχιακοί και μεταπτυχιακοί, τα οποία εάν τους γίνει απλά γνωστό η δυνατότητα συμμετοχής τους σε κάποιο πρόγραμμα ή ενέργεια του πανεπιστημίου θα εκφράσουν τεράστιο ενδιαφέρον.

Επίσης, κάποια από τα μέλη κατέθεσαν προτάσεις ή αιτήματα όπως για παράδειγμα:

- η ενίσχυση της παρουσίας των μελών της πανεπιστημιακής κοινότητας στα νησιά όπου εδρεύουν σχολές και τμήματα του πανεπιστημίου μπορεί να επιτευχθεί με διαπραγμάτευση για ειδικές τιμές στα μέλη της κοινότητας σε αεροπορικά εισιτήρια και ξενοδοχεία (με πιθανή έμφαση σε μικρές μονάδες) για κάθε αντίστοιχο νησί, ώστε να είναι δυνατή μεγαλύτερη παραμονή σε αυτά..*
- γενικά το πρόβλημα υπάρχει ότι η μόνιμη κατοικία είναι αλλού, αν υπήρχε χρηματοδότηση για τους διδακτορικούς ή ευκολη εύρεση εργασίας στο νησι σε άλλο τομέα η κοινότητα θα είχε διαφορετικό χαρακτήρα. πρόθεση υπάρχει!*

- Δεν γνωρίζω αν υπάρχει, αλλά θα ήταν ενδιαφέρον να υπήρχε Σύλλογος Αποφοίτων είτε από τα προπτυχιακά είτε από τα μεταπτυχιακά προγράμματα του Πανεπιστημίου Αιγαίου. Θα μπορούσαμε να είμαστε ένα δίκτυο που θα στηρίζει το Πανεπιστήμιο στις δράσεις του και να μην χάνουμε επαφή με την κοινότητα του Πανεπιστημίου Αιγαίου μετά την αποφοίτησή μας.

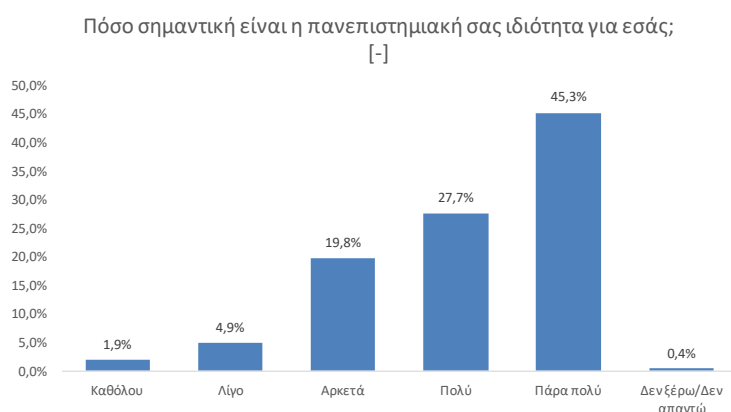
-Αν και είμαι λίγο καιρό μέλος της πανεπιστημιακής κοινότητας αισθάνθηκα πολλές φορές ότι ανήκω σε μια οικογένεια. Ως εκ τούτου θέλησα να βοηθήσω όταν μου ζητήθηκε.

- Η κοινωνικο-οικονομική κρίση απεκάλυψε όλες τις παθογένειες της πανεπιστημιακής μας κοινότητας και τους κινδύνους, τόσο εξωτερικούς όσο και εξωτερικούς και διέρρηξε την αίσθηση της κοινότητας αυτής, καθότι επεκράτησε το "ο εαυτός μου πρώτα". Επιδεινώθηκε η απαξίωση του δημόσιου ελληνικού πανεπιστημίου, όχι μόνον από πάνω προς τα κάτω, αλλά δυστυχώς--και ιδιαίτερα-- από κάτω προς τα πάνω, με χειρότερη/ατυχέστερη έκφανση του φαινομένου από εμάς τους ακαδημαϊκούς, και μάλιστα σε μια περίοδο που η χώρα μας χρειάζεται στις επάλξεις για το μέλλον του τόπου και πολλαπλή (και κυρίως ηθική και πολιτισμική) στήριξη και καθοδήγηση των νέων γενεών. Σας ευχαριστώ.

5.2 Αποτελέσματα περιγραφικής στατιστικής επεξεργασίας

5.2.1 ΠΟΣΟ ΣΗΜΑΝΤΙΚΗ ΕΙΝΑΙ Η ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΗ ΣΑΣ ΙΔΙΟΤΗΤΑ ΓΙΑ ΕΣΑΣ;

Όσον αφορά, το πόσο σημαντική είναι η πανεπιστημιακή ιδιότητα για τους/τις ερωτώμενους/ες, η πλειονότητα απάντησε ότι είναι πάρα πολύ έως πολύ σημαντική, ποσοστό 73% (538 άτομα), με ιδιαίτερη έμφαση στο πάρα πολύ. Αναλυτικότερα, πάρα πολύ σημαντική τη θεωρεί το 45,3% (334 άτομα), πολύ το 27,7% (204 άτομα), αρκετά σημαντική το 19,8% (146 άτομα), ενώ λίγο και καθόλου το 6,8% (50 άτομα). Από τους ερωτηθέντες ποσοστό 0,4% (3 άτομα) επέλεξαν “Δεν ξέρω/Δεν απαντώ” (Γράφημα 5.1.1).

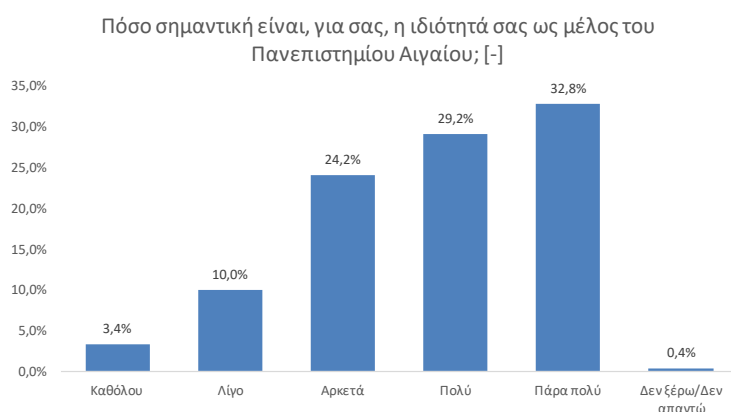

Γράφημα 5.1.1. Ραβδόγραμμα των απαντήσεων για το πόσο σημαντική είναι η πανεπιστημιακή ιδιότητα για τους/τις ερωτηθέντες/ήσασες (N = 737).

Στο παραπάνω γράφημα παρατηρούμε μία καθαρή δήλωση από τους/τις ερωτώμενους/ες.

5.2.2 ΠΟΣΟ ΣΗΜΑΝΤΙΚΗ ΕΙΝΑΙ, ΓΙΑ ΣΑΣ, Η ΙΔΙΟΤΗΤΑ ΣΑΣ ΩΣ ΜΕΛΟΣ ΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ;

Στη δεύτερη ερώτηση του ερωτηματολογίου που αφορούσε το κατά πόσο **σημαντική είναι για τους ίδιους και τις ίδιες η ιδιότητά τους ως μέλος του Πανεπιστημίου Αιγαίου**, η πλειονότητα απάντησε ότι είναι πάρα πολύ έως πολύ σημαντική, ποσοστό 62% (457 άτομα). Αναλυτικότερα, πάρα πολύ σημαντική τη θεωρεί το 32,8% (242 άτομα), πολύ το 29,2% (215 άτομα), αρκετά σημαντική το 24,2% (178 άτομα), ενώ λίγο και καθόλου το 13,4% (99 άτομα). Από τους ερωτηθέντες ποσοστό 0,4% (3 άτομα) επέλεξαν “Δεν ξέρω/Δεν απαντώ” (Γράφημα 5.1.2).

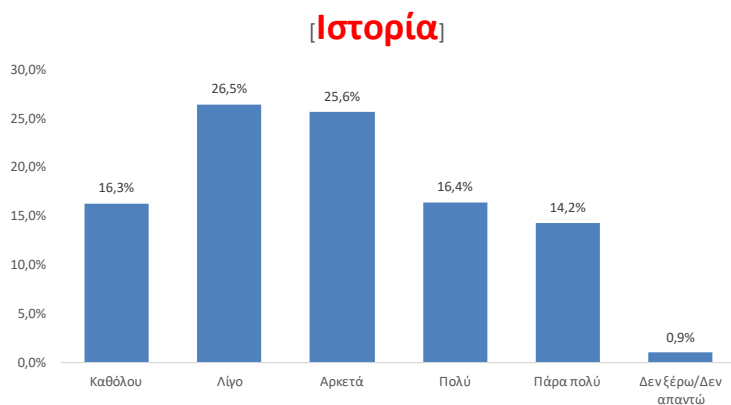
Γράφημα 5.1.2. Ραβδόγραμμα των απαντήσεων για το πόσο σημαντική είναι για τους ίδιους και τις ίδιες η ιδιότητά τους ως μέλος του Πανεπιστημίου Αιγαίου ($N = 737$).

Στο γράφημα 5.1.2 φαίνεται ότι για την πλειονότητα είναι πάρα πολύ έως πολύ σημαντική η ιδιότητά τους ως μέλος του Πανεπιστημίου Αιγαίου.

5.2.3 ΓΝΩΡΙΖΕΤΕ ΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ ΚΑΙ ΤΑ ΣΥΜΒΟΛΑ ΠΟΥ ΤΟ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΖΟΥΝ;

Περνώντας στη δεύτερη ενότητα, τη διερεύνηση δηλαδή της αίσθησης της πανεπιστημιακής κοινότητας του Πανεπιστημίου Αιγαίου, στην πρώτη ερώτηση της ενότητας αυτής, που αφορούσε την ιστορία του Πανεπιστημίου Αιγαίου και κατά πόσο τα μέλη του τη γνωρίζουν, τόσο αυτή όσο και τα σύμβολα που χαρακτηρίζουν το εκπαιδευτικό αυτό Ίδρυμα, τα αποτελέσματα που πήραμε δεν είναι και τόσο ικανοποιητικά.

Ως προς την **ιστορία** του Πανεπιστημίου Αιγαίου, ο μισός σχεδόν αριθμός των ερωτηθέντων τη γνωρίζει λίγο έως καθόλου, ποσοστό 42,7% (315 άτομα), ενώ το 56,3% (415 άτομα) τη γνωρίζουν αρκετά έως πάρα πολύ. Αναλυτικότερα, πάρα πολύ τη γνωρίζει το 14,2% (105 άτομα), πολύ το 16,4% (121 άτομα), αρκετά τη γνωρίζει το 25,6% (189 άτομα), ενώ λίγο και καθόλου, όπως προαναφέρθηκε, το 42,7% (315 άτομα). Από τους ερωτηθέντες ποσοστό 0,9% (7 άτομα) επέλεξαν “Δεν ξέρω/Δεν απαντώ” (Γράφημα 5.1.3α).

Γράφημα 5.1.3α. Ραβδόγραμμα των απαντήσεων για τα πόσο καλά γνωρίζουν τα μέλη του Πανεπιστημίου Αιγαίου την ιστορία του Ιδρύματος (N = 737).

Ως προς το **έμβλημα** του Πανεπιστημίου Αιγαίου, ομοίως, σχεδόν ο μισός αριθμός των ερωτηθέντων δεν το γνωρίζει καθόλου, ποσοστό 41,5% (306 άτομα), ενώ το 51,8% (382 άτομα) το γνωρίζουν αρκετά έως πάρα πολύ. Αναλυτικότερα, πάρα πολύ το γνωρίζει το 19,4% (143 άτομα), πολύ το 16,1% (119 άτομα), αρκετά το γνωρίζει το 16,3% (120 άτομα), ενώ λίγο και καθόλου, όπως προαναφέρθηκε, το 41,5% (306

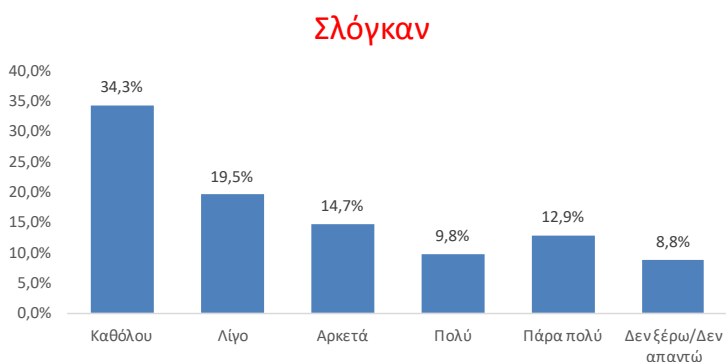

άτομα). Από τους ερωτηθέντες πολλοί και πολλές, ποσοστό 6,6% (49 άτομα) επέλεξαν “Δεν ξέρω/Δεν απαντώ” (Γράφημα 5.1.3β).

Γράφημα 5.1.3β. Ραβδόγραμμα των απαντήσεων για τα πόσο καλά γνωρίζουν τα μέλη του Πανεπιστημίου Αιγαίου το έμβλημα του Ιδρύματος (N = 737).

Ως προς το **σλόγκαν** του Πανεπιστημίου Αιγαίου, ακόμη περισσότερος πληθυσμός δεν το γνωρίζει καθόλου ή το γνωρίζει λίγο, ποσοστό 53,9% (397 άτομα), ενώ το 37,3% (275 άτομα) το γνωρίζουν αρκετά έως πάρα πολύ. Αναλυτικότερα, πάρα πολύ το γνωρίζει το 8,8% (95 άτομα), πολύ το 9,8% (72 άτομα), αρκετά το γνωρίζει το 14,7% (108 άτομα), λίγο το 19,5 (144 άτομα) και καθόλου, ένα μεγάλο ποσοστό της τάξης του 34,3% (253άτομα). Από τους ερωτηθέντες πολλοί και πολλές επίσης, ποσοστό 8,8% (65 άτομα) επέλεξαν “Δεν ξέρω/Δεν απαντώ” (Γράφημα 5.1.3γ).

Γράφημα 5.1.3γ. Ραβδόγραμμα των απαντήσεων για τα πόσο καλά γνωρίζουν τα μέλη του Πανεπιστημίου Αιγαίου το σλόγκαν του Ιδρύματος (N = 737).

Όπως μπορούμε να δούμε στα παραπάνω γραφήματα, η πλειονότητα των μελών δεν γνωρίζει την ιστορία και τα σύμβολα που χαρακτηρίζουν την εκπαιδευτική κοινότητα στην οποία ανήκουν.

5.2.4 ΠΩΣ ΕΝΗΜΕΡΩΝΕΣΤΕ ΓΙΑ ΤΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΙΓΑΙΟΥ;

Όσον αφορά, τον τρόπο με τον οποίο οι ερωτηθέντες/ήσασες ενημερώνονται για το Πανεπιστήμιο Αιγαίου, η πλειονότητα απάντησε ότι ...είναι πάρα πολύ έως πολύ σημαντική, ποσοστό 73% (538 άτομα).

Ειδικότερα, όσον αφορά το υποερώτημα εάν ενημερώνονται παρακολουθώντας τις ειδήσεις που ανακοινώνονται στα Έντυπα και Ηλεκτρονικά Μέσα Ενημέρωσης, η πλειονότητα, ποσοστό 70,6% (520 άτομα), απάντησε ότι ενημερώνεται αρκετά έως πάρα πολύ από τα Ε.Η.Μ.Ε.

Αναλυτικότερα, πάρα πολύ ενημερώνεται το 23,5% (173 άτομα), πολύ το 19,5% (144 άτομα), αρκετά το 27,5% (203 άτομα), ενώ λίγο και καθόλου το 25,2% (186 άτομα). Από τους ερωτηθέντες ποσοστό 4,2% (31 άτομα) επέλεξαν “Δεν ξέρω/Δεν απαντώ” (Γράφημα 5.1.4α).

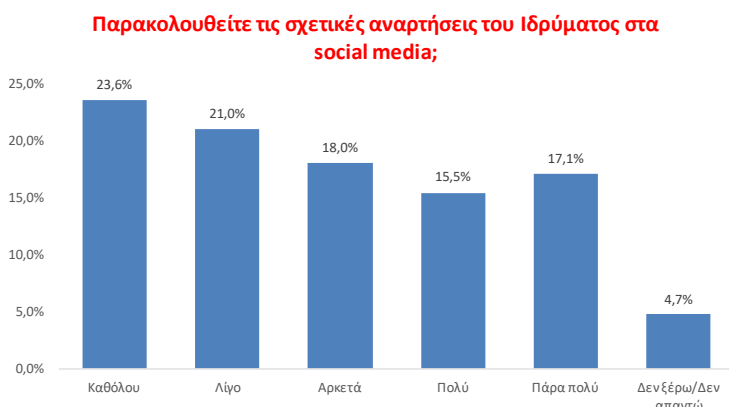
Γράφημα 5.1.4α. Ραβδόγραμμα των απαντήσεων για το κατά πόσο τα μέλη ενημερώνονται για το Πανεπιστήμιο Αιγαίου παρακολουθώντας τις ειδήσεις που ανακοινώνονται στα Έντυπα και Ηλεκτρονικά Μέσα Ενημέρωσης ($N = 737$).

Όσον αφορά το κεντρικό **site** του Πανεπιστημίου Αιγαίου η πλειονότητα ποσοστό 47,5% απάντησε ότι ενημερώνεται από αυτό αρκετά έως λίγο, υπάρχει όμως, κι ένα 21% που απάντησε πάρα πολύ (πιθανά λόγω ειδικού ενδιαφέροντος). Από τους ερωτηθέντες ποσοστό 4,1% (30 άτομα) επέλεξαν “Δεν ξέρω/Δεν απαντώ” (Γράφημα 5.1.4β).

Γράφημα 5.1.4β. Ραβδόγραμμα των απαντήσεων για το κατά πόσο τα μέλη ενημερώνονται για το Πανεπιστήμιο Αιγαίου παρακολουθώντας το κεντρικό site του Ιδρύματος ($N = 737$).

Από τις σχετικές αναρτήσεις του Ιδρύματος στα **social media** πάρα πολύ ενημερώνεται το 17,1% (126 άτομα), πολύ το 15,5% (114 άτομα), αρκετά το 18% (133 άτομα), λίγο το 21% (155 άτομα), ενώ ένα ποσοστό 23,6% (174 άτομα) δεν ενημερώνονται καθόλου από τα social media. Από τους ερωτηθέντες ποσοστό 4,7% (35 άτομα) επέλεξαν “Δεν ξέρω/Δεν απαντώ” (Γράφημα 5.1.4γ).

Γράφημα 5.1.4γ. Ραβδόγραμμα των απαντήσεων για το κατά πόσο τα μέλη ενημερώνονται για το Πανεπιστήμιο Αιγαίου παρακολουθώντας τις σχετικές αναρτήσεις του Ιδρύματος στα social media ($N = 737$).

Όσον αφορά το **ηλεκτρονικό ταχυδρομείο** του Πανεπιστημίου Αιγαίου η πλειονότητα των μελών ενημερώνεται πάρα πολύ από το ηλεκτρονικό ταχυδρομείο το 61,5% (453 άτομα), πολύ το 19,7% (145 άτομα), αρκετά το 11,4% (84 άτομα), ενώ λίγο και καθόλου το 4,2% (31 άτομα). Από τους ερωτηθέντες ποσοστό 3,3% (24 άτομα) επέλεξαν “Δεν ξέρω/Δεν απαντώ” (Γράφημα 5.1.4δ).

***Γράφημα 5.1.4δ.** Ραβδόγραμμα των απαντήσεων για το κατά πόσο τα μέλη ενημερώνονται για το Πανεπιστήμιο Αιγαίου μέσω του ηλεκτρονικού τους ταχυδρομείου (N = 737).*

Στις απεικονίσεις για τον τρόπο με τον οποίο ενημερώνονται τα μέλη, υπερισχύει η ενημέρωση μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και λιγότερο από την ιστοσελίδα του Ιδρύματος και τα κοινωνικά δίκτυα.

5.2.5 ΕΧΕΤΕ ΤΗΝ ΑΙΣΘΗΣΗ ΜΙΑΣ ΕΝΙΑΙΑΣ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ ΜΕΤΑΞΥ ΤΩΝ ΜΕΛΩΝ ΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ;

Όσον αφορά, το εάν οι ερωτώμενοι/ες έχουν την αίσθηση μιας ενιαίας πανεπιστημιακής κοινότητας μεταξύ των μελών του Πανεπιστημίου Αιγαίου, η πλειονότητα απάντησε ότι έχει αρκετά προς λίγο την αίσθηση αυτή, ποσοστό 35,5% (262 άτομα). Αναλυτικότερα, πάρα πολύ έχει την αίσθηση μόλις το 7,7% (176 άτομα), πολύ το 16,1% (119 άτομα), αρκετά, όπως αναφέρθηκε ήδη, το 35,5% (262 άτομα), λίγο το 27,7% (204 άτομα) και καθόλου το 11,8% (87 άτομα). Από τους ερωτηθέντες ποσοστό 1,1% (8 άτομα) επέλεξαν “Δεν ξέρω/Δεν απαντώ” (Γράφημα 5.1.5).

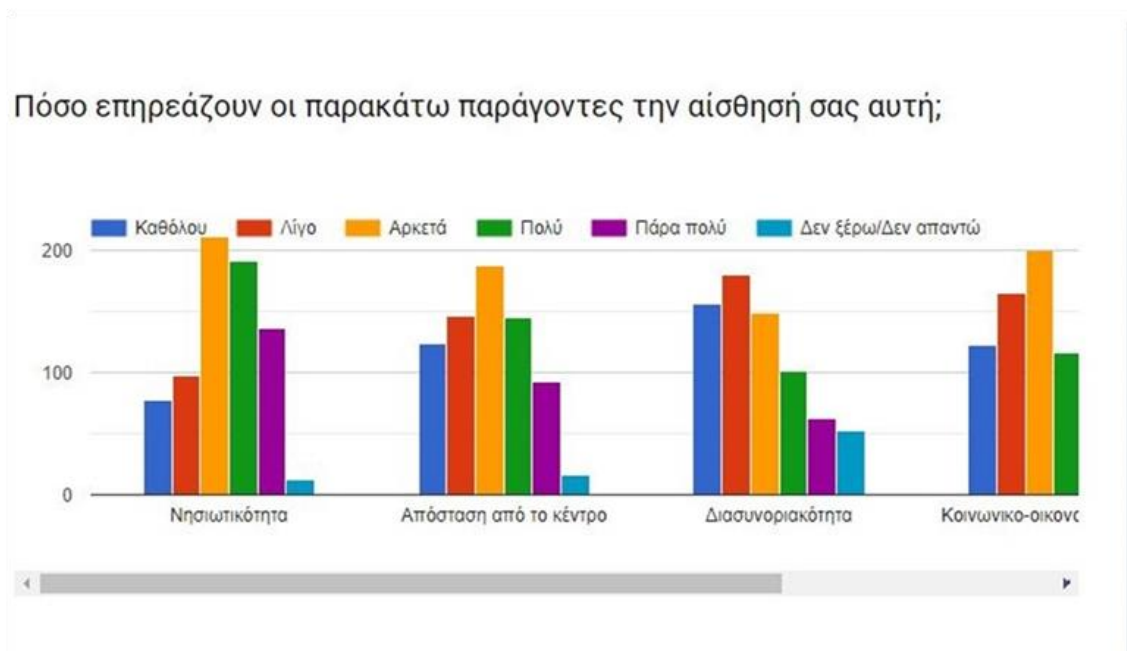

Γράφημα 5.1.5. Ραβδόγραμμα των απαντήσεων για το εάν έχουν την αίσθηση μιας ενιαίας πανεπιστημιακής κοινότητας μεταξύ των μελών του Πανεπιστημίου Αιγαίου (N = 737).

Το γράφημα 5.1.5. δείχνει ότι η πλειονότητα έχει αρκετά την αίσθηση αυτή, με τάση προς το λιγότερο έντονη, παρά προς το πολύ.

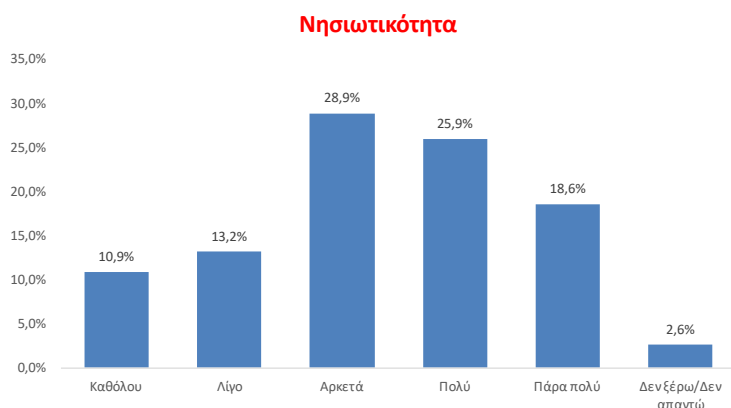
5.2.6 ΠΟΣΟ ΕΠΗΡΕΑΖΟΥΝ ΟΙ ΠΑΡΑΚΑΤΩ ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΤΗΝ ΑΙΣΘΗΣΗ ΣΑΣ ΑΥΤΗ;

Σχετικά με τους παράγοντες (νησιωτικότητα, απόσταση από το κέντρο, Διασυνωριακότητα, κοινωνικο-οικονομική κρίση, Άλλο) που επηρεάζουν την αίσθηση μιας ενιαίας πανεπιστημιακής κοινότητας μεταξύ των μελών του Πανεπιστημίου Αιγαίου, οι απαντήσεις δείχνουν ότι οι παραπάνω παράγοντες επηρεάζουν αρκετά την αίσθηση αυτή (Γράφημα 5.1.6α).

Γράφημα 5.1.6α. Ραβδόγραμμα των απαντήσεων για το πόσο επηρεάζουν παράγοντες όπως η νησιωτικότητα, η απόσταση από το κέντρο, η Διασυνωριακότητα, η κοινωνικο-οικονομική κρίση, Άλλο) την αίσθηση μιας ενιαίας πανεπιστημιακής κοινότητας μεταξύ των μελών του Πανεπιστημίου Αιγαίου ($N = 737$).

Ειδικότερα, η πλειονότητα, ποσοστό 73,4% (541 άτομα) θεωρεί ότι η **Νησιωτικότητα** επηρεάζει αρκετά έως πολύ την αίσθηση αυτή. Αναλυτικότερα, πάρα πολύ θεωρεί ότι την επηρεάζει το 18,6% (137 άτομα), πολύ το 25,9% (191 άτομα), αρκετά το 28,9% (213 άτομα), λίγο το 13,2% (97 άτομα) και καθόλου το 10,9% (80 άτομα). Από τους ερωτηθέντες ποσοστό 2,6% (19 άτομα) επέλεξαν “Δεν ξέρω/Δεν απαντώ” (Γράφημα 5.1.6β).

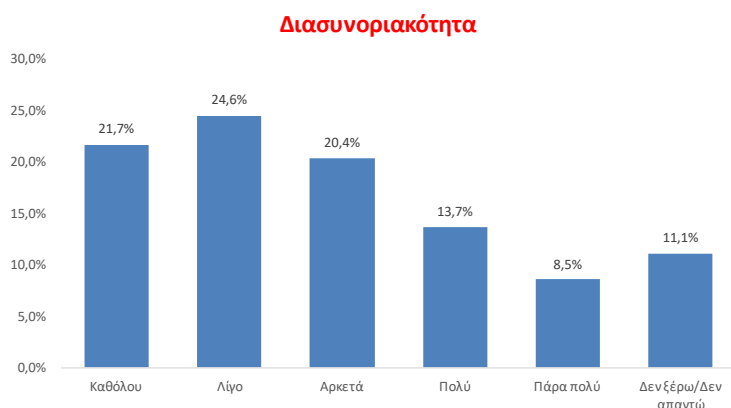
Γράφημα 5.1.6β. Ραβδόγραμμα των απαντήσεων πόσο επηρεάζει η νησιωτικότητα την αίσθηση μιας ενιαίας πανεπιστημιακής κοινότητας μεταξύ των μελών του Πανεπιστημίου Αιγαίου ($N = 737$).

Όσον αφορά **απόσταση από το κέντρο** η πλειονότητα, ποσοστό 25,6% (189 άτομα) θεωρεί ότι την επηρεάζει αρκετά. Αναλυτικότερα, πάρα πολύ θεωρεί ότι την επηρεάζει το 12,9% (95 άτομα), πολύ το 19,7% (145 άτομα), αρκετά το 25,6% (189 άτομα), λίγο το 20,1% (148 άτομα) και καθόλου το 17,1% (126 άτομα). Από τους ερωτηθέντες ποσοστό 4,6% (34 άτομα) επέλεξαν “Δεν ξέρω/Δεν απαντώ” (Γράφημα 5.1.6γ).

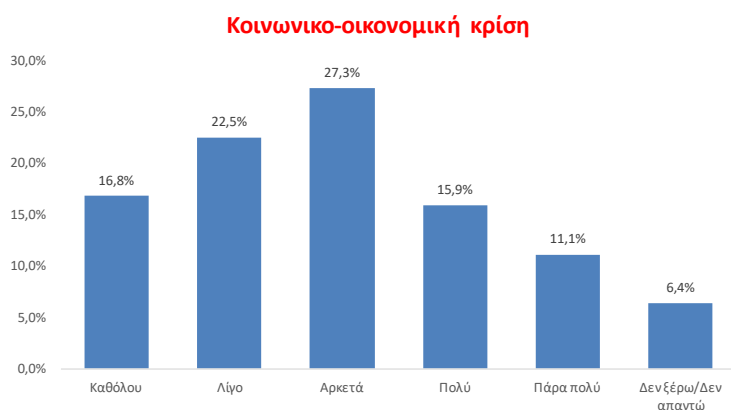
Γράφημα 5.1.6γ. Ραβδόγραμμα των απαντήσεων, πόσο επηρεάζει η απόσταση από το κέντρο, την αίσθηση μιας ενιαίας πανεπιστημιακής κοινότητας μεταξύ των μελών του Πανεπιστημίου Αιγαίου ($N = 737$).

Όσον αφορά τη **διασυννοριακότητα** πλειονότητα, ποσοστό 46,3% (341 άτομα) θεωρεί ότι την επηρεάζει λίγο έως καθόλου. Αναλυτικότερα, πάρα πολύ θεωρεί ότι την επηρεάζει μόλις ένα 8,5% (63 άτομα), πολύ το 13,7% (101 άτομα), αρκετά το 20,4% (150 άτομα), λίγο το 24,6% (181 άτομα) και καθόλου το 21,7% (160 άτομα). Από τους ερωτηθέντες ένα υπολογίσιμο ποσοστό 11,1% (82 άτομα) επέλεξαν “Δεν ξέρω/Δεν απαντώ” (Γράφημα 5.1.6δ).

Γράφημα 5.1.6δ. Ραβδόγραμμα των απαντήσεων, πόσο επηρεάζει η διασυνοριακότητα, την αίσθηση μιας ενιαίας πανεπιστημιακής κοινότητας μεταξύ των μελών του Πανεπιστημίου Αιγαίου (N = 737).

Όσον αφορά την **κοινωνικο-οικονομική κρίση** η πλειονότητα, ποσοστό 49,8% (367 άτομα) θεωρεί ότι την επηρεάζει αρκετά έως λίγο. Αναλυτικότερα, πάρα πολύ θεωρεί ότι την επηρεάζει το 11,1% (82 άτομα), πολύ το 15,9% (117 άτομα), αρκετά το 27,3% (201 άτομα), λίγο το 22,5% (166 άτομα) και καθόλου το 16,8% (124 άτομα). Από τους ερωτηθέντες ποσοστό 6,4% (47 άτομα) επέλεξαν “Δεν ξέρω/Δεν απαντώ” (Γράφημα 5.1.6ε).

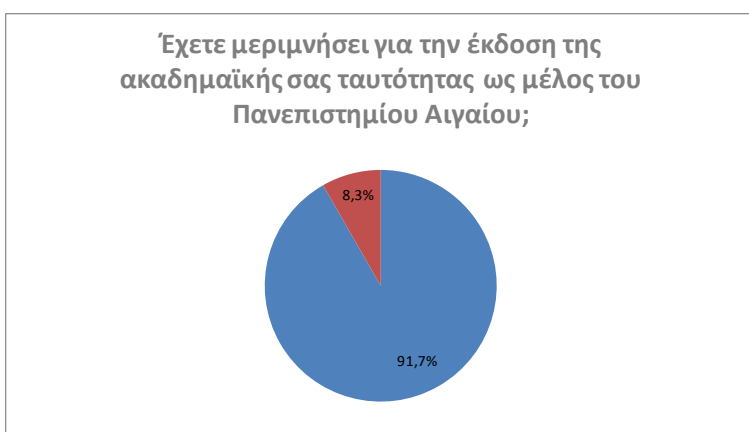
Γράφημα 5.1.6ε. Ραβδόγραμμα των απαντήσεων, πόσο επηρεάζει η κοινωνικο-οικονομική κρίση, την αίσθηση μιας ενιαίας πανεπιστημιακής κοινότητας μεταξύ των μελών του Πανεπιστημίου Αιγαίου (N = 737).

Από τα παραπάνω γραφήματα της ερώτησης φαίνεται ότι, από τους ειδοποιούς παράγοντες του υπό έρευνα φαινομένου που συσχετίζονται με τα ευρήματα της μελέτης, η νησιωτικότητα είναι ο παράγοντας που φαίνεται να επηρεάζει περισσότερο την αίσθηση μιας ενιαίας πανεπιστημιακής κοινότητας.

5.2.7 ΕΧΕΤΕ ΜΕΡΙΜΝΗΣΕΙ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΚΔΟΣΗ ΤΗΣ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΗΣ ΣΑΣ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑΣ ΩΣ ΜΕΛΟΣ ΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ;

Στο ερώτημα, εάν έχουν μεριμνήσει για την έκδοση της ακαδημαϊκής τους ταυτότητας ως μέλη του Πανεπιστημίου Αιγαίου ένα πολύ μεγάλο ποσοστό απάντησε θετικά, ποσοστό 91,7%, ενώ το υπόλοιπο 8,3% δεν φρόντισε να προμηθευτεί την ακαδημαϊκή του ταυτότητα (Γράφημα 5.1.7).

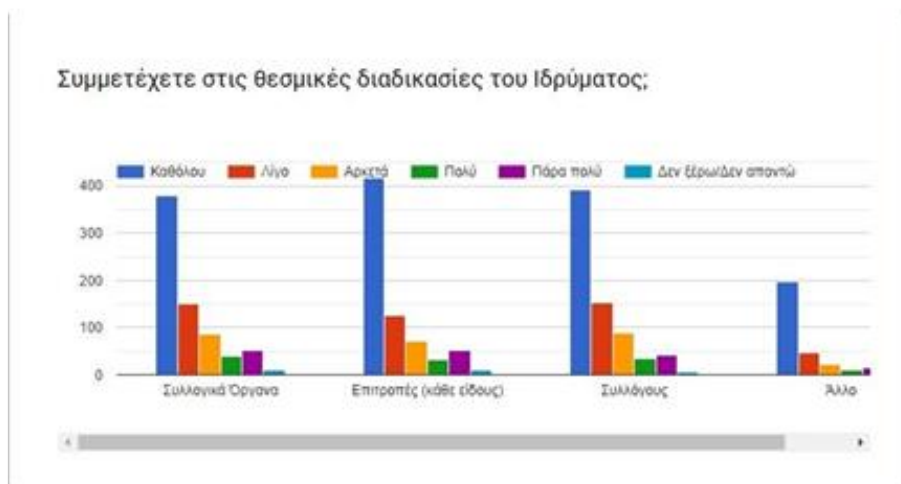
Γράφημα 5.1.7. Γράφημα των απαντήσεων σε πίτα, εάν έχουν μεριμνήσει για την έκδοση της ακαδημαϊκής τους ταυτότητας ως μέλη του Πανεπιστημίου Αιγαίου του Πανεπιστημίου Αιγαίου (N = 737).

5.2.8 ΕΑΝ ΟΧΙ, ΓΙΑΤΙ;

Δεχθήκαμε σαράντα απαντήσεις από τις οποίες αναδεικνύεται ότι η αμέλεια και η έλλειψη ενημέρωσης ευθύνονται για το ότι τα μέλη αυτά δεν έχουν μεριμνήσει για την έκδοση της ακαδημαϊκής τους ταυτότητας.

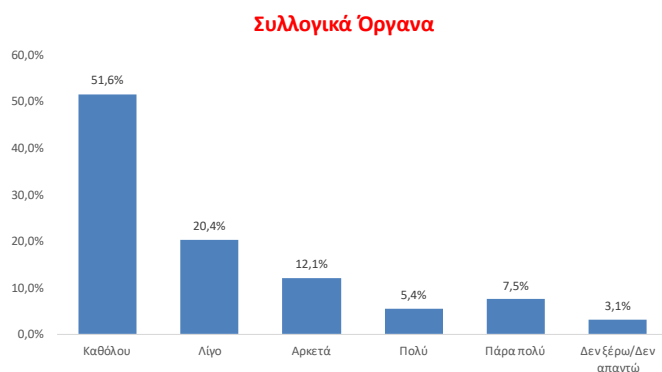
5.2.9 ΣΥΜΜΕΤΕΧΕΤΕ ΣΤΙΣ ΘΕΣΜΙΚΕΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΤΟΥ ΙΔΡΥΜΑΤΟΣ;

Στην τρίτη ενότητα των ερωτήσεων σχετικά με τη Διερεύνηση συμμετοχής στα κοινά και στο ερώτημα εάν συμμετέχουν στις θεσμικές διαδικασίες του Ιδρύματος, πήραμε σχεδόν όμοια αποτελέσματα, στα οποία φαίνεται ότι υπερισχύει η μη συμμετοχή των μελών, στις θεσμικές διαδικασίες του Ιδρύματος (Γράφημα 5.1.9α).

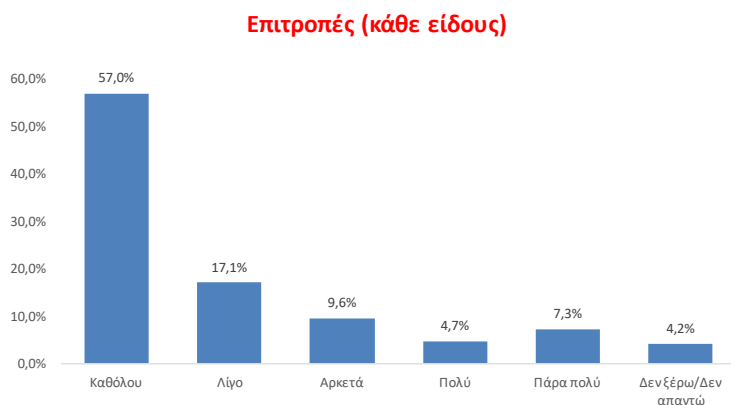
Γράφημα 5.1.9α. Ραβδόγραμμα των απαντήσεων για τη συμμετοχή στις θεσμικές διαδικασίες του Ιδρύματος (N = 737).

Αναλυτικότερα, στα συλλογικά όργανα δεν συμμετέχουν καθόλου τα μισά και πλέον μέλη των ερωτηθέντων, ποσοστό 51,4%, (380 άτομα). Λίγο συμμετέχει ποσοστό 20,4% (150 άτομα), αρκετά ποσοστό 12,1% (89 άτομα), πολύ ποσοστό 5,4% (40 άτομα) και πάρα πολύ ποσοστό 7,5% (55 άτομα). Από τους ερωτηθέντες ποσοστό 3,1% (23 άτομα) επέλεξαν “Δεν ξέρω/Δεν απαντώ” (Γράφημα 5.1.9β).

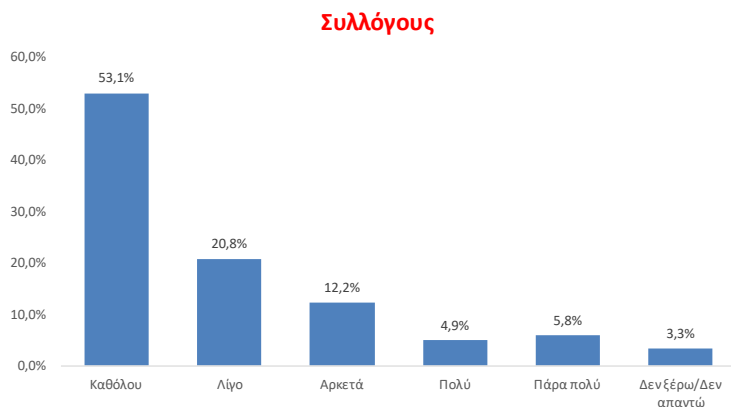
Γράφημα 5.1.9β. Ραβδόγραμμα των απαντήσεων, συμμετοχής στις θεσμικές διαδικασίες του Ιδρύματος (N = 737).

Σε **επιτροπές** δεν συμμετέχει καθόλου ή συμμετέχει λίγο ένα υψηλό ποσοστό 74,1% (546 άτομα). Αναλυτικότερα, η πλειοψηφία ποσοστό 57%, (420 άτομα) δεν συμμετέχει καθόλου, Λίγο συμμετέχει ποσοστό 17,1% (126 άτομα), αρκετά ποσοστό 9,6% (71 άτομα), πολύ ποσοστό 4,7% (54 άτομα) και πάρα πολύ ποσοστό 7,3% (54 άτομα). Από τους ερωτηθέντες ποσοστό 4,2% (31 άτομα) επέλεξαν “Δεν ξέρω/Δεν απαντώ” (Γράφημα 5.1.9γ).

Γράφημα 5.1.9γ. Ραβδόγραμμα των απαντήσεων συμμετοχής σε επιτροπές κάθε είδους (N = 737).

Ομοίως και σε συλλόγους δεν συμμετέχει καθόλου ή συμμετέχει λίγο ένα υψηλό ποσοστό 73,8% (544 άτομα). Αναλυτικότερα, η πλειοψηφία ποσοστό 53,1%, (391 άτομα) δεν συμμετέχει καθόλου, Λίγο συμμετέχει ποσοστό 20,8% (153 άτομα), αρκετά ποσοστό 12,2% (90 άτομα), πολύ ποσοστό 4,9% (36 άτομα) και πάρα πολύ ποσοστό 5,8% (43 άτομα). Από τους ερωτηθέντες ποσοστό 3,3% (24 άτομα) απάντησαν “Δεν ξέρω/Δεν απαντώ” (Γράφημα 5.1.9δ).

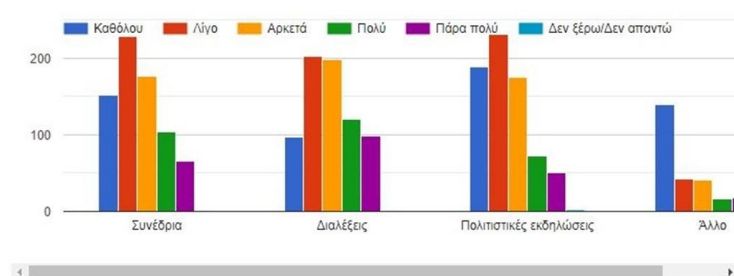

Γράφημα 5.1.9δ. Ραβδόγραμμα των απαντήσεων συμμετοχής σε συλλόγους (N = 737).

5.2.10 ΣΥΜΜΕΤΕΧΕΤΕ ΣΕ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ ΠΟΥ ΟΡΓΑΝΩΝΕΙ ΤΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΙΓΑΙΟΥ;

Σε ότι έχει σχέση με τη συμμετοχή των μελών του Πανεπιστημίου Αιγαίου σε εκδηλώσεις γενικού ενδιαφέροντος που οργανώνει το εκπαιδευτικό τους ίδρυμα, οι απαντήσεις που πήραμε έδειξαν ότι υπερισχύει η μη συμμετοχή των μελών σε αυτές. (Γράφημα 5.1.10α).

Συμμετέχετε σε εκδηλώσεις γενικού ενδιαφέροντος που οργανώνει το Πανεπιστήμιο Αιγαίου;

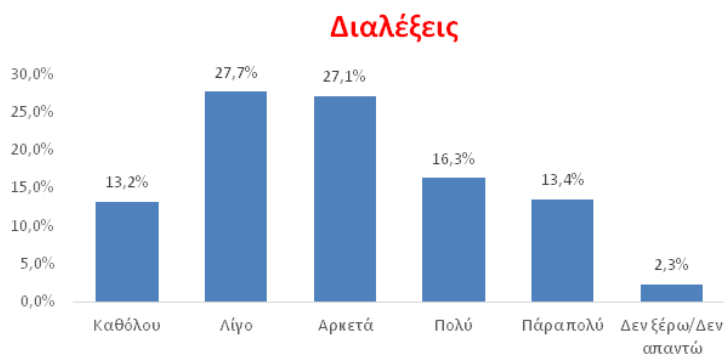
Γράφημα 5.1.10α. Ραβδόγραμμα των απαντήσεων συμμετοχής των μελών του Πανεπιστημίου Αιγαίου σε εκδηλώσεις γενικού ενδιαφέροντος (N = 737).

Ειδικότερα, σε συνέδρια η πλειονότητα συμμετέχει λίγο έως καθόλου ποσοστό 51,6% (380 άτομα). Αναλυτικότερα, καθόλου δεν συμμετέχει ποσοστό 20,6% (152 άτομα), λίγο συμμετέχει ποσοστό 30,9% (228 άτομα), αρκετά ποσοστό 24% (177 άτομα), πολύ ποσοστό 14,2% (105 άτομα) και πάρα πολύ ποσοστό 9,1% (67 άτομα). Από τους ερωτηθέντες ποσοστό 1,1% (8 άτομα) επέλεξαν “Δεν ξέρω/Δεν απαντώ” (Γράφημα 5.1.10β).

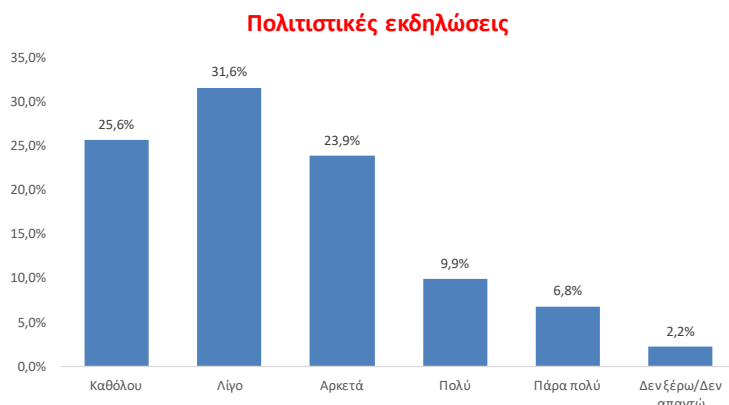
Γράφημα 5.1.10β. Ραβδόγραμμα των απαντήσεων συμμετοχής των μελών του Πανεπιστημίου Αιγαίου σε συνέδρια (N = 737).

Σε **διαλέξεις** δεν συμμετέχει καθόλου ή συμμετέχει λίγο ένα ποσοστό 40,8% (301 άτομα). Αναλυτικότερα, ποσοστό 13,2%, (97 άτομα) δεν συμμετέχει καθόλου, Λίγο συμμετέχει ποσοστό 27,7% (204 άτομα), αρκετά ποσοστό 27,1% (200 άτομα), πολύ ποσοστό 16,3% (120 άτομα) και πάρα πολύ ποσοστό 13,4% (99 άτομα). Από τους ερωτηθέντες ποσοστό 2,3% (17 άτομα) επέλεξαν “Δεν ξέρω/Δεν απαντώ” (Γράφημα 5.1.10γ).

Γράφημα 5.1.10γ. Ραβδόγραμμα των απαντήσεων συμμετοχής των μελών του Πανεπιστημίου Αιγαίου σε διαλέξεις (N = 737).

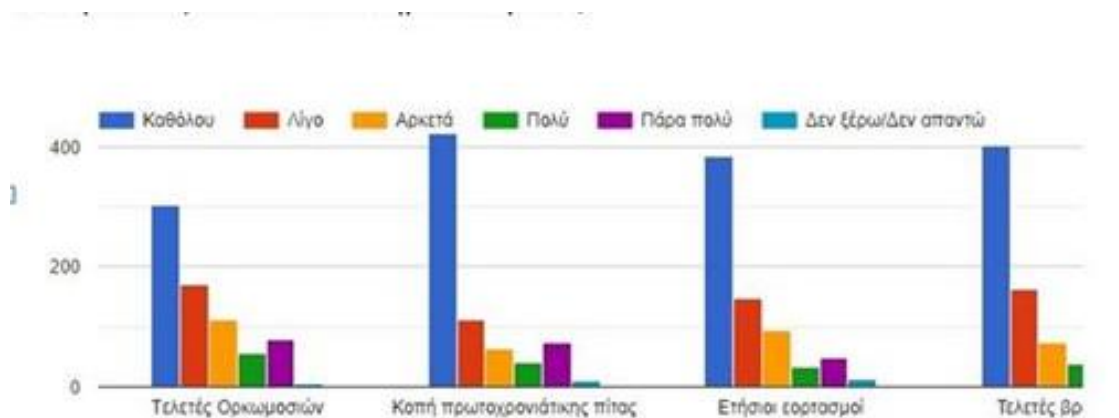
Ομοίως και σε πολιτιστικές εκδηλώσεις δεν συμμετέχει καθόλου ή συμμετέχει λίγο ποσοστό 57,3% (422 άτομα). Αναλυτικότερα, ποσοστό 25,6%, (189 άτομα) δεν συμμετέχει καθόλου, Λίγο συμμετέχει ποσοστό 31,6% (233 άτομα), αρκετά ποσοστό 23,9% (176 άτομα), πολύ ποσοστό 9,9% (73 άτομα) και πάρα πολύ ποσοστό 6,8% (50 άτομα). Από τους ερωτηθέντες ποσοστό 2,2% (16 άτομα) απάντησαν “Δεν ξέρω/Δεν απαντώ” (Γράφημα 5.1.10δ).

Γράφημα 5.1.10δ. Ραβδόγραμμα των απαντήσεων συμμετοχής των μελών του Πανεπιστημίου Αιγαίου σε πολιτιστικές εκδηλώσεις (N = 737).

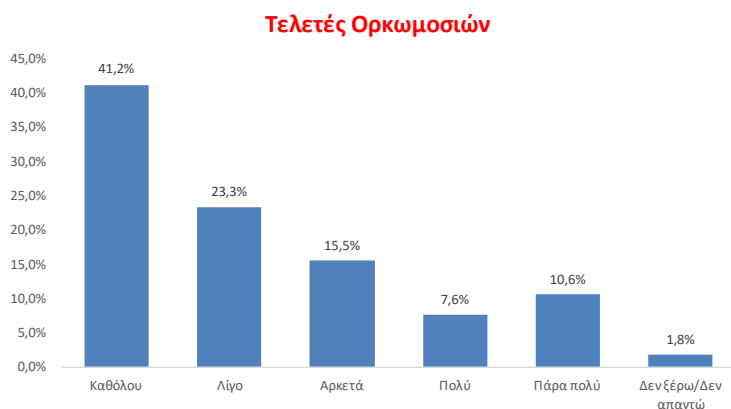
5.2.11 ΣΥΜΜΕΤΕΧΕΤΕ ΣΕ ΤΕΛΕΤΟΥΡΓΙΚΕΣ, ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΕΣ Η ΕΘΙΜΟΤΥΠΙΚΕΣ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ ΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ;

Στο ερώτημα εάν συμμετέχουν σε τελετουργικές ακαδημαϊκές ή εθιμοτυπικές εκδηλώσεις του Ιδρύματος, οι απαντήσεις έδειξαν ότι η πλειονότητα δεν συμμετέχει καθόλου (Γράφημα 5.1.11α).

Γράφημα 5.1.11α. Γράφημα των απαντήσεων συμμετοχής των μελών του Πανεπιστημίου Αιγαίου σε τελετουργικές ακαδημαϊκές ή εθιμοτυπικές εκδηλώσεις του Ιδρύματος (N = 737).

Ειδικότερα, σε Τελετές Ορκωμοσιών η πλειονότητα, δεν συμμετέχει καθόλου ποσοστό 41,2% (304 άτομα), λίγο συμμετέχει ποσοστό 23,3% (172 άτομα), αρκετά ποσοστό 15,5% (114 άτομα), πολύ ποσοστό 7,6% (56 άτομα) και πάρα πολύ ποσοστό 10,6% (78 άτομα). Από τους ερωτηθέντες ποσοστό 1,8% (13 άτομα) επέλεξαν “Δεν ξέρω/Δεν απαντώ” (Γράφημα 5.1.11β).

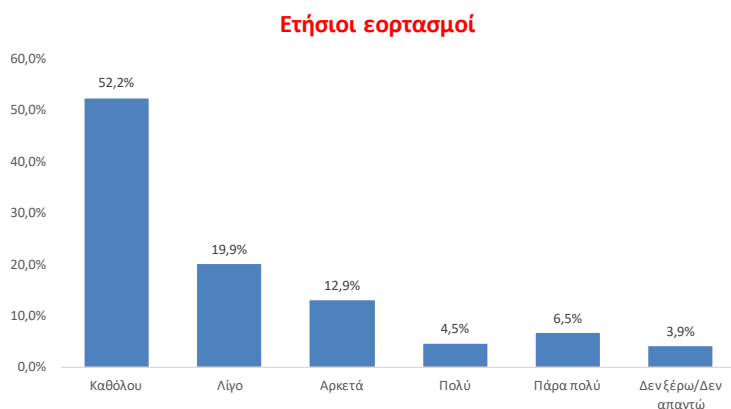
Γράφημα 5.1.11β. Ραβδόγραμμα των απαντήσεων για τη συμμετοχή των μελών του Πανεπιστημίου Αιγαίου σε τελετές ορκωμοσιών (N = 737).

Σε εθιμοτυπικές ετήσιες τελετές όπως η κοπή πρωτοχρονιάτικης πίτας η πλειονότητα δεν συμμετέχει καθόλου, ποσοστό 57,4%, (423 άτομα) δεν συμμετέχει καθόλου, Λίγο συμμετέχει ποσοστό 15,1% (111 άτομα), αρκετά ποσοστό 8,7% (64 άτομα), πολύ ποσοστό 5,4% (40 άτομα) και πάρα πολύ ποσοστό 10,2% (75 άτομα). Από τους ερωτηθέντες ποσοστό 3,3% (24 άτομα) επέλεξαν “Δεν ξέρω/Δεν απαντώ” (Γράφημα 5.1.11γ).

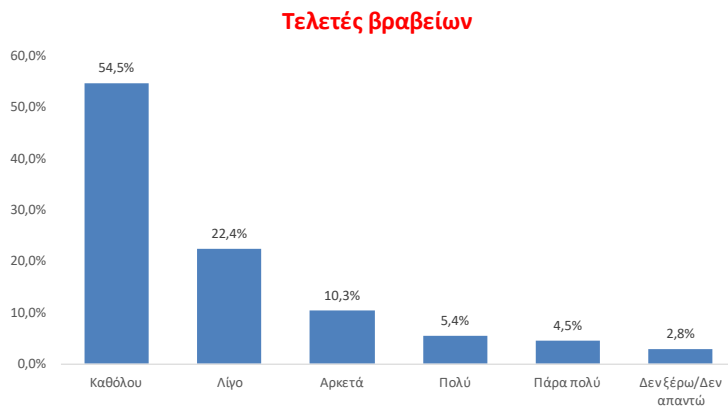
Γράφημα 5.1.11γ. Ραβδόγραμμα των απαντήσεων για τη συμμετοχή των μελών του Πανεπιστημίου Αιγαίου σε τελετές ορκωμοσιών ($N = 737$).

Γενικότερα σε ετήσιους εορτασμούς, η πλειονότητα δεν συμμετέχει καθόλου, ποσοστό 52,2%, (385 άτομα) δεν συμμετέχει καθόλου, Λίγο συμμετέχει ποσοστό 19,9% (147 άτομα), αρκετά ποσοστό 12,9% (95 άτομα), πολύ ποσοστό 4,5% (33 άτομα) και πάρα πολύ ποσοστό 6,5% (48 άτομα). Από τους ερωτηθέντες ποσοστό 3,9% (29 άτομα) επέλεξαν “Δεν ξέρω/Δεν απαντώ” (Γράφημα 5.1.11δ).

Γράφημα 5.1.11δ. Ραβδόγραμμα των απαντήσεων για τη συμμετοχή των μελών του Πανεπιστημίου Αιγαίου σε ετήσιους εορτασμούς ($N = 737$).

Σε **τελετές βραβεύσεων** η πλειονότητα επίσης, δεν συμμετέχει καθόλου, ποσοστό 54,5%, (402 άτομα) δεν συμμετέχει καθόλου, Λίγο συμμετέχει ποσοστό 22,4% (165 άτομα), αρκετά ποσοστό 10,3% (76 άτομα), πολύ ποσοστό 5,4% (40 άτομα) και πάρα πολύ ποσοστό 4,5% (33 άτομα). Από τους ερωτηθέντες ποσοστό 2,8% (21 άτομα) επέλεξαν “Δεν ξέρω/Δεν απαντώ” (Γράφημα 5.1.11ε).

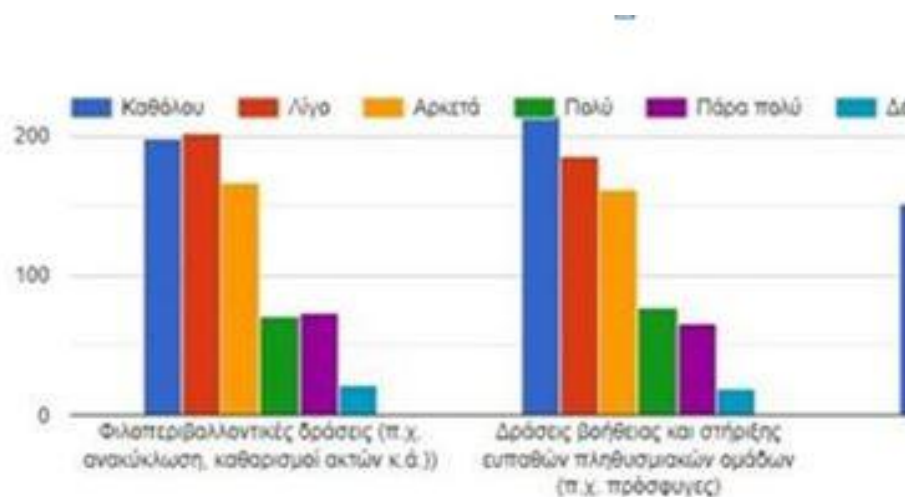

Γράφημα 5.1.11ε. Ραβδόγραμμα των απαντήσεων για τη συμμετοχή των μελών του Πανεπιστημίου Αιγαίου σε τελετές βραβεύσεων ($N = 737$).

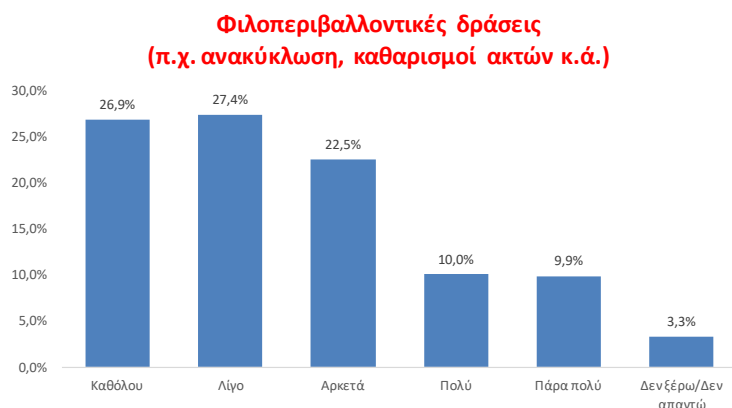
5.2.12 ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΝΕΣΤΕ ΘΕΤΙΚΑ ΣΕ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΕΣ ΚΑΙ ΔΡΑΣΕΙΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ ΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ;

Στα δύο σκέλη του ερωτήματος αυτού οι απαντήσεις που πήραμε ήταν σχεδόν ίδιες (Γράφημα 5.1.12α).

Γράφημα 5.1.12α. Γράφημα των απαντήσεων εάν ανταποκρίνονται θετικά σε πρωτοβουλίες και δράσεις κοινωνικής ευθύνης του Πανεπιστημίου Αιγαίου (N = 737).

Αναλυτικότερα στο ερώτημα εάν ανταποκρίνονται θετικά σε πρωτοβουλίες και δράσεις φιλοπεριβαλλοντικές, όπως η ανακύκλωση, οι καθαρισμοί ακτών κ.ά., η πλειονότητα συμμετέχει αρκετά, λίγο ή καθόλου. Δεν συμμετέχει καθόλου ποσοστό 26,9% (198 άτομα), λίγο συμμετέχει ποσοστό 27,4% (202 άτομα), αρκετά ποσοστό 22,5% (166 άτομα), πολύ ποσοστό 10% (74 άτομα) και πάρα πολύ ποσοστό 9,9% (73 άτομα). Από τους ερωτηθέντες ποσοστό 3,3% (24 άτομα) επέλεξαν “Δεν ξέρω/Δεν απαντώ” (Γράφημα 5.1.12β).

Γράφημα 5.1.12β. Ραβδόγραμμα των απαντήσεων για τη συμμετοχή των μελών του Πανεπιστημίου Αιγαίου σε φιλοπεριβαλλοντικές δράσεις (N = 737).

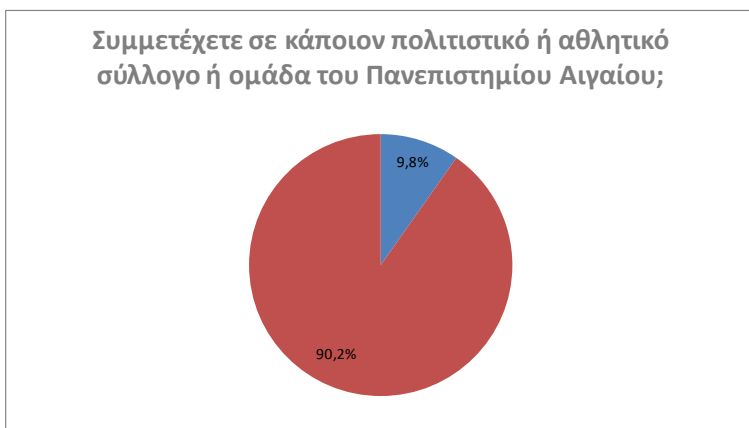
Σε δράσεις βοήθειας και στήριξης ευπαθών πληθυσμιακών ομάδων (π.χ. πρόσφυγες), πλειονότητα ποσοστό 29% (214 άτομα) δεν συμμετέχει καθόλου, λίγο συμμετέχει ποσοστό 25,1% (185 άτομα), αρκετά ποσοστό 22,3% (164 άτομα), πολύ ποσοστό 10,6% (78 άτομα) και πάρα πολύ ποσοστό 9% (66 άτομα). Από τους ερωτηθέντες ποσοστό 4,1% (30 άτομα) επέλεξαν “Δεν ξέρω/Δεν απαντώ” (Γράφημα 5.1.12γ).

Γράφημα 5.1.12γ. Ραβδόγραμμα των απαντήσεων για τη συμμετοχή των μελών του Πανεπιστημίου Αιγαίου σε δράσεις βοήθειας και στήριξης ευπαθών πληθυσμιακών ομάδων (N = 737).

5.2.13 ΣΥΜΜΕΤΕΧΕΤΕ ΣΕ ΚΑΠΟΙΟΝ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟ Η ΑΘΛΗΤΙΚΟ ΣΥΛΛΟΓΟ Η ΟΜΑΔΑ ΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ;

Στο ερώτημα, εάν συμμετέχουν σε κάποιο πολιτιστικό ή αθλητικό σύλλογο ή ομάδα του Πανεπιστημίου Αιγαίου, ένα πολύ μεγάλο ποσοστό απάντησε θετικά, ποσοστό 90,2%, ενώ το υπόλοιπο 9,8% δεν συμμετέχει (Γράφημα 5.1.13).

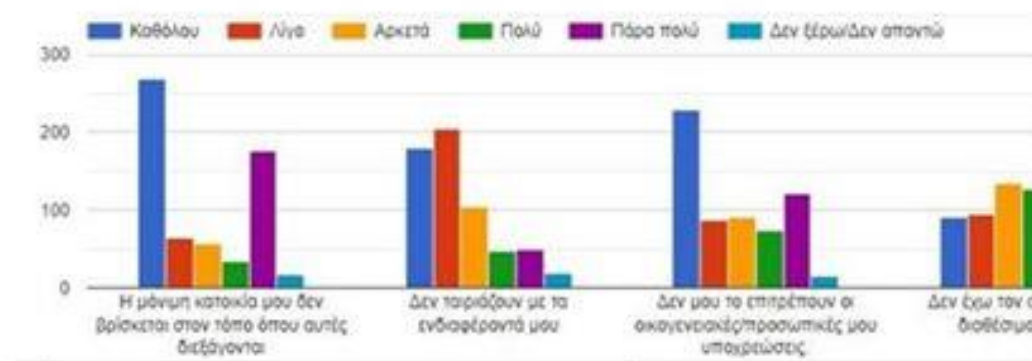
Γράφημα 5.1.13. Ραβδόγραμμα των απαντήσεων για τη συμμετοχή των μελών του Πανεπιστημίου Αιγαίου σε κάποιο πολιτιστικό ή αθλητικό σύλλογο, ή ομάδα του Πανεπιστημίου Αιγαίου (N = 737).

5.2.14 ΕΑΝ ΝΑΙ, ΣΕ ΠΟΙΟΝ/ΟΥΣ;

Δεχθήκαμε 65 απαντήσεις, οι περισσότερες των οποίων προέρχονται από το φοιτητικό πληθυσμό. Σ' αυτές μας δηλώνουν ότι συμμετέχουν κυρίως σε θεατρικές και χορευτικές ομάδες ή συλλόγους, σε αθλητικές, αλλά και σε ομάδες φωτογραφίας, αστρονομίας, κινηματογράφου, μουσικής και σε σύλλογο αποφοίτων.

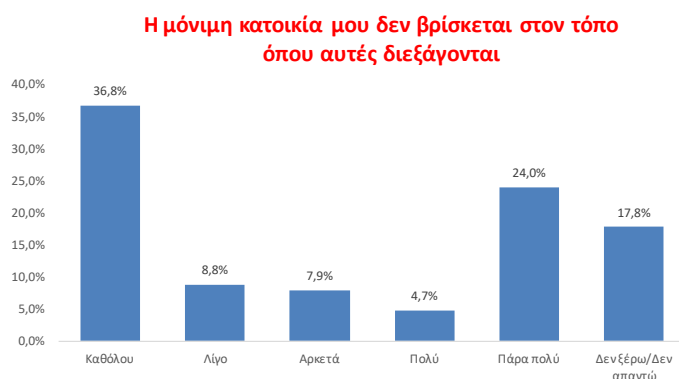
5.2.15 ΣΕ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΠΟΥ ΔΕΝ ΣΥΜΜΕΤΕΧΕΤΕ ΣΕ ΚΟΙΝΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ, ΣΕ ΤΙ ΑΠΟ ΤΑ ΠΑΡΑΚΑΤΩ ΟΦΕΙΛΕΤΑΙ Η ΜΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΑΣ;

Όσοι και όσες δεν συμμετέχουν σε κοινές δράσεις, απάντησαν σε ποιο λόγο οφείλεται η μη συμμετοχή τους. Τα αποτελέσματα έδειξαν κυρίως ότι δεν υπάρχει ο απαραίτητος διαθέσιμος χρόνος (Γράφημα 5.1.15α).

Γράφημα 5.1.15α. Γράφημα των απαντήσεων για τη συμμετοχή των μελών του Πανεπιστημίου Αιγαίου σε κάποιο πολιτιστικό ή αθλητικό σύλλογο, ή ομάδα του Πανεπιστημίου Αιγαίου (N = 737).

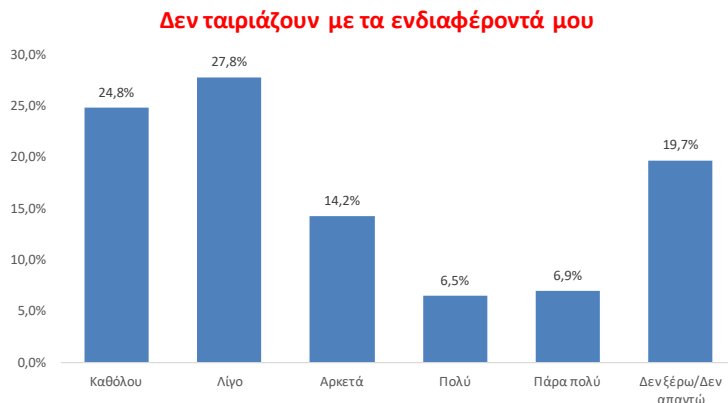
Όσο αφορά την επιλογή ότι **η μόνιμη κατοικία τους δεν βρίσκεται στον τόπο όπου διεξάγονται οι κοινές δράσεις**, η πλειονότητα ποσοστό 38,8% απάντησε καθόλου. Λίγο δείχνει να επηρεάζεται ένα μικρό ποσοστό 8,8% (65 άτομα), αρκετά ποσοστό 7,9% (58 άτομα), πολύ ποσοστό 4,7% (35 άτομα), όμως πάρα πολύ φαίνεται να επηρεάζεται ένα μεγαλύτερο ποσοστό 24% (177 άτομα), ενώ επίσης ένα σημαντικό ποσοστό 17,8% (131 άτομα) απάντησε Δεν ξέρω/Δεν απαντώ (Γράφημα 5.1.15β).

Γράφημα 5.1.15β. Ραβδόγραμμα των απαντήσεων για τη μη συμμετοχή των μελών του Πανεπιστημίου Αιγαίου σε κάποιο πολιτιστικό ή αθλητικό σύλλογο, ή ομάδα του Πανεπιστημίου Αιγαίου σε σχέση με τον τόπο (N = 737).

Ως προς τον τόπο μόνιμης κατοικίας παρατηρείται μία έμφαση στα άκρα.

Όσον αφορά την επιλογή ότι **οι κοινές δράσεις δεν ταιριάζουν με τα ενδιαφέροντά τους**, η πλειονότητα φαίνεται να μην επηρεάζεται και τόσο από αυτό. Αναλυτικότερα, πάρα πολύ φαίνεται να επηρεάζεται ένα μικρό ποσοστό 6,9% (51 άτομα), ομοίως πολύ το 6,5% (48 άτομα), αρκετά το 14,2% (105 άτομα), ενώ λίγο και καθόλου το 52,6% (388 άτομα). Από τους ερωτηθέντες ποσοστό 19,7% (145 άτομα) επέλεξαν “Δεν ξέρω/Δεν απαντώ” (Γράφημα 5.1.15γ).

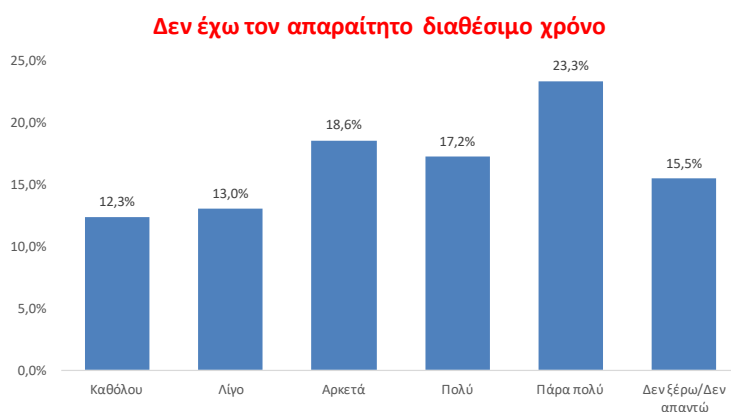
Γράφημα 5.1.15γ. Ραβδόγραμμα των απαντήσεων για τη μη συμμετοχή των μελών του Πανεπιστημίου Αιγαίου σε κάποιο πολιτιστικό ή αθλητικό σύλλογο, ή ομάδα του Πανεπιστημίου Αιγαίου σε σχέση με τα ενδιαφέροντα (N = 737).

Όσον αφορά την επιλογή ότι **οι οικογενειακές/προσωπικές υποχρεώσεις δεν τους επιτρέπουν να συμμετέχουν σ αυτές**, η πλειονότητα φαίνεται να μην επηρεάζεται και τόσο από αυτό. Αναλυτικότερα, πάρα πολύ φαίνεται να επηρεάζεται ένα ποσοστό 16,6% (122 άτομα), πολύ το 10,2% (75 άτομα), αρκετά το 12,3% (91 άτομα), λίγο το 12,1% (89 άτομα), ενώ καθόλου το 31,2% (230 άτομα). Από τους ερωτηθέντες ποσοστό 17,6% (130 άτομα) επέλεξαν “Δεν ξέρω/Δεν απαντώ” (Γράφημα 5.1.15δ).

Γράφημα 5.1.15δ. Ραβδόγραμμα των απαντήσεων για τη μη συμμετοχή των μελών του Πανεπιστημίου Αιγαίου σε κάποιο πολιτιστικό ή αθλητικό σύλλογο, ή ομάδα του Πανεπιστημίου Αιγαίου σε σχέση με τις οικογενειακές/προσωπικές υποχρεώσεις (N = 737).

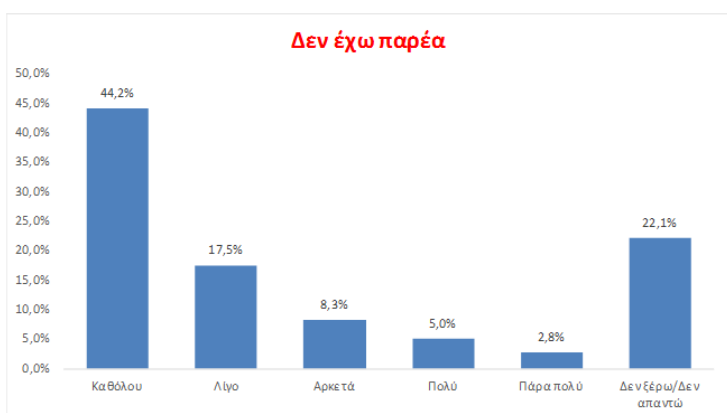
Στην επιλογή **ότι δεν έχουν τον απαραίτητο διαθέσιμο χρόνο** η έρευνα έδειξε ότι η πλειοψηφία των μελών, πράγματι δε συμμετέχει σε κάποιο πολιτιστικό ή αθλητικό σύλλογο, ή ομάδα του Πανεπιστημίου Αιγαίου, λόγω έλλειψης διαθέσιμου χρόνου. Αναλυτικότερα, πάρα πολύ απάντησε ποσοστό 23,3% (172 άτομα), πολύ το 17,2% (127 άτομα), αρκετά το 18,6% (137 άτομα), λίγο το 13% (96 άτομα), ενώ καθόλου το 12,3% (91 άτομα). Από τους ερωτηθέντες ποσοστό 15,5% (114 άτομα) επέλεξαν “Δεν ξέρω/Δεν απαντώ” (Γράφημα 5.1.15ε).

Γράφημα 5.1.15ε. Ραβδόγραμμα των απαντήσεων για τη μη συμμετοχή των μελών του Πανεπιστημίου Αιγαίου σε κάποιο πολιτιστικό ή αθλητικό σύλλογο, ή ομάδα του Πανεπιστημίου Αιγαίου σε σχέση με το διαθέσιμο χρόνο τους (N = 737).

Τέλος στην επιλογή για τη μη συμμετοχή λόγω της **έλλειψης παράας**, η πλειοψηφία ποσοστό 44,2% (326 άτομα) δεν επηρεάζεται καθόλου από αυτό, λίγο το 17,5% (129

άτομα), αρκετά το 8,3% (61 άτομα), πολύ το 5% (37 άτομα) και πάρα πολύ μόλις το 2,8% (21 άτομα). Από τους ερωτηθέντες ποσοστό 22,1% (163 άτομα) επέλεξαν “Δεν ξέρω/Δεν απαντώ” (Γράφημα 5.1.15στ).

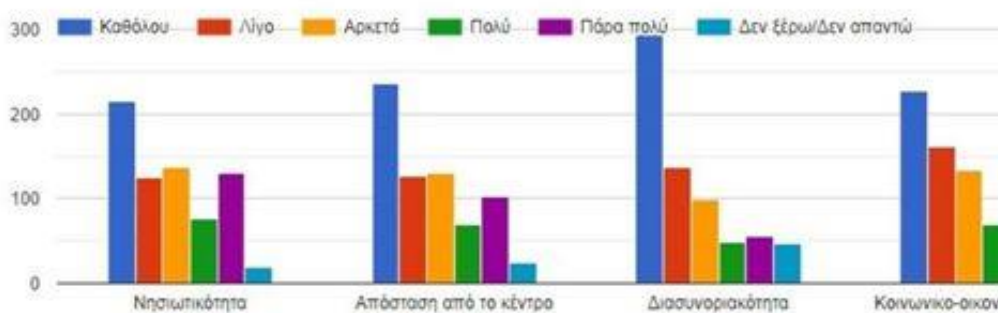
Γράφημα 5.1.15στ. Ραβδόγραμμα των απαντήσεων για τη μη συμμετοχή των μελών του Πανεπιστημίου Αιγαίου σε κάποιο πολιτιστικό ή αθλητικό σύλλογο, ή ομάδα του Πανεπιστημίου Αιγαίου σε σχέση με την παρέα ($N = 737$).

Στις παραπάνω απαντήσεις υπερισχύει η έλλειψη διαθέσιμου χρόνου, υπάρχει όμως κι ένα αξιο προσοχής ποσοστό που δηλώνει ότι η έλλειψη παρέας δεν του επιτρέπει τη συμμετοχή του σε κάποιο πολιτιστικό ή αθλητικό σύλλογο.

ΠΟΣΟ ΕΠΗΡΕΑΖΟΥΝ ΟΙ ΠΑΡΑΚΑΤΩ ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΤΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΑΣ ΣΤΑ ΚΟΙΝΑ ΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ;

Όσον αφορά το κατά πόσο επηρεάζουν τη συμμετοχή τους στα κοινά, παράγοντες όπως η νησιωτικότητα, η απόσταση από το κέντρο, η διασυννοριακότητα, η κοινωνικο-οικονομική κρίση, η έρευνα έδειξε ότι νησιωτικότητα επηρεάζει τους μισούς/ες από τους ερωτηθέντες/σασες, το ίδιο σχεδόν και η απόσταση από το κέντρο, αρκετά λιγότερο τους/τις επηρεάζει η κοινωνικο-οικονομική κρίση και ακόμη λιγότερο η διασυννοριακότητα (Γράφημα 5.1.16α).

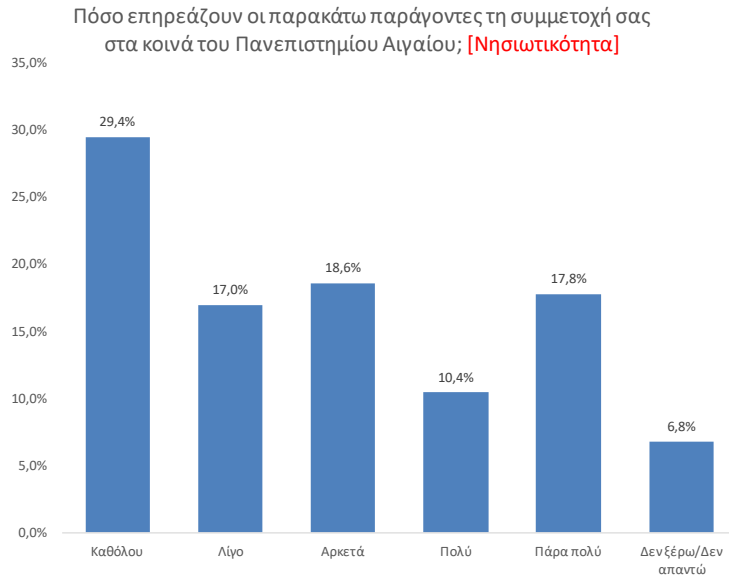
Πόσο επηρεάζουν οι παρακάτω παράγοντες τη συμμετοχή σας στα κοινά του Πανεπιστημίου Αιγαίου;

Γράφημα 5.1.16α. Ραβδόγραμμα των απαντήσεων πόσο επηρεάζουν τη συμμετοχή τους στα κοινά, παράγοντες όπως η νησιωτικότητα, η απόσταση από το κέντρο, η διασυννοριακότητα, η κοινωνικο-οικονομική κρίση (N = 737).

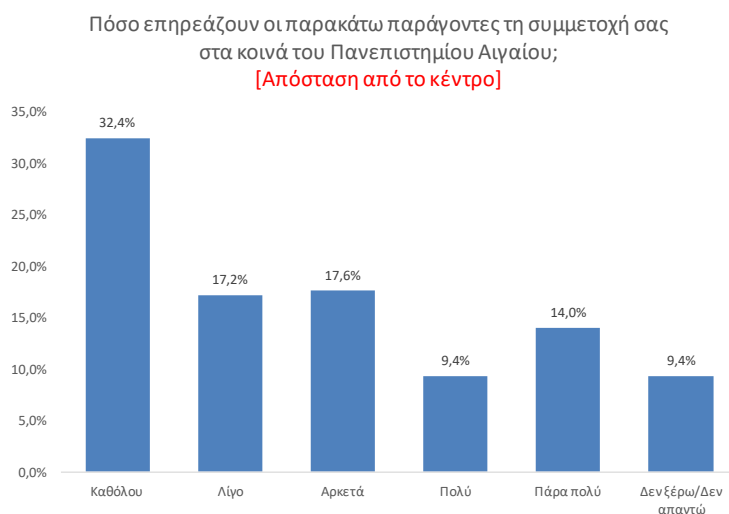
Ειδικότερα, ως προς τη νησιωτικότητα παρατηρείται μία έμφαση στις ακραίες τιμές, και κυρίως, στο καθόλου. Πιο αναλυτικά, πάρα πολύ επηρεάζεται το 17,8% (131 άτομα), πολύ το 10,4% (77 άτομα), αρκετά το 18,6% (137 άτομα), λίγο το 17% (125 άτομα) και καθόλου δεν επηρεάζεται ποσοστό 29,4% (217 άτομα). Επιπλέον, ένα ποσοστό 6,8% (50 άτομα) απάντησε Δεν ξέρω/Δεν απαντώ (Γράφημα 5.1.16β).

Γράφημα 5.1.16β. Ραβδόγραμμα των απαντήσεων πόσο επηρεάζει τη συμμετοχή τους στα κοινά, παράγοντες όπως η νησιωτικότητα ($N = 737$).

Η απόσταση από το κέντρο επηρεάζει τη συμμετοχή των μελών στα κοινά αρκετά, πολύ έως πάρα πολύ ένα ποσοστό 49,7% (366 άτομα), ενώ τα υπόλοιπα μισά μέλη ποσοστό 41% (302 άτομα) επηρεάζονται λίγο ή καθόλου από αυτή. Πιο αναλυτικά, πάρα πολύ επηρεάζεται το 14% (103 άτομα), πολύ το 9,4% (69 άτομα), αρκετά το 17,6% (130 άτομα), λίγο το 17,2% (127 άτομα) και καθόλου δεν επηρεάζεται ποσοστό 17,2% (239 άτομα). Επιπλέον, ένα ποσοστό 9,4% (69 άτομα) απάντησε Δεν ξέρω/Δεν απαντώ (Γράφημα 5.1.16γ).

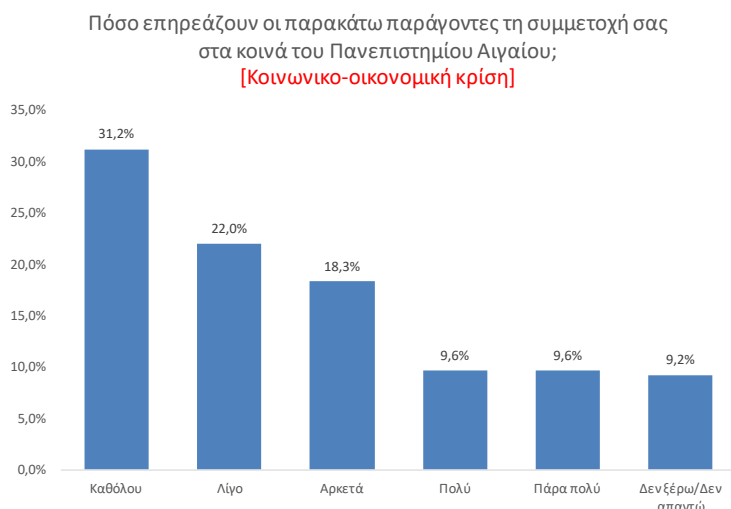
Γράφημα 5.1.16γ. Ραβδόγραμμα των απαντήσεων πόσο επηρεάζει τη συμμετοχή τους στα κοινά η απόσταση από το κέντρο ($N = 737$).

Η διασυννοριακότητα δεν φαίνεται να επηρεάζει τη συμμετοχή των μελών στα κοινά καθώς η πλειονότητα, ποσοστό 59,2% (436 άτομα) απάντησε καθόλου έως λίγο. Πιο αναλυτικά, πάρα πολύ επηρεάζεται το 7,6% (56 άτομα), πολύ το 6,6% (49 άτομα), αρκετά το 13,4% (99 άτομα), λίγο το 18,7% (138 άτομα) και καθόλου δεν επηρεάζεται το μεγαλύτερο ποσοστό 40,4% (298 άτομα). Επιπλέον, ένα ποσοστό 13,2% (97 άτομα) απάντησε Δεν ξέρω/Δεν απαντώ (Γράφημα 5.1.16δ).

Γράφημα 5.1.16δ. Ραβδόγραμμα των απαντήσεων πόσο επηρεάζει τη συμμετοχή τους στα κοινά η διασυννοριακότητα (N = 737).

Ως προς την κοινωνικο-οικονομική κρίση η πλειονότητα απαντά αρκετά και λίγο έως καθόλου, αλλά υπάρχει κι ένα σεβαστό ποσοστό (19,2%) που απάντησε ότι επηρεάζεται ουσιαστικά (πολύ ή πάρα πολύ) από αυτή. Αναλυτικότερα, πάρα πολύ επηρεάζεται το 9,6% (71 άτομα), πολύ το 9,6% (71 άτομα) επίσης, αρκετά, όπως προαναφέρθηκε, το 18,3% (135 άτομα), λίγο το 22% (162 άτομα) και καθόλου δεν επηρεάζεται το μεγαλύτερο ποσοστό 31,2% (230 άτομα). Επιπλέον, ένα ποσοστό 9,2% (68 άτομα) απάντησε Δεν ξέρω/Δεν απαντώ (Γράφημα 5.1.16ε).

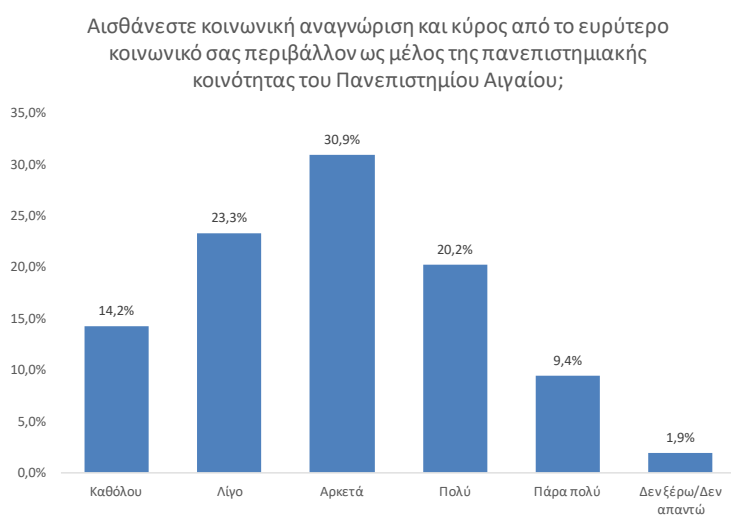

Γράφημα 5.1.16ε. Ραβδόγραμμα των απαντήσεων πόσο επηρεάζει τη συμμετοχή τους στα κοινά η κοινωνικο-οικονομική κρίση ($N = 737$).

Οι παραπάνω παράγοντες δεν φαίνεται να επηρεάζουν τόσο τη συμμετοχή των μελών στα κοινά. Ως προς τη νησιωτικότητα όμως, παρατηρείται μία έμφαση στα άκρα, ενώ ως προς την κοινωνικοοικονομική κρίση η πλειονότητα απαντά αρκετά και λίγο έως καθόλου, αλλά υπάρχει κι ένα σεβαστό ποσοστό 19,2% που επηρεάζεται ουσιαστικά από αυτή.

5.2.16 ΑΙΣΘΑΝΕΣΤΕ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ ΚΑΙ ΚΥΡΟΣ ΑΠΟ ΤΟ ΕΥΡΥΤΕΡΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΣΑΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΩΣ ΜΕΛΟΣ ΤΗΣ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ;

Όσον αφορά το εάν αισθάνονται κοινωνική αναγνώριση και κύρος από το ευρύτερο κοινωνικό τους περιβάλλον ως μέλη της πανεπιστημιακής κοινότητας του Πανεπιστημίου Αιγαίου, η πλειονότητα ποσοστό 30,9% (228 άτομα) απάντησε αρκετά. Αναλυτικότερα, πάρα πολύ απάντησε το 9,4% (69 άτομα), πολύ το 20,2% (149 άτομα), αρκετά, όπως προαναφέρθηκε, το 30,9% (228 άτομα), λίγο το 23,3% (172 άτομα) και καθόλου ποσοστό 14,2% (105 άτομα). Επιπλέον, ένα μικρό ποσοστό 1,9% (14 άτομα) απάντησε Δεν ξέρω/Δεν απαντώ (Γράφημα 5.1.17).

Γράφημα 5.1.17. Ραβδόγραμμα των απαντήσεων εάν αισθάνονται κοινωνική αναγνώριση και κύρος από το ευρύτερο κοινωνικό τους περιβάλλον ως μέλη της πανεπιστημιακής κοινότητας του Πανεπιστημίου Αιγαίου (N = 737).

Στο συνολικό πληθυσμό των μελών τα ποσοστά είναι μοιρασμένα με μια μικρή τάση προς το μικρότερο, παρά προς το μεγαλύτερο.

5.2.17 ΩΣ ΜΕΛΟΣ ΤΗΣ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ ΑΙΣΘΑΝΕΣΤΕ ΣΥΝΑΔΕΛΦΙΚΟΤΗΤΑ ΠΡΟΣ ΤΑ ΥΠΟΛΟΙΠΑ ΜΕΛΗ ΤΟΥ;

Ομοίως, όσον αφορά εάν, ως μέλη της πανεπιστημιακής κοινότητας του Πανεπιστημίου Αιγαίου, αισθάνονται συναδελφικότητα προς τα υπόλοιπα μέλη του Πανεπιστημίου Αιγαίου, η πλειονότητα ποσοστό 36% (265 άτομα) απάντησε αρκετά. Αναλυτικότερα, πάρα πολύ απάντησε το 15,3% (113 άτομα), πολύ το 26,6% (196 άτομα), αρκετά, όπως προαναφέρθηκε, το 36% (265 άτομα), λίγο το 15,1% (111 άτομα) και καθόλου ποσοστό 6,2% (46 άτομα). Επιπλέον, ένα μικρό επίσης ποσοστό 0,8% (6 άτομα) απάντησε Δεν ξέρω/Δεν απαντώ (Γράφημα 5.1.18).

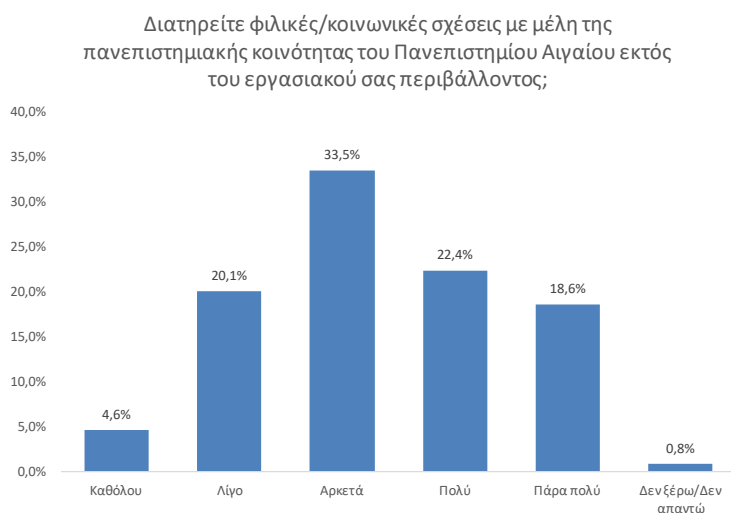

Γράφημα 5.1.18. Ραβδόγραμμα των απαντήσεων εάν ως μέλη της πανεπιστημιακής κοινότητας του Πανεπιστημίου Αιγαίου, αισθάνονται συναδελφικότητα προς τα υπόλοιπα μέλη του Πανεπιστημίου Αιγαίου ($N = 737$).

Η αίσθηση της συναδελφικότητας υπάρχει αρκετά έως πολύ στα μέλη της πανεπιστημιακής κοινότητας του Πανεπιστημίου Αιγαίου.

5.2.18 ΔΙΑΤΗΡΕΙΤΕ ΦΙΛΙΚΕΣ/ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ ΜΕ ΜΕΛΗ ΤΗΣ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ ΕΚΤΟΣ ΤΟΥ ΕΡΓΑΣΙΑΚΟΥ ΣΑΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ;

Το ίδιο και όσον αφορά εάν, διατηρούν φιλικές/κοινωνικές σχέσεις με μέλη της πανεπιστημιακής κοινότητας του Πανεπιστημίου Αιγαίου εκτός του εργασιακού τους περιβάλλοντος, η πλειονότητα ποσοστό 33,5% (247 άτομα) απάντησε αρκετά. Αναλυτικότερα, πάρα πολύ απάντησε το 18,6% (137 άτομα), πολύ το 22,4% (165 άτομα), αρκετά, όπως προαναφέρθηκε, το 33,5% (247 άτομα), λίγο το 20,1% (148 άτομα) και καθόλου ποσοστό 4,6% (34 άτομα). Επιπλέον, ένα μικρό επίσης ποσοστό 0,8% (6 άτομα) απάντησε Δεν ξέρω/Δεν απαντώ (Γράφημα 5.1.19).

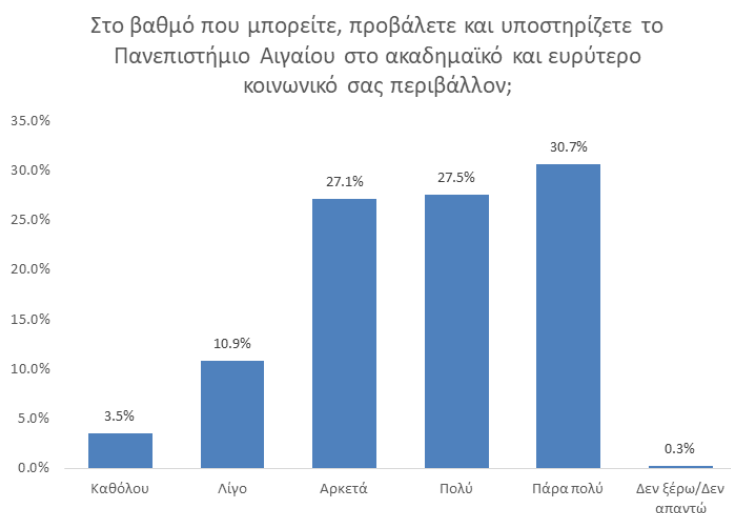

Γράφημα 5.1.19. Ραβδόγραμμα των απαντήσεων εάν διατηρούν φιλικές/κοινωνικές σχέσεις με μέλη της πανεπιστημιακής κοινότητας του Πανεπιστημίου Αιγαίου εκτός του εργασιακού τους περιβάλλοντος ($N = 737$).

Τα αποτελέσματα έδειξαν ότι, τα μέλη της πανεπιστημιακής κοινότητας του Πανεπιστημίου Αιγαίου διατηρούν αρκετά φιλικές/κοινωνικές σχέσεις με μέλη της πανεπιστημιακής κοινότητας εκτός του εργασιακού τους περιβάλλοντος.

5.2.19 ΣΤΟ ΒΑΘΜΟ ΠΟΥ ΜΠΟΡΕΙΤΕ, ΠΡΟΒΑΛΕΤΕ ΚΑΙ ΥΠΟΣΤΗΡΙΖΕΤΕ ΤΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΙΓΑΙΟΥ ΣΤΟ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟ ΚΑΙ ΕΥΡΥΤΡΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΣΑΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ;

Όσον αφορά εάν, στο βαθμό που μπορούν, προβάλουν και υποστηρίζουν το Πανεπιστήμιο Αιγαίου στο ακαδημαϊκό και ευρύτερο κοινωνικό τους περιβάλλον, η μεγάλη πλειονότητα ποσοστό 85,3% (629 άτομα) απάντησε πάρα πολύ έως αρκετά. Αναλυτικότερα, πάρα πολύ απάντησε το 30,7% (226 άτομα), πολύ το 27,5% (203 άτομα), αρκετά το 27,1% (200 άτομα), λίγο το 10,9% (80 άτομα) και καθόλου ποσοστό 3,5% (26 άτομα). Επιπλέον, ένα πολύ μικρό ποσοστό 0,3% (2 άτομα) απάντησε Δεν ξέρω/Δεν απαντώ (Γράφημα 5.1.20).

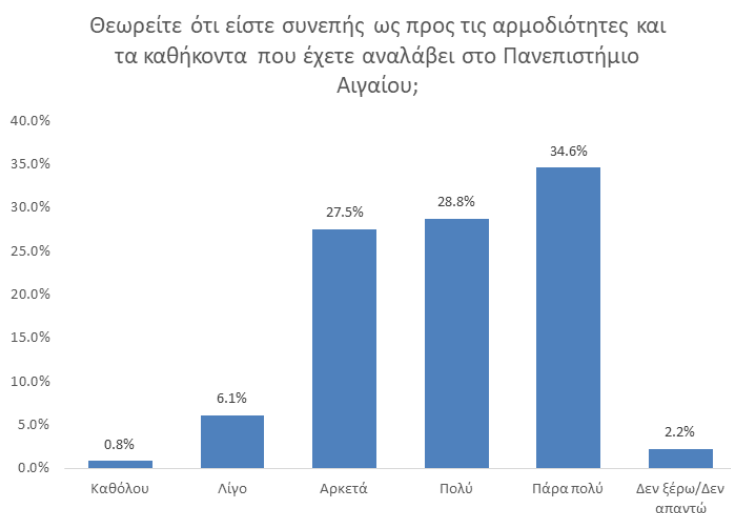

Γράφημα 5.1.20. Ραβδόγραμμα των απαντήσεων εάν στο βαθμό που μπορούν, προβάλουν και υποστηρίζουν το Πανεπιστήμιο Αιγαίου στο ακαδημαϊκό και ευρύτερο κοινωνικό τους περιβάλλον (N = 737).

Υπερισχύει η προβολή και η υποστήριξη του Πανεπιστημίου Αιγαίου από τα μέλη του, στο ακαδημαϊκό και ευρύτερο κοινωνικό τους περιβάλλον.

5.2.20 ΘΕΩΡΕΙΤΕ ΟΤΙ ΕΙΣΤΕ ΣΥΝΕΠΗΣ ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΚΑΙ ΤΑ ΚΑΘΗΚΟΝΤΑ ΠΟΥ ΕΧΕΤΕ ΑΝΑΛΑΒΕΙ ΣΤΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΙΓΑΙΟΥ;

Ομοίως, όσον αφορά εάν, θεωρούν ότι είναι συνεπείς ως προς τις αρμοδιότητες και τα καθήκοντα που έχουν αναλάβει στο Πανεπιστήμιο Αιγαίου, η μεγάλη πλειονότητα ποσοστό 90,9% (670 άτομα) απάντησε πάρα πολύ έως αρκετά. Αναλυτικότερα, πάρα πολύ απάντησε το 34,6% (255 άτομα), πολύ το 28,8% (212 άτομα), αρκετά το 27,5% (203 άτομα), λίγο το 6,1% (45 άτομα) και καθόλου ένα μικρό ποσοστό 0,8% (6 άτομα). Επιπλέον, ένα μικρό ποσοστό επίσης, 2,2% (16 άτομα) απάντησε Δεν ξέρω/Δεν απαντώ (Γράφημα 5.1.21).

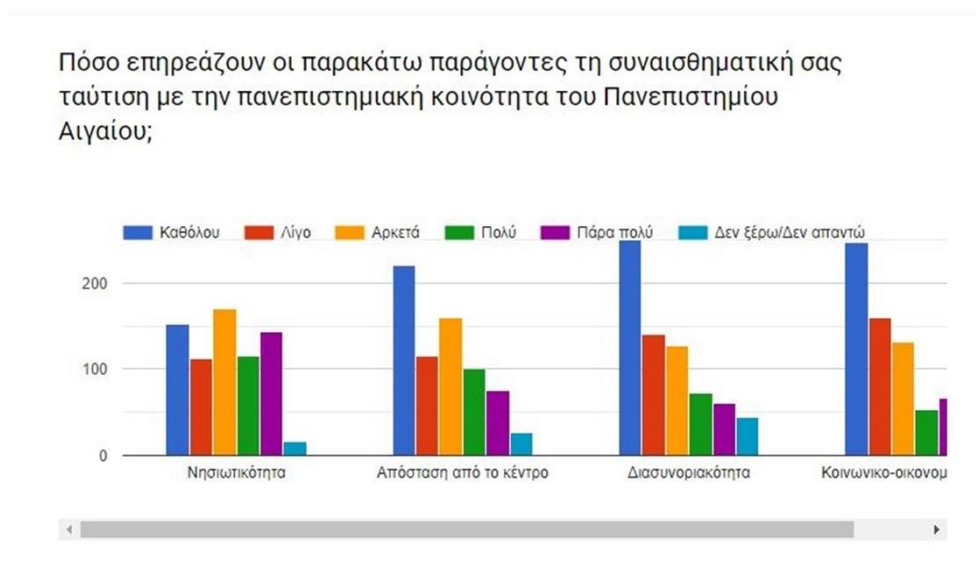
Γράφημα 5.1.21. Ραβδόγραμμα των απαντήσεων εάν θεωρούν ότι είναι συνεπείς ως προς τις αρμοδιότητες και τα καθήκοντα που έχουν αναλάβει στο Πανεπιστήμιο Αιγαίου (N = 737).

Υπερισχύει η συνέπεια των μελών ως προς τις αρμοδιότητες και τα καθήκοντα που έχουν αναλάβει στο Πανεπιστήμιο Αιγαίου.

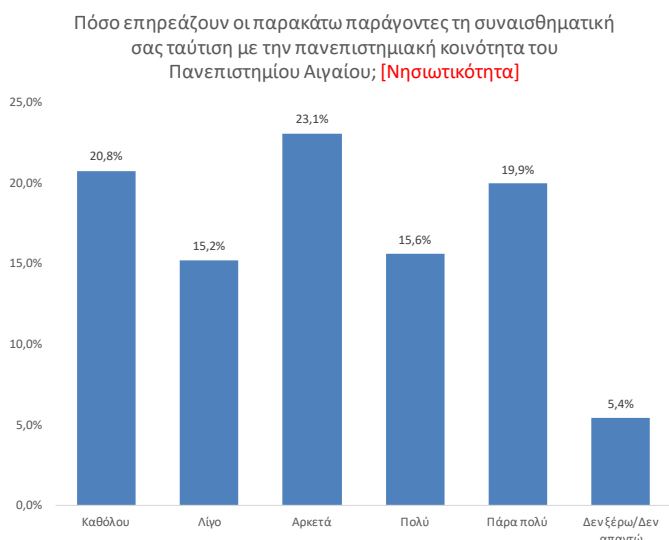
5.2.21 ΠΟΣΟ ΕΠΗΡΕΑΖΟΥΝ ΟΙ ΠΑΡΑΚΑΤΩΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΤΗ ΣΥΝΑΙΣΘΗΜΑΤΙΚΗ ΣΑΣ ΤΑΥΤΙΣΗ ΜΕ ΤΗΝ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ;

Στο ερώτημα κατά πόσο επηρεάζουν παράγοντες όπως η νησιωτικότητα, η απόσταση από το κέντρο, η διασυννοριακότητα, η κοινωνικο-οικονομική κρίση, τη συναισθηματική τους ταύτιση με την πανεπιστημιακή κοινότητα του Πανεπιστημίου Αιγαίου, η έρευνα έδειξε ότι νησιωτικότητα επηρεάζει την πλειονότητα, ποσοστό 58,6% (432 άτομα) αρκετά έως πάρα πολύ, ένα ποσοστό 36% (265 άτομα) επηρεάζονται από αυτή λιγότερο έως καθόλου (Γράφημα 5.1.22α).

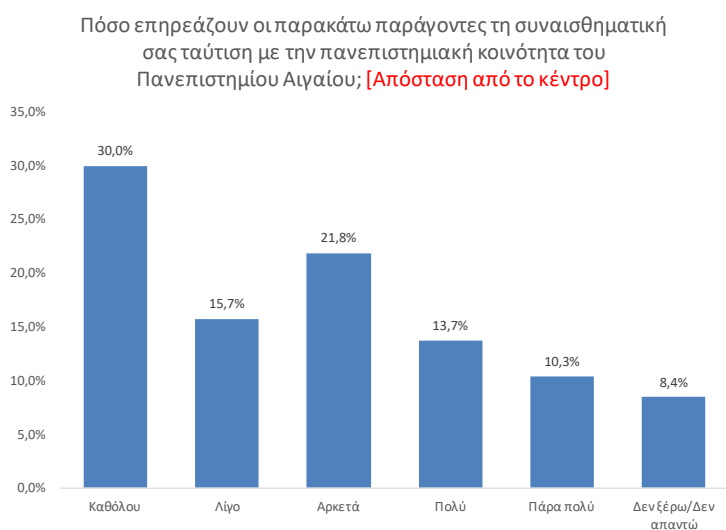
Γράφημα 5.1.22α. Γράφημα των απαντήσεων πόσο επηρεάζουν παράγοντες όπως η νησιωτικότητα, η απόσταση από το κέντρο, η διασυννοριακότητα, η κοινωνικο-οικονομική κρίση, τη συναισθηματική τους ταύτιση με την πανεπιστημιακή κοινότητα του Πανεπιστημίου Αιγαίου ($N = 737$).

Ειδικότερα, η νησιωτικότητα επηρεάζει την πλειονότητα, ποσοστό 58,6% (432 άτομα) αρκετά έως πάρα πολύ, ενώ ένα ποσοστό 36% (265 άτομα) επηρεάζονται από αυτή λιγότερο έως καθόλου. Πιο αναλυτικά, πάρα πολύ επηρεάζεται το 19,9% (147 άτομα), πολύ το 15,6% (115 άτομα), αρκετά το 15,6% (170 άτομα), λίγο το 15,2% (112 άτομα) και καθόλου δεν επηρεάζεται ποσοστό 20,8% (153 άτομα). Επιπλέον, ένα ποσοστό 5,4% (40 άτομα) απάντησε Δεν ξέρω/Δεν απαντώ (Γράφημα 5.1.22β).

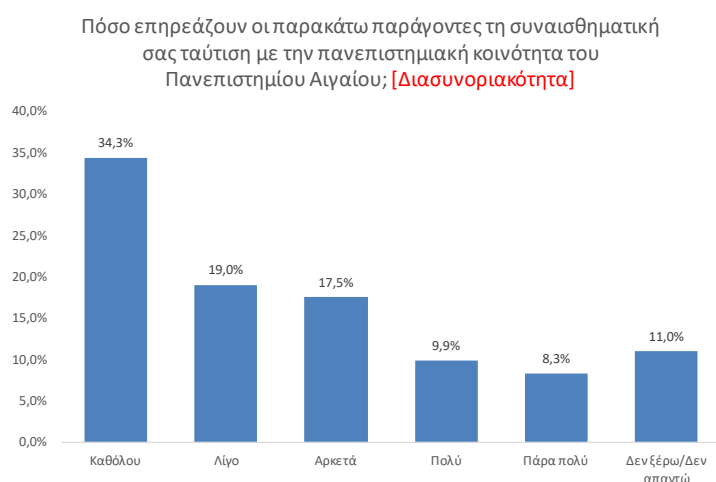
Γράφημα 5.1.22β. Ραβδόγραμμα των απαντήσεων πόσο επηρεάζει η νησιωτικότητα, τη συναισθηματική τους ταύτιση με την πανεπιστημιακή κοινότητα του Πανεπιστημίου Αιγαίου ($N = 737$).

Όσον αφορά την απόσταση από το κέντρο οι απαντήσεις έδειξαν ότι στα μισά μέλη ποσοστό 45,9% (338 άτομα) επηρεάζει, αρκετά, πολύ έως και πάρα πολύ, τη συναισθηματική τους ταύτιση με την πανεπιστημιακή κοινότητα του Πανεπιστημίου Αιγαίου, ενώ τα υπόλοιπα μισά μέλη ποσοστό 45,7% (337 άτομα) επηρεάζονται λίγο ή καθόλου από αυτή. Πιο αναλυτικά, πάρα πολύ επηρεάζεται το 10,3% (76 άτομα), πολύ το 13,7% (101 άτομα), αρκετά το 21,8% (161 άτομα), λίγο το 15,7% (116 άτομα) και καθόλου δεν επηρεάζεται ποσοστό 30% (221 άτομα). Επιπλέον, ένα ποσοστό 8,4% (62 άτομα) απάντησε Δεν ξέρω/Δεν απαντώ (Γράφημα 5.1.22γ).

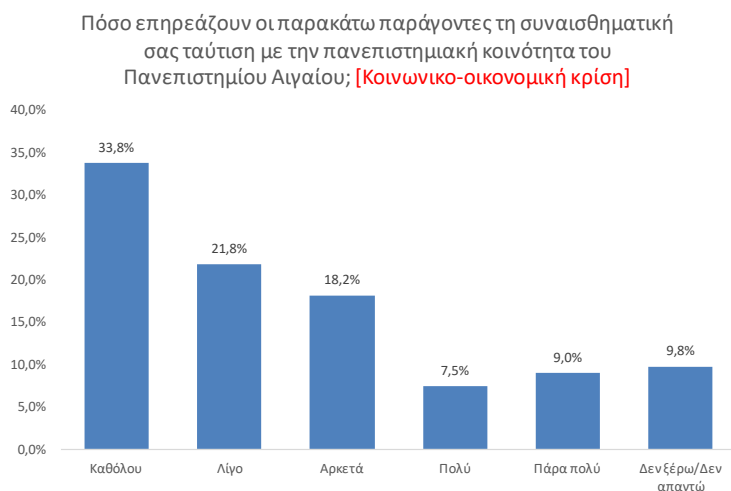
Γράφημα 5.1.22γ. Ραβδόγραμμα των απαντήσεων πόσο επηρεάζει η νησιωτικότητα, τη συναισθηματική τους ταύτιση με την πανεπιστημιακή κοινότητα του Πανεπιστημίου Αιγαίου ($N = 737$).

Όσον αφορά τη διασυννοριακότητα οι απαντήσεις έδειξαν ότι η πλειονότητα ποσοστό 53,3% (393 άτομα) δεν επηρεάζεται και τόσο από αυτή. Πιο αναλυτικά, πάρα πολύ επηρεάζεται το 8,3% (61 άτομα), πολύ το 9,9% (73 άτομα), αρκετά το 17,5% (129 άτομα), λίγο το 19% (140 άτομα) και καθόλου δεν επηρεάζεται ποσοστό 34,3% (253 άτομα). Επιπλέον, ένα ποσοστό 11% (81 άτομα) απάντησε Δεν ξέρω/Δεν απαντώ (Γράφημα 5.1.22δ).

Γράφημα 5.1.22δ. Ραβδόγραμμα των απαντήσεων πόσο επηρεάζει η διασυννοριακότητα, τη συναισθηματική τους ταύτιση με την πανεπιστημιακή κοινότητα του Πανεπιστημίου Αιγαίου (N = 737).

Σχετικά με την κοινωνικο-οικονομική κρίση οι απαντήσεις έδειξαν ότι, επίσης, η πλειονότητα ποσοστό 55,6% (410 άτομα) δεν επηρεάζεται και τόσο από αυτή. Πιο αναλυτικά, πάρα πολύ επηρεάζεται το 9% (66 άτομα), πολύ το 7,5% (55 άτομα), αρκετά το 18,2% (134 άτομα), λίγο το 21,8% (134 άτομα) και καθόλου δεν επηρεάζεται ποσοστό 33,8% (249 άτομα). Επιπλέον, ένα ποσοστό 9,8% (72 άτομα) απάντησε Δεν ξέρω/Δεν απαντώ (Γράφημα 5.1.22ε).

Γράφημα 5.1.22ε. Ραβδόγραμμα των απαντήσεων πόσο επηρεάζει η κοινωνικο-οικονομική κρίση τη συναισθηματική τους ταύτιση με την πανεπιστημιακή κοινότητα του Πανεπιστημίου Αιγαίου (N = 737).

Ως προς τη νησιωτικότητα, το μεγαλύτερο ποσοστό (23,1%) απάντησε ότι επηρεάζεται αρκετά από αυτή, αλλά η έρευνα δίνει και μεγάλα ποσοστά πληθυσμού που επηρεάζονται σε ακραίο βαθμό από αυτήν, είτε θετικά, είτε αρνητικά.

Ως προς την απόσταση από το κέντρο η πλειονότητα φαίνεται ότι επηρεάζεται αρκετά, ενώ,

ως προς τη διασυνοριακότητα και την κοινωνικοοικονομική κρίση παρατηρείται μεγάλη πόλωση ως προς το καθόλου, αλλά δεν μπορούμε να μη σταθούμε και σε ένα που ξεπερνά το 15% που απάντησε πολύ έως πάρα πολύ.

5.3 Συσχετίσεις μεταξύ ερωτημάτων

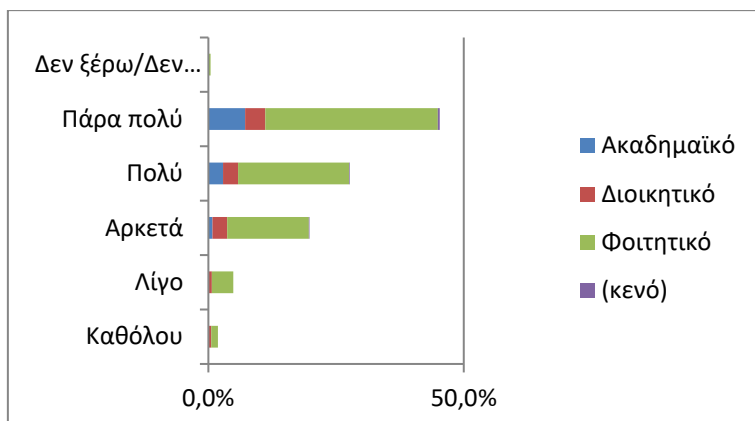
5.3.1 ΠΟΣΟ ΣΗΜΑΝΤΙΚΗ ΕΙΝΑΙ Η ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΗ ΣΑΣ ΙΔΙΟΤΗΤΑ ΓΙΑ ΕΣΑΣ; / κάθε κατηγορία μέλους

Αναλύοντας την πλειονότητα, δηλαδή το 72,8% (538 άτομα) που απάντησε “Πάρα πολύ” και Πολύ στο παραπάνω ερώτημα, διαπιστώνουμε ότι, το μεγαλύτερο ποσοστό 55,5% (409 άτομα) προέρχεται από την κατηγορία των φοιτητών/τριών. Για όλες όμως τις κατηγορίες, η έρευνα έδειξε ότι, η πανεπιστημιακή τους ιδιότητα είναι πάρα πολύ έως πολύ σημαντική. Αναλυτικότερα, το σύνολο σχεδόν, του ακαδημαϊκού πληθυσμού απάντησε ότι είναι πάρα πολύ έως πολύ σημαντική η πανεπιστημιακή τους ιδιότητα. Από τα 82 άτομα της κατηγορίας αυτής που απάντησαν στη συγκεκριμένη ερώτηση, μόνο 1 άτομο απάντησε καθόλου κι άλλο 1 επίσης, απάντησε λίγο.

Όσο αφορά το διοικητικό προσωπικό επίσης φαίνεται να είναι πάρα πολύ έως πολύ σημαντική η πανεπιστημιακή τους ιδιότητα. Το ίδιο ισχύει και για το φοιτητικό πληθυσμό, με το 33,8% (249 άτομα) να απαντά πάρα πολύ, το 21,7% (160 άτομα) πολύ, το 16% (118 άτομα) αρκετά, λίγο το 4,2% (31 άτομα) και καθόλου το 1,4% (10 άτομα).

Count of A/A	Κατηγορία Μέλους				Grand Total
Πόσο σημαντική είναι η πανεπιστημιακή σας ιδιότητα για εσάς; [-]	Ακαδημαϊκό	Διοικητικό	Φοιτητικό (blank)		
Καθόλου	1	3	10		14
Λίγο	1	4	31		36
Αρκετά	6	21	118	1	146
Πολύ	21	22	160	1	204
Πάρα πολύ	53	29	249	3	334
Δεν ξέρω/Δεν απαντώ			3		3
Grand Total	82	79	571	5	737

Count of A/A	Κατηγορία Μέλους				Grand Total
Πόσο σημαντική είναι η πανεπιστημιακή σας ιδιότητα για εσάς; [-]	Ακαδημαϊκό	Διοικητικό	Φοιτητικό (blank)		
Καθόλου	0,1%	0,4%	1,4%	0,0%	1,9%
Λίγο	0,1%	0,5%	4,2%	0,0%	4,9%
Αρκετά	0,8%	2,8%	16,0%	0,1%	19,8%
Πολύ	2,8%	3,0%	21,7%	0,1%	27,7%
Πάρα πολύ	7,2%	3,9%	33,8%	0,4%	45,3%
Δεν ξέρω/Δεν απαντώ	0,0%	0,0%	0,4%	0,0%	0,4%
Grand Total	11,1%	10,7%	77,5%	0,7%	100,0%

Γράφημα 5.3.1. Ραβδόγραμμα απαντήσεων της σημαντικότητας της πανεπιστημιακής ταυτότητας ($N = 737$).

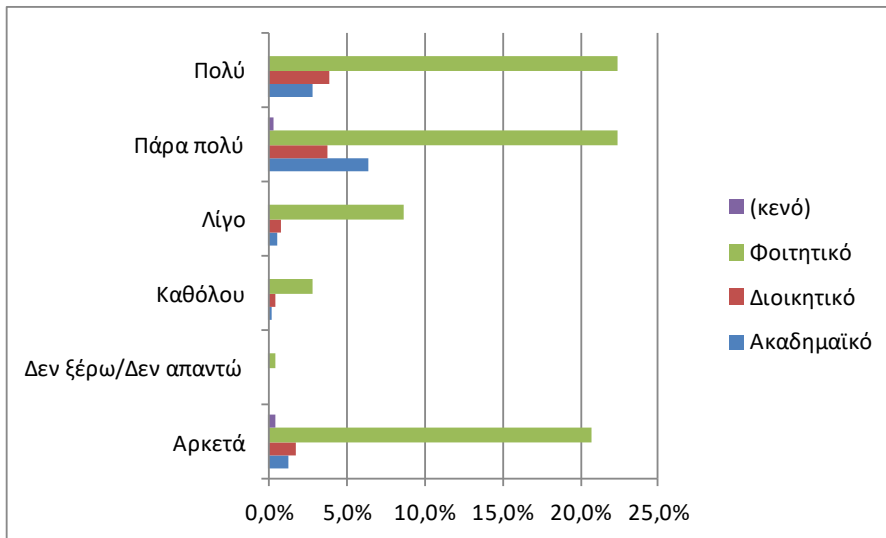
Για όλες τις κατηγορίες των μελών, η πλειονότητα απάντησε ότι η πανεπιστημιακή τους ταυτότητα είναι πάρα πολύ έως πολύ σημαντική με ιδιαίτερη έμφαση στο ‘πάρα πολύ’.

5.3.2 ΠΟΣΟ ΣΗΜΑΝΤΙΚΗ ΕΙΝΑΙ, ΓΙΑ ΣΑΣ, Η ΙΔΙΟΤΗΤΑ ΣΑΣ ΩΣ ΜΕΛΟΣ ΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ;/ κατηγορία μέλους

Στο ερώτημα πόσο σημαντική είναι η ιδιότητά τους ως μέλη του Πανεπιστημίου Αιγαίου, για όλες τις κατηγορίες των μελών, η πλειονότητα απάντησε ότι η πανεπιστημιακή τους ταυτότητα είναι πάρα πολύ έως πολύ σημαντική, με ιδιαίτερη έμφαση στο πάρα πολύ και με μεγαλύτερη ακόμη έμφαση ως προς την ιδιότητά τους ως μέλη ειδικότερα του Πανεπιστημίου Αιγαίου. Αναλυτικότερα, η πλειονότητα των ακαδημαϊκών, ποσοστό 6,4% (47 άτομα) ως προς το σύνολό τους ποσοστό 11,1% (82 άτομα), απάντησε ότι είναι πάρα πολύ σημαντική, το 2,8% (21 άτομα) λίγο, το 1,2% (9 άτομα) αρκετά, το 0,5% (4 άτομα) λίγο, ενώ καθόλου ποσοστό 0,1% (1 άτομο).

Παρόμοια εικόνα παρουσιάζουν τα αποτελέσματα και για την κατηγορία των διοικητικών. Στο φοιτητικό πληθυσμό επίσης η πλειονότητα, ποσοστό 22,4% (165 άτομα) απάντησε πάρα πολύ, κι άλλο ένα επίσης ποσοστό 22,4% (165 άτομα) απάντησε πολύ, το 20,8% (153 άτομα) αρκετά, το 8,7% (64 άτομα) λίγο και καθόλου το 0,4% (21 άτομα). Υπήρξε κι ένα ποσοστό 0,4% (3 άτομα) που απάντησε Δ/Δ.

Count of A/A	Κατηγορία Μέλους				Grand Total	
Πόσο σημαντική είναι, για σας, η ιδιότητά σας	Ακαδημαϊκό	Διοικητικό	Φοιτητικό	(blank)	Grand Total	
Αρκετά	9		13	153	3	178
Δεν ξέρω/Δεν απαντώ				3		3
Καθόλου	1		3	21		25
Λίγο	4		6	64		74
Πάρα πολύ	47		28	165	2	242
Πολύ	21		29	165		215
Grand Total	82		79	571	5	737
Count of A/A	Κατηγορία Μέλους				Grand Total	
Πόσο σημαντική είναι, για σας, η ιδιότητά σας	Ακαδημαϊκό	Διοικητικό	Φοιτητικό	(blank)	Grand Total	
Αρκετά	1,2%		1,8%	20,8%	0,4%	24,2%
Δεν ξέρω/Δεν απαντώ	0,0%		0,0%	0,4%	0,0%	0,4%
Καθόλου	0,1%		0,4%	2,8%	0,0%	3,4%
Λίγο	0,5%		0,8%	8,7%	0,0%	10,0%
Πάρα πολύ	6,4%		3,8%	22,4%	0,3%	32,8%
Πολύ	2,8%		3,9%	22,4%	0,0%	29,2%
Grand Total	11,1%		10,7%	77,5%	0,7%	100,0%

Γράφημα 5.3.2. Ραβδόγραμμα απαντήσεων της σημαντικότητας ιδιότητας μέλους του Πανεπιστημίου Αιγαίου (N = 737).

Για όλες τις κατηγορίες των μελών, η πλειονότητα απάντησε ότι ιδιότητά τους ως μέλη ειδικότερα του Πανεπιστημίου Αιγαίου είναι πάρα πολύ έως πολύ σημαντική, με ιδιαίτερη έμφαση στο ‘πάρα πολύ’.

Διερεύνηση της αίσθησης της πανεπιστημιακής κοινότητας του Πανεπιστημίου Αιγαίου

5.3.3 ΓΝΩΡΙΖΕΤΕ ΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ ΚΑΙ ΤΑ ΣΥΜΒΟΛΑ ΠΟΥ ΤΟ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΖΟΥΝ; / κατηγορία μέλους

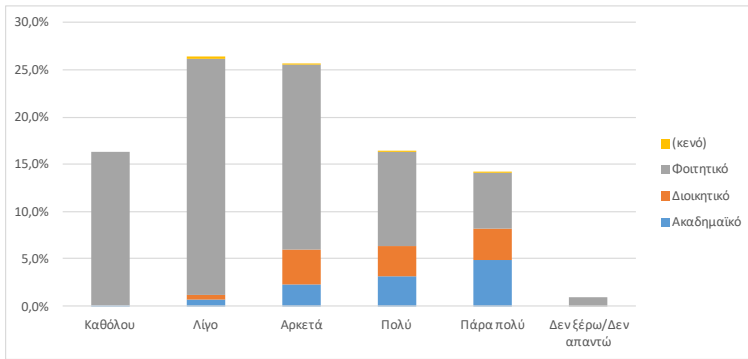
Ως προς το ερώτημα εάν τα μέλη γνωρίζουν την ιστορία του Πανεπιστημίου Αιγαίου, η έρευνα έδειξε ότι ο μισός σχεδόν αριθμός των ερωτηθέντων, κυρίως φοιτητικού πληθυσμού, τη γνωρίζει λίγο έως καθόλου, ποσοστό 42,7% (315 άτομα), ενώ το 56,3% (415 άτομα) τη γνωρίζει αρκετά έως πάρα πολύ.. Αναλυτικότερα, η πλειονότητα των ακαδημαϊκών, ποσοστό 4,9% (36 άτομα) ως προς το σύνολό τους 11,1% (82 άτομα), τη γνωρίζει πάρα πολύ,. Το 3,1% (23 άτομα) απάντησε πολύ, το 2,3% (17 άτομα) αρκετά, το 0,7% (5 άτομα) λίγο και ένα ποσοστό 0,1% (1 άτομο) δεν τη γνωρίζει καθόλου.

Παρόμοια εικόνα παρουσιάζουν τα αποτελέσματα και για την κατηγορία των διοικητικών, καθώς ποσοστό 3,3% (24 άτομα) του συνόλου τους ποσοστό 10,7% (75 άτομα), τη γνωρίζει πάρα πολύ, επίσης, το 3,3% (24 άτομα) απάντησε πολύ, αρκετά το 3,7% (27 άτομα), λίγο το 0,5% (4 άτομα) λίγο και καθόλου 0,0%.

Στο φοιτητικό πληθυσμό η εικόνα διαφέρει. Υπάρχει ένα μεγάλο ποσοστό 41,1% (303 άτομα), σχεδόν οι μισοί/ες από τους/τις ερωτηθέντες/σασες, που τη γνωρίζει λίγο έως καθόλου. Ένα ποσοστό 19,5% (144 άτομα) τη γνωρίζει αρκετά, πολύ το 9,9% (73 άτομα) και το 6% (44 άτομα) πάρα πολύ.

Count of A/A	Κατηγορία Μέλους				Grand Total
Γνωρίζετε την ιστορία του Πανεπιστημίου Αιγαίου	Ακαδημαϊκό	Διοικητικό	Φοιτητικό (blank)		
Καθόλου	1		119		120
Λίγο	5	4	184	2	195
Αρκετά	17	27	144	1	189
Πολύ	23	24	73	1	121
Πάρα πολύ	36	24	44	1	105
Δεν ξέρω/Δεν απαντώ			7		7
Grand Total	82	79	571	5	737

Count of A/A	Κατηγορία Μέλους				Grand Total
Γνωρίζετε την ιστορία του Πανεπιστημίου Αιγαίου	Ακαδημαϊκό	Διοικητικό	Φοιτητικό (blank)		
Καθόλου	0,1%	0,0%	16,1%	0,0%	16,3%
Λίγο	0,7%	0,5%	25,0%	0,3%	26,5%
Αρκετά	2,3%	3,7%	19,5%	0,1%	25,6%
Πολύ	3,1%	3,3%	9,9%	0,1%	16,4%
Πάρα πολύ	4,9%	3,3%	6,0%	0,1%	14,2%
Δεν ξέρω/Δεν απαντώ	0,0%	0,0%	0,9%	0,0%	0,9%
Grand Total	11,1%	10,7%	77,5%	0,7%	100,0%

Γράφημα 5.3.3. Ραβδόγραμμα απαντήσεων γνώσης ιστορίας του Πανεπιστημίου Αιγαίου (N = 737).

Ο μισός σχεδόν αριθμός των ερωτηθέντων, κυρίως φοιτητικού πληθυσμού, τη γνωρίζει λίγο έως καθόλου, ποσοστό 42,7% (315 άτομα), ενώ το 56,3% (415 άτομα) τη γνωρίζουν αρκετά έως πάρα πολύ.

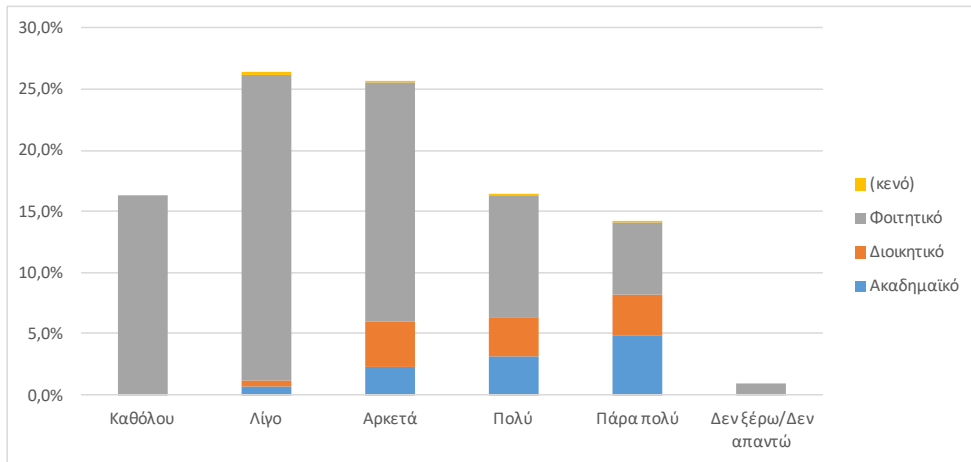
5.3.4 ΠΩΣ ΕΝΗΜΕΡΩΝΕΣΤΕ ΓΙΑ ΤΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΙΓΑΙΟΥ; / κατηγορία μέλους

Όσο αφορά το **site** του Πανεπιστημίου Αιγαίου σε σχέση με την κατηγορία μέλους, τα αποτελέσματα έδειξαν ότι η πλειονότητα, ποσοστό 47,5% απάντησε ότι ενημερώνεται από αυτό αρκετά έως λίγο, υπάρχει όμως, κι ένα 21% που απάντησε πάρα πολύ (πιθανά λόγω ειδικού ενδιαφέροντος). Αναλυτικότερα, η πλειονότητα των ακαδημαϊκών, ποσοστό 4,9% (36 άτομα) ως προς το σύνολό τους, ποσοστό 11,1% (82 άτομα) το επισκέπτεται και ενημερώνεται από αυτό, πάρα πολύ, το 3,1% (23 άτομα) πολύ, το 2,3% (17 άτομα) αρκετά, ενώ λίγο έως καθόλου ποσοστό 0,8% (6 άτομα).

Παρόμοια εικόνα παρουσιάζουν τα αποτελέσματα και για την κατηγορία των διοικητικών.

Στο φοιτητικό πληθυσμό η εικόνα διαφέρει. Υπάρχει ένα ποσοστό 16,1% (119 άτομα) του συνόλου, που δεν επισκέπτεται καθόλου το site ώστε να ενημερωθεί για την κοινότητα του Πανεπιστημίου Αιγαίου και ποσοστό 25% (184 άτομα) που το επισκέπτεται λίγο. Αρκετά το 19,5% (144 άτομα), ένα 9,9% (73 άτομα) πολύ, ενώ μόλις ένα 6% (44 άτομα) απάντησε ότι το επισκέπτεται πάρα πολύ.

Count of A/A	Κατηγορία Μέλους				Grand Total
Πώς ενημερώνεστε για το Πανεπιστήμιο Αιγαίου; [Επισκέπτεστε το κεντρικό site του Πανεπιστημίου Αιγαίου;]	Ακαδημαϊκό	Διοικητικό	Φοιτητικό (blank)		
Καθόλου	5	2	73		80
Λίγο	18	16	138	2	174
Αρκετά	22	23	130	1	176
Πολύ	14	16	91	1	122
Πάρα πολύ	20	20	114	1	155
Δεν ξέρω/Δεν απαντώ	3	2	25		30
Grand Total	82	79	571	5	737
Count of A/A	Κατηγορία Μέλους				Grand Total
Πώς ενημερώνεστε για το Πανεπιστήμιο Αιγαίου; [Επισκέπτεστε το κεντρικό site του Πανεπιστημίου Αιγαίου;]	Ακαδημαϊκό	Διοικητικό	Φοιτητικό (blank)		
Καθόλου	0,7%	0,3%	9,9%	0,0%	10,9%
Λίγο	2,4%	2,2%	18,7%	0,3%	23,6%
Αρκετά	3,0%	3,1%	17,6%	0,1%	23,9%
Πολύ	1,9%	2,2%	12,3%	0,1%	16,6%
Πάρα πολύ	2,7%	2,7%	15,5%	0,1%	21,0%
Δεν ξέρω/Δεν απαντώ	0,4%	0,3%	3,4%	0,0%	4,1%
Grand Total	11,1%	10,7%	77,5%	0,7%	100,0%

Γράφημα 5.3.4. Ραβδόγραμμα απαντήσεων επισκεψιμότητας του *site* του Πανεπιστημίου Αιγαίου ($N = 737$).

Η πλειονότητα, ποσοστό 47,5% απάντησε ότι ενημερώνεται από αυτό αρκετά έως λίγο, υπάρχει όμως κι ένα 21% που απάντησε πάρα πολύ και πιθανά να έχει ειδικό ενδιαφέρον.

ΕΧΕΤΕ ΤΗΝ ΑΙΣΘΗΣΗ ΜΙΑΣ ΕΝΙΑΙΑΣ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ ΜΕΤΑΞΥ ΤΩΝ ΜΕΛΩΝ ΤΟΥ ΠΑΝ. ΑΙΓΑΙΟΥ;

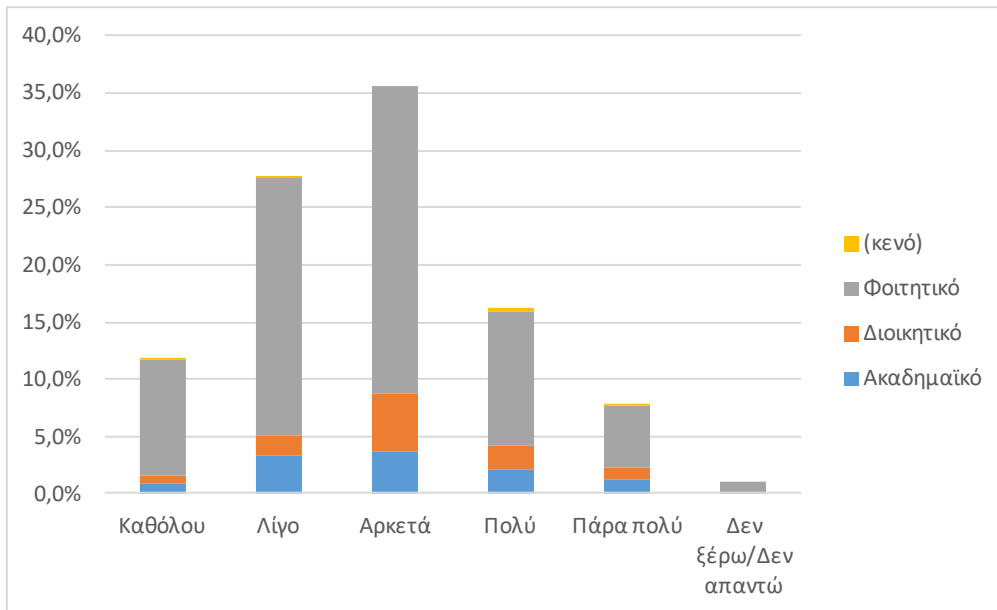
Στο ερώτημα εάν έχουν την αίσθηση μιας ενιαίας πανεπιστημιακής κοινότητας μεταξύ των μελών του Πανεπιστημίου Αιγαίου σε σχέση με την κατηγορία μέλους, τα αποτελέσματα έδειξαν ότι η πλειονότητα ποσοστό 35,5% (262 άτομα) απάντησε ότι έχει αρκετά προς λίγο την αίσθηση αυτή. Αυτό φαίνεται περισσότερο στο φοιτητικό πληθυσμό, ενώ ως προς το φύλο, ισχύει περισσότερο η τάση αυτή στους άνδρες απ ότι στις γυναίκες. Αναλυτικότερα η πλειονότητα των ακαδημαϊκών, ποσοστό 3,7% (27 άτομα) ως προς το σύνολό τους-ποσοστό 11,1% (82 άτομα)-, αισθάνεται αρκετά την αίσθηση αυτή, το 3,3% (24 άτομα) λίγο, το 2,2% (16 άτομα) πολύ, το 1,2% (9 άτομα) πάρα πολύ, ενώ καθόλου ποσοστό 0,8% (6 άτομα). Παρόμοια εικόνα παρουσιάζουν τα αποτελέσματα και για την κατηγορία των διοικητικών.

Στο φοιτητικό πληθυσμό επίσης η πλειονότητα, ποσοστό 26,9% (198 άτομα) απάντησε αρκετά, το 22,5% (166 άτομα) έχει λίγο την αίσθηση μιας ενιαίας πανεπιστημιακής κοινότητας μεταξύ των μελών του Πανεπιστημίου Αιγαίου, ενώ το 10% (74 άτομα) δεν την έχουν καθόλου. Ποσοστό 11,7% (86 άτομα) έχουν πολύ την αίσθηση αυτή και ένα 5,3% (39 άτομα) πάρα πολύ.

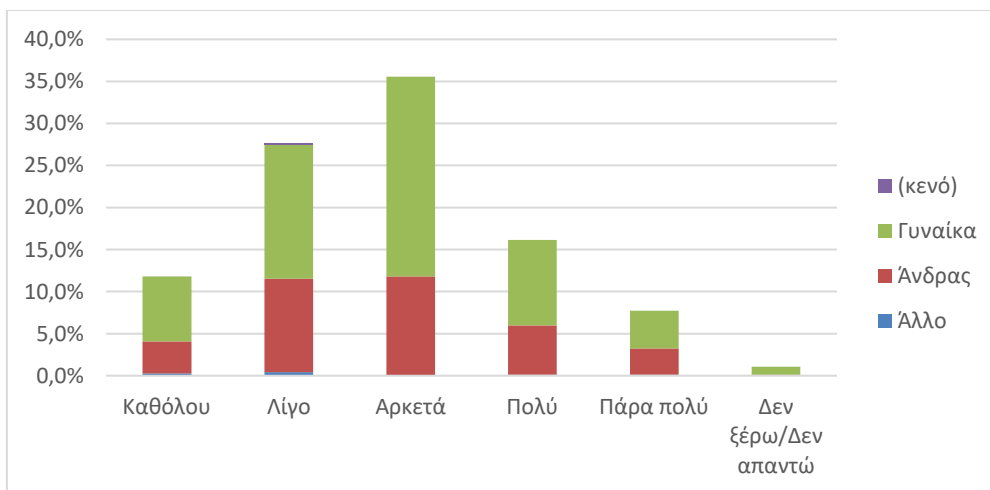
Count of A/A	Κατηγορία Μέλους	Διοικητικό	Φοιτητικό (blank)	Grand Total		
Έχετε την αίσθηση μιας ενιαίας πανεπιστημιακής κοινότητας μεταξύ των	Ακαδημαϊκό					
Καθόλου		6	6	74	1	87
Λίγο		24	13	166	1	204
Αρκετά		27	37	198		262
Πολύ		16	15	86	2	119
Πάρα πολύ		9	8	39	1	57
Δεν ξέρω/Δεν απαντώ				8		8
Grand Total		82	79	571	5	737

Count of A/A	Κατηγορία Μέλους	Διοικητικό	Φοιτητικό (blank)	Grand Total		
Έχετε την αίσθηση μιας ενιαίας πανεπιστημιακής κοινότητας μεταξύ των	Ακαδημαϊκό					
Καθόλου		0,8%	0,8%	10,0%	0,1%	11,8%
Λίγο		3,3%	1,8%	22,5%	0,1%	27,7%
Αρκετά		3,7%	5,0%	26,9%	0,0%	35,5%
Πολύ		2,2%	2,0%	11,7%	0,3%	16,1%
Πάρα πολύ		1,2%	1,1%	5,3%	0,1%	7,7%
Δεν ξέρω/Δεν απαντώ		0,0%	0,0%	1,1%	0,0%	1,1%
Grand Total		11,1%	10,7%	77,5%	0,7%	100,0%

Γράφημα 5.3.5. Ραβδόγραμμα απαντήσεων αίσθησης ενιαίας κοινότητας μεταξύ των μελών του Πανεπιστημίου Αιγαίου (N = 737).

Γράφημα 5.3.6. Ραβδόγραμμα απαντήσεων αίσθησης ενιαίας κοινότητας μεταξύ των μελών του Πανεπιστημίου Αιγαίου (N = 737).

Η πλειονότητα ποσοστό 35,5% (262 άτομα), απάντησε ότι έχει αρκετά προς λίγο την αίσθηση αυτή. Αυτό φαίνεται περισσότερο στο φοιτητικό πληθυσμό, ενώ ως προς το φύλο, ισχύει περισσότερο η τάση αυτή απ ότι στις γυναίκες.

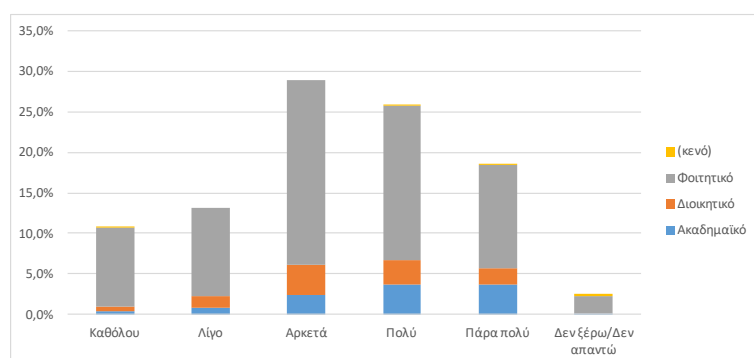
5.3.5 ΠΟΣΟ ΕΠΗΡΕΑΖΟΥΝ ΟΙ ΠΑΡΑΚΑΤΩ ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΤΗΝ ΑΙΣΘΗΣΗ ΣΑΣ ΑΥΤΗ (νησιωτικότητα);

Παράγοντες όπως η νησιωτικότητα και η κοινωνικοοικονομική κρίση φαίνεται ότι επηρεάζουν την αίσθηση μιας ενιαίας πανεπιστημιακής κοινότητας μεταξύ των μελών του Πανεπιστημίου Αιγαίου. Όσο αφορά τη νησιωτικότητα σε σχέση με την κατηγορία μέλους, η έρευνα έδειξε ότι, για τον ακαδημαϊκό πληθυσμό η νησιωτικότητα επηρεάζει πολύ έως πάρα πολύ, ποσοστό 7,3% (54 άτομα) την αίσθηση αυτή. Για την πλειονότητα του διοικητικού πληθυσμού, ποσοστό 3,7% (27 άτομα) του συνόλου 10,7%, η έρευνα έδειξε ότι η νησιωτικότητα επηρεάζει αρκετά την αίσθηση αυτή. Για την πλειονότητα του φοιτητικού πληθυσμού, ποσοστό 22,8% (168 άτομα) του συνόλου 77,5%, επίσης η έρευνα έδειξε ότι η νησιωτικότητα επηρεάζει αρκετά την αίσθηση αυτή.

Count of A/A	Κατηγορία Μέλους				Grand Total
Πόσο επηρεάζουν οι παρακάτω παράγοντες την αίσθησή σας αυτή: [Νησιωτικότητα]	Ακαδημαϊκό	Διοικητικό	Φοιτητικό (blank)		
Καθόλου	3	4	72	1	80
Λίγο	6	11	80		97
Αρκετά	18	27	168		213
Πολύ	27	22	141	1	191
Πάρα πολύ	27	15	94	1	137
Δεν ξέρω/Δεν απαντώ	1		16	2	19
Grand Total	82	79	571	5	737

Count of A/A	Κατηγορία Μέλους				Grand Total
Πόσο επηρεάζουν οι παρακάτω παράγοντες την αίσθησή σας αυτή: [Νησιωτικότητα]	Ακαδημαϊκό	Διοικητικό	Φοιτητικό (blank)		
Καθόλου	0,4%	0,5%	9,8%	0,1%	10,9%
Λίγο	0,8%	1,5%	10,9%	0,0%	13,2%
Αρκετά	2,4%	3,7%	22,8%	0,0%	28,9%
Πολύ	3,7%	3,0%	19,1%	0,1%	25,9%
Πάρα πολύ	3,7%	2,0%	12,8%	0,1%	18,6%
Δεν ξέρω/Δεν απαντώ	0,1%	0,0%	2,2%	0,3%	2,6%
Grand Total	11,1%	10,7%	77,5%	0,7%	100,0%

Γράφημα 5.3.7. Ραβδόγραμμα απαντήσεων παραγόντων που επηρεάζουν την αίσθηση της ενιαίας κοινότητας – νησιωτικότητα (N = 737).

Η πλειονότητα, κυρίως του διοικητικού και φοιτητικού πληθυσμού, θεωρεί ότι η νησιωτικότητα επηρεάζει αρκετά έως πολύ την αίσθηση της ενιαίας κοινότητας, ενώ για τον ακαδημαϊκό πληθυσμό η νησιωτικότητα φαίνεται ότι τον επηρεάζει περισσότερο.

5.3.6 ΠΟΣΟ ΕΠΗΡΕΑΖΟΥΝ ΟΙ ΠΑΡΑΚΑΤΩ ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΤΗΝ ΑΙΣΘΗΣΗ ΣΑΣ ΑΥΤΗ (κοινωνικο-οικονομική κρίση)

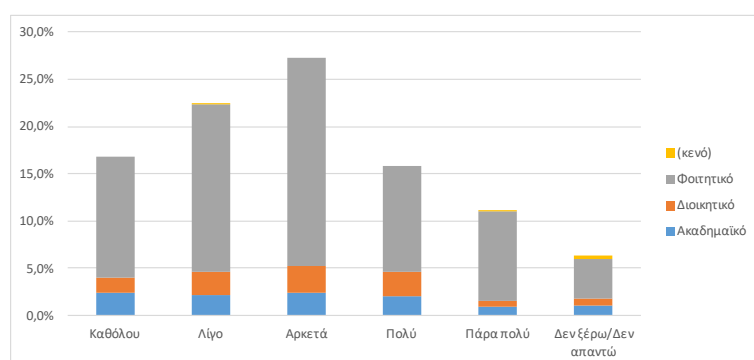
Η έρευνα έδειξε ότι, για τον ακαδημαϊκό πληθυσμό η κοινωνικοοικονομική κρίση επηρεάζει πολύ έως πάρα πολύ, ένα μικρό ποσοστό 2,9% του συνόλου 11,1%(22 άτομα) την αίσθηση αυτή. Το 2,4% (18 άτομα από τα 82) απάντησαν αρκετά, το 2,2% (16 άτομα) απάντησαν λίγο, ενώ ένα 2,4% (18 άτομα) απάντησαν ότι η κοινωνικοοικονομική κρίση δεν επηρεάζει καθόλου την αίσθηση αυτή.

Για την πλειονότητα του διοικητικού πληθυσμού, ποσοστό 2,8% (21 άτομα) του συνόλου 10,7%, η έρευνα έδειξε ότι η κοινωνικοοικονομική κρίση επηρεάζει αρκετά την αίσθηση αυτή. Για την πλειονότητα του φοιτητικού πληθυσμού, ποσοστό 27,3% (201 άτομα) του συνόλου 77,5%, επίσης η έρευνα έδειξε ότι η κοινωνικοοικονομική κρίση επηρεάζει αρκετά την αίσθηση αυτή.

Count of A/A	Κατηγορία Μέλους				Grand Total
Πόσο επηρεάζουν οι παρακάτω παράγοντες την αίσθησή σας αυτή: [Κοινωνικο-οικονομική κρίση]	Ακαδημαϊκό	Διοικητικό	Φοιτητικό (blank)		
Καθόλου	18	12	94		124
Λίγο	16	18	131	1	166
Αρκετά	18	21	162		201
Πολύ	15	19	83		117
Πάρα πολύ	7	4	70	1	82
Δεν ξέρω/Δεν απαντώ	8	5	31	3	47
Grand Total	82	79	571	5	737

Count of A/A	Κατηγορία Μέλους				Grand Total
Πόσο επηρεάζουν οι παρακάτω παράγοντες την αίσθησή σας αυτή: [Κοινωνικο-οικονομική κρίση]	Ακαδημαϊκό	Διοικητικό	Φοιτητικό (blank)		
Καθόλου	2,4%	1,6%	12,8%	0,0%	16,8%
Λίγο	2,2%	2,4%	17,8%	0,1%	22,5%
Αρκετά	2,4%	2,8%	22,0%	0,0%	27,3%
Πολύ	2,0%	2,6%	11,3%	0,0%	15,9%
Πάρα πολύ	0,9%	0,5%	9,5%	0,1%	11,1%
Δεν ξέρω/Δεν απαντώ	1,1%	0,7%	4,2%	0,4%	6,4%
Grand Total	11,1%	10,7%	77,5%	0,7%	100,0%

Γράφημα 5.3.8. Ραβδόγραμμα απαντήσεων παραγόντων που επηρεάζουν την αίσθηση της ενιαίας κοινότητας – κοινωνικοοικονομική κρίση (N = 737).

Η πλειονότητα όλων των κατηγοριών απάντησε ότι η **κοινωνικο-οικονομική κρίση** επηρεάζει αρκετά έως λίγο την αίσθηση αυτή.

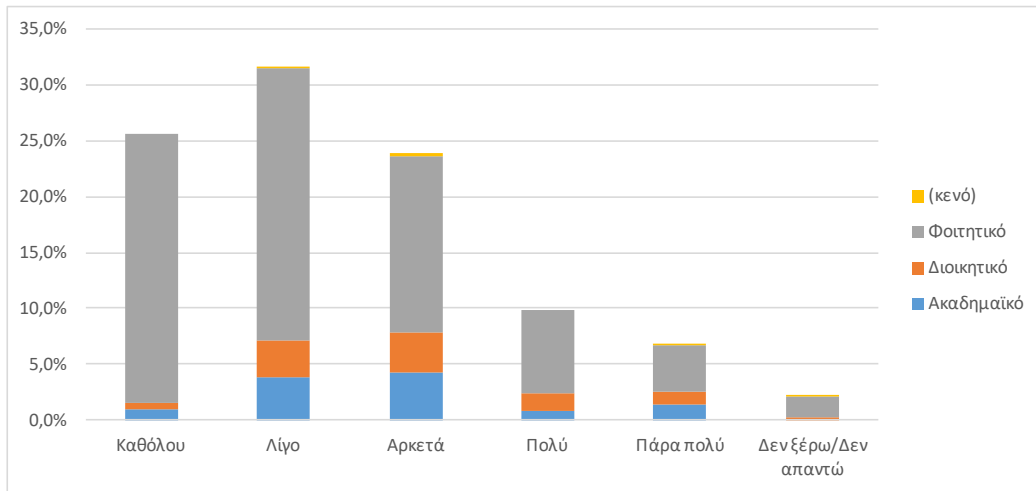
5.3.7 ΣΥΜΜΕΤΕΧΕΤΕ ΣΕ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ ΠΟΥ ΟΡΓΑΝΩΝΕΙ ΤΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΙΓΑΙΟΥ; / κατηγορία μέλους

Όσο αφορά τη συμμετοχή των μελών/κατηγορία σε εκδηλώσεις γενικού ενδιαφέροντος που οργανώνει το Πανεπιστήμιο Αιγαίου, τα αποτελέσματα έδειξαν ότι η πλειονότητα ποσοστό 57,3% (422 άτομα) δεν συμμετέχει καθόλου ή συμμετέχει λίγο. Η πλειονότητα των ακαδημαϊκών, ποσοστό 4,2% (31 άτομα) ως προς το σύνολό τους 11,1% (82 άτομα), συμμετέχει αρκετά. Το 1,4% (10 άτομα) απάντησε ότι συμμετέχει πάρα πολύ, το 0,8% (6 άτομα) πολύ, το 3,8% (28 άτομα) λίγο και ένα ποσοστό 0,9% (7 άτομα) δεν συμμετέχει καθόλου. Παρόμοια εικόνα παρουσιάζουν τα αποτελέσματα και για την κατηγορία των διοικητικών, καθώς ποσοστό 3,7% (27 άτομα) του συνόλου τους ποσοστό 10,7% (75 άτομα), συμμετέχει αρκετά. Το 1,2% (9 άτομα) απάντησε ότι συμμετέχει πάρα πολύ, το 1,6% (12 άτομα) πολύ, το 3,4% (25 άτομα) λίγο και ένα ποσοστό 0,5% (4 άτομα) δεν συμμετέχει καθόλου. Στο φοιτητικό πληθυσμό η εικόνα διαφέρει. Υπάρχει ένα μεγάλο ποσοστό 48,5% (357 άτομα), σχεδόν οι μισοί/ες από τους/τις ερωτώμενους/ες, που συμμετέχει λίγο έως καθόλου. Ένα ποσοστό 15,7% (116 άτομα) συμμετέχει αρκετά, το 7,5% (55 άτομα) πολύ και το 4,1% (30 άτομα) πάρα πολύ.

Count of A/A	Κατηγορία Μέλους				Grand Total
Συμμετέχετε σε εκδηλώσεις γενικού ενδιαφέροντος που οργανώνει το Πανεπιστήμιο Αιγαίου; [Πολιτιστικές εκδηλώσεις]	Ακαδημαϊκό	Διοικητικό Φοιτητικό (blank)			Grand Total
Καθόλου	7	4	178		189
Λίγο	28	25	179	1	233
Αρκετά	31	27	116	2	176
Πολύ	6	12	55		73
Πάρα πολύ	10	9	30	1	50
Δεν ξέρω/Δεν απαντώ		2	13	1	16
Grand Total	82	79	571	5	737

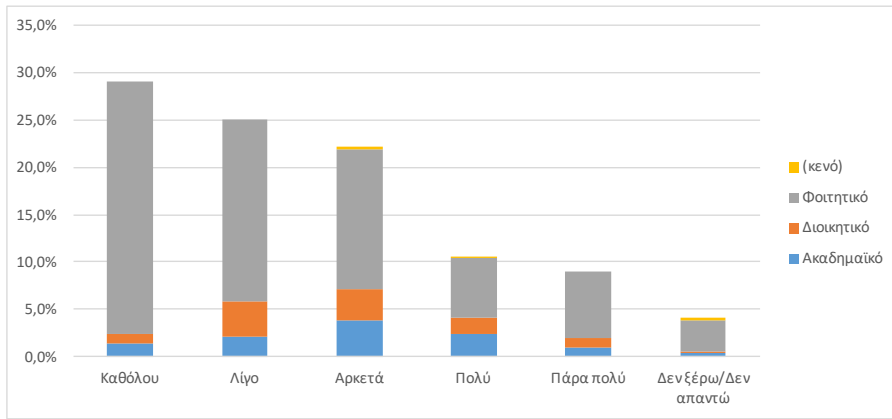
Count of A/A	Κατηγορία Μέλους				Grand Total
Συμμετέχετε σε εκδηλώσεις γενικού ενδιαφέροντος που οργανώνει το Πανεπιστήμιο Αιγαίου; [Πολιτιστικές εκδηλώσεις]	Ακαδημαϊκό	Διοικητικό Φοιτητικό (blank)			Grand Total
Καθόλου	0,9%	0,5%	24,2%	0,0%	25,6%
Λίγο	3,8%	3,4%	24,3%	0,1%	31,6%
Αρκετά	4,2%	3,7%	15,7%	0,3%	23,9%
Πολύ	0,8%	1,6%	7,5%	0,0%	9,9%
Πάρα πολύ	1,4%	1,2%	4,1%	0,1%	6,8%
Δεν ξέρω/Δεν απαντώ	0,0%	0,3%	1,8%	0,1%	2,2%
Grand Total	11,1%	10,7%	77,5%	0,7%	100,0%

Γράφημα 5.3.9. Ραβδόγραμμα απαντήσεων συμμετοχής σε εκδηλώσεις ($N = 737$).

Στο γράφημα 5.3.9. φαίνεται ότι υπερισχύει η μη συμμετοχή του φοιτητικού πληθυσμού σε εκδηλώσεις, σε αντίθεση με το ακαδημαϊκό και διοικητικό πληθυσμό που φαίνεται ότι συμμετέχουν περισσότερο.

Γράφημα 5.3.10. Ραβδόγραμμα απαντήσεων συμμετοχής σε δράσεις κοινωνικής ευθύνης ($N = 737$).

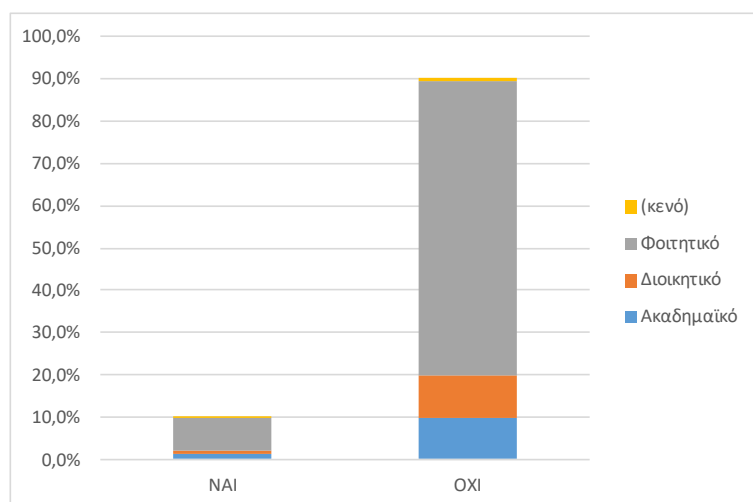
Η πλειονότητα, κυρίως του φοιτητικού πληθυσμού, φαίνεται ότι συμμετέχει αρκετά, λίγο έως καθόλου, η πλειονότητα του διοικητικού πληθυσμού συμμετέχει περισσότερο, ομοίως και ο ακαδημαϊκός πληθυσμός.

5.3.9 ΣΥΜΜΕΤΕΧΕΤΕ ΣΕ ΚΑΠΟΙΟΝ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟ Η ΑΘΛΗΤΙΚΟ ΣΥΛΛΟΓΟ Η ΟΜΑΔΑ ΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ; / κατηγορία μέλους

Στην ερώτηση εάν συμμετέχουν σε κάποιον πολιτιστικό ή αθλητικό σύλλογο ή ομάδα του Πανεπιστημίου Αιγαίου, ένα 90,2% απάντησε ΟΧΙ, κι ένα 9,8% ΝΑΙ. Ως προς την κατηγορία μέλους, από τον ακαδημαϊκό πληθυσμό δεν συμμετέχει το 9,9% (73 άτομα) του 11,1% (82 άτομα), ενώ το 1,2% (9 άτομα) συμμετέχει. Ως προς το διοικητικό πληθυσμό δεν συμμετέχει το 9,8% (72 άτομα) του 10,7% (79 άτομα), ενώ το 0,9% (7 άτομα) συμμετέχει, ενώ ως προς το φοιτητικό πληθυσμό δεν συμμετέχει, ένα πολύ μεγάλο ποσοστό, το 70% (516 άτομα) του 77,5% (571 άτομα), ενώ το 7,5% (55 άτομα) συμμετέχει.

Count of A/A	Κατηγορία Μέλους				Grand Total
Συμμετέχετε σε κάποιον πολιτιστικό ή αθλητικό σύλλογο ή ομάδα του	Ακαδημαϊκό	Διοικητικό	Φοιτητικό (blank)		
ΝΑΙ	9	7	55	1	72
ΟΧΙ	73	72	516	4	665
Grand Total	82	79	571	5	737

Count of A/A	Κατηγορία Μέλους				Grand Total
Συμμετέχετε σε κάποιον πολιτιστικό ή αθλητικό σύλλογο ή ομάδα του	Ακαδημαϊκό	Διοικητικό	Φοιτητικό (blank)		
ΝΑΙ	1,2%	0,9%	7,5%	0,1%	9,8%
ΟΧΙ	9,9%	9,8%	70,0%	0,5%	90,2%
Grand Total	11,1%	10,7%	77,5%	0,7%	100,0%

Γράφημα 5.3.11. Ραβδόγραμμα απαντήσεων συμμετοχής σε πολιτιστικό, αθλητικό σύλλογο (N = 737).

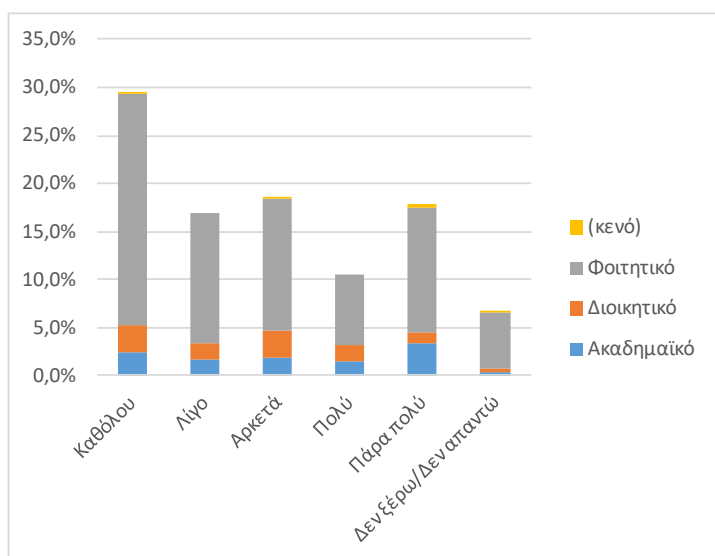
Πολύ μικρή φαίνεται πως είναι η συμμετοχή των μελών σε πολιτιστικούς ή αθλητικούς συλλόγους, γεγονός που προκαλεί εντύπωση ιδιαίτερα για το φοιτητικό πληθυσμό.

5.3.10 ΠΟΣΟ ΕΠΗΡΕΑΖΕΙ Η ΝΗΣΙΩΤΙΚΟΤΗΤΑ ΤΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΑΣ ΣΤΑ ΚΟΙΝΑ ΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ; / κατηγορία μέλους

Όσο αφορά τη νησιωτικότητα σε σχέση με την κατηγορία μέλους, η έρευνα έδειξε ότι, για τον ακαδημαϊκό πληθυσμό η νησιωτικότητα επηρεάζει την πλειονότητα ποσοστό 3,4% (25 άτομα) πάρα πολύ τη συμμετοχή στα κοινά. Η πλειονότητα του διοικητικού πληθυσμού, ποσοστό 2,8% (21 άτομα) του συνόλου 10,7%, η έρευνα έδειξε ότι η νησιωτικότητα δεν επηρεάζει καθόλου τη συμμετοχή τους στα κοινά. Ομοίως και για την πλειονότητα του φοιτητικού πληθυσμού, ποσοστό 24% (177 άτομα) του συνόλου 77,5%, η έρευνα έδειξε ότι η νησιωτικότητα δεν επηρεάζει καθόλου τη συμμετοχή τους στα κοινά.

Count of A/A	Κατηγορία Μέλους				Grand Total
Πόσο επηρεάζουν οι παρακάτω παράγοντες τη συμμετοχή σας στα κοινά του Πανεπιστημίου Αιγαίου; [Νησιωτικότητα]	Ακαδημαϊκό	Διοικητικό	Φοιτητικό (blank)		
Καθόλου	18	21	177	1	217
Λίγο	12	13	100		125
Αρκετά	14	20	102	1	137
Πολύ	11	13	53		77
Πάρα πολύ	25	8	96	2	131
Δεν ξέρω/Δεν απαντώ	2	4	43	1	50
Grand Total	82	79	571	5	737

Count of A/A	Κατηγορία Μέλους				Grand Total
Πόσο επηρεάζουν οι παρακάτω παράγοντες τη συμμετοχή σας στα κοινά του Πανεπιστημίου Αιγαίου; [Νησιωτικότητα]	Ακαδημαϊκό	Διοικητικό	Φοιτητικό (blank)		
Καθόλου	2,4%	2,8%	24,0%	0,1%	29,4%
Λίγο	1,6%	1,8%	13,6%	0,0%	17,0%
Αρκετά	1,9%	2,7%	13,8%	0,1%	18,6%
Πολύ	1,5%	1,8%	7,2%	0,0%	10,4%
Πάρα πολύ	3,4%	1,1%	13,0%	0,3%	17,8%
Δεν ξέρω/Δεν απαντώ	0,3%	0,5%	5,8%	0,1%	6,8%
Grand Total	11,1%	10,7%	77,5%	0,7%	100,0%

Γράφημα 5.3.12. Ραβδόγραμμα απαντήσεων επηρεασμού νησιωτικότητας τη συμμετοχή στα κοινά (N = 737).

5.3.11 ΠΟΣΟ ΕΠΗΡΕΑΖΕΙ Η ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΡΙΣΗ ΤΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΑΣ ΣΤΑ ΚΟΙΝΑ ΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ; / κατηγορία μέλους

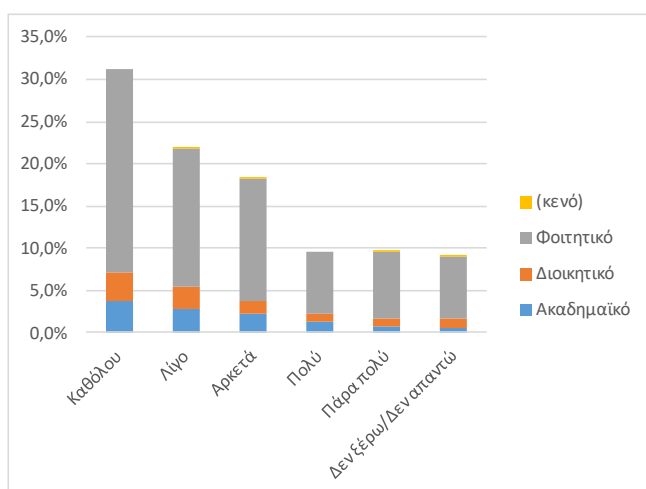
Όσο αφορά την κοινωνικοοικονομική κρίση σε σχέση με την κατηγορία μέλους, η έρευνα έδειξε ότι, για τον ακαδημαϊκό πληθυσμό αυτή δεν επηρεάζει την πλειονότητα ποσοστό 3,8% (28 άτομα) καθόλου τη συμμετοχή τους στα κοινά.

Η πλειονότητα του διοικητικού πληθυσμού, ποσοστό 3,3% (24 άτομα) του συνόλου 10,7%, η έρευνα έδειξε ότι η κοινωνικοοικονομική κρίση επίσης, δεν επηρεάζει καθόλου τη συμμετοχή τους στα κοινά. Ομοίως και για την πλειονότητα του φοιτητικού πληθυσμού, ποσοστό 24,2% (178 άτομα) του συνόλου 77,5%, η έρευνα έδειξε ότι η κοινωνικοοικονομική κρίση δεν επηρεάζει καθόλου τη συμμετοχή τους στα κοινά.

Count of A/A		Κατηγορία Μέλους			
Πόσο επηρεάζουν οι παρακάτω παράγοντες τη συμμετοχή σας στα κοινά του Πανεπιστημίου Αιγαίου; [Κοινωνικο-οικονομική]		Ακαδημαϊκό	Διοικητικό	Φοιτητικό (blank)	Grand Total
Καθόλου		28	24	178	230
Λίγο		20	20	121	162
Αρκετά		16	12	106	135
Πολύ		9	8	54	71
Πάρα πολύ		5	7	58	71
Δεν ξέρω/Δεν απαντώ		4	8	54	68
Grand Total		82	79	571	737

Count of A/A		Κατηγορία Μέλους				
Πόσο επηρεάζουν οι παρακάτω παράγοντες τη συμμετοχή σας στα κοινά του Πανεπιστημίου Αιγαίου; [Κοινωνικο-οικονομική]		Ακαδημαϊκό	Διοικητικό	Φοιτητικό (blank)	Grand Total	
Καθόλου		3,8%	3,3%	24,2%	0,0%	31,2%
Λίγο		2,7%	2,7%	16,4%	0,1%	22,0%
Αρκετά		2,2%	1,6%	14,4%	0,1%	18,3%
Πολύ		1,2%	1,1%	7,3%	0,0%	9,6%
Πάρα πολύ		0,7%	0,9%	7,9%	0,1%	9,6%
Δεν ξέρω/Δεν απαντώ		0,5%	1,1%	7,3%	0,3%	9,2%
Grand Total		11,1%	10,7%	77,5%	0,7%	100,0%

Γράφημα 5.3.13. Ραβδόγραμμα απαντήσεων επηρεασμού κοινωνικοοικονομικής κρίσης τη συμμετοχή στα κοινά (N = 737).

5.3.12 ΑΙΣΘΑΝΕΣΤΕ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ ΚΑΙ ΚΥΡΟΣ ΑΠΟ ΤΟ ΕΥΡΥΤΕΡΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΣΑΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΩΣ ΜΕΛΟΣ ΤΗΣ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ; / κατηγορία μέλους

Στην τέταρτη ενότητα του ερωτηματολογίου σχετικά με τη Διερεύνηση συναισθηματικής ταύτισης, και στο ερώτημα εάν, αισθάνεστε κοινωνικά αναγνώριση και κύρος από το ευρύτερο κοινωνικό σας περιβάλλον ως μέλος της πανεπιστημιακής κοινότητας του Πανεπιστημίου Αιγαίου, όσο αφορά τον ακαδημαϊκό πληθυσμό, Πάρα Πολύ αισθάνεται κοινωνική αναγνώριση και κύρος ποσοστό 1,8% του συνόλου 11,1%, δηλαδή 13 άτομα στα 82, το 4,2% (31 άτομα) αισθάνεται πολύ, ποσοστό 3,4% (25 άτομα) έχει την αίσθηση αυτή αρκετά, λίγο το 0,8%, (6 άτομα) και καθόλου το 0,7% (5 άτομα). Υπήρξαν και 2 άτομα (0,3%) που απάντησαν Δ/Δ.

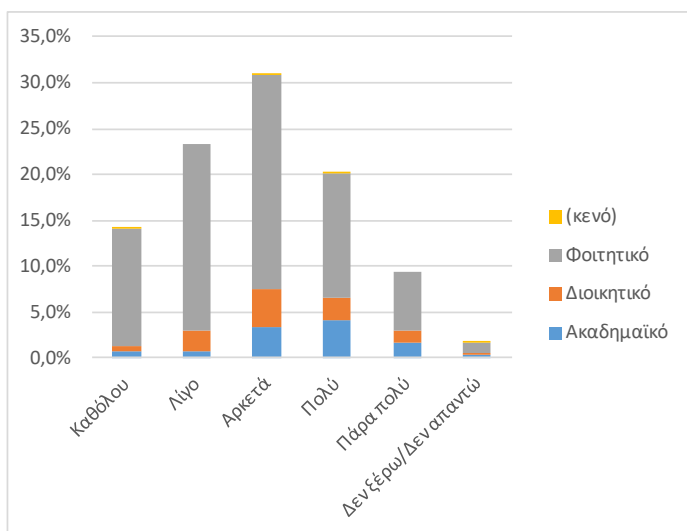
Όσο αφορά το διοικητικό πληθυσμό, Πάρα Πολύ έχει την αίσθηση αυτή ένα μικρό ποσοστό 1,2% του συνόλου 10,7%, δηλαδή 9 άτομα στα 79, το 2,3% (17 άτομα) αισθάνεται πολύκοινωνική αναγνώριση και κύρος, η πλειονότητα ποσοστό 4,2% (31 άτομα) έχει αρκετά την αίσθηση αυτή, ποσοστό 2,2%, (16 άτομα) την αισθάνεται λίγο και καθόλου το 0,5% (4 άτομα). Υπήρξαν και 2 άτομα (0,3%) που απάντησε Δ/Δ.

Στο φοιτητικό πληθυσμό η πλειονότητα επίσης, ποσοστό 23,2% (171 άτομα) επί του συνόλου 77,5% (571 άτομα) έχει αρκετά την αίσθηση αυτή. Λίγο το 20,4% (150 άτομα), καθόλου το 12,9% (95 άτομα), ενώ πολύ το 13,6% (100 άτομα) και πάρα πολύ το 6,4% (47 άτομα). Υπήρξαν και 8 άτομα, ποσοστό 1,1% που απάντησαν Δ/Δ.

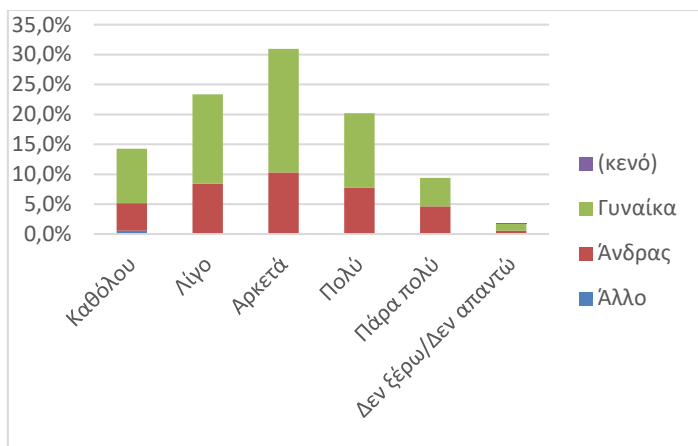
Count of A/A	Κατηγορία Μέλους				
Αισθάνεστε κοινωνική αναγνώριση και κύρος από το ευρύτερο κοινωνικό σας περιβάλλον ως μέλος της πανεπιστημιακής	Ακαδημαϊκό	Διοικητικό	Φοιτητικό (blank)	Grand Total	
Καθόλου	5	4	95	1	105
Λίγο	6	16	150		172
Αρκετά	25	31	171	1	228
Πολύ	31	17	100	1	149
Πάρα πολύ	13	9	47		69
Δεν ξέρω/Δεν απαντώ	2	2	8	2	14
Grand Total	82	79	571	5	737

Count of A/A	Κατηγορία Μέλους				
Αισθάνεστε κοινωνική αναγνώριση και κύρος από το ευρύτερο κοινωνικό σας περιβάλλον ως μέλος της πανεπιστημιακής	Ακαδημαϊκό	Διοικητικό	Φοιτητικό (blank)	Grand Total	
Καθόλου	0,7%	0,5%	12,9%	0,1%	14,2%
Λίγο	0,8%	2,2%	20,4%	0,0%	23,3%
Αρκετά	3,4%	4,2%	23,2%	0,1%	30,9%
Πολύ	4,2%	2,3%	13,6%	0,1%	20,2%
Πάρα πολύ	1,8%	1,2%	6,4%	0,0%	9,4%
Δεν ξέρω/Δεν απαντώ	0,3%	0,3%	1,1%	0,3%	1,9%
Grand Total	11,1%	10,7%	77,5%	0,7%	100,0%

Γράφημα 5.3.14. Ραβδόγραμμα απαντήσεων αίσθησης κοινωνικής αναγνώρισης/κατηγορία μέλους (N = 737).

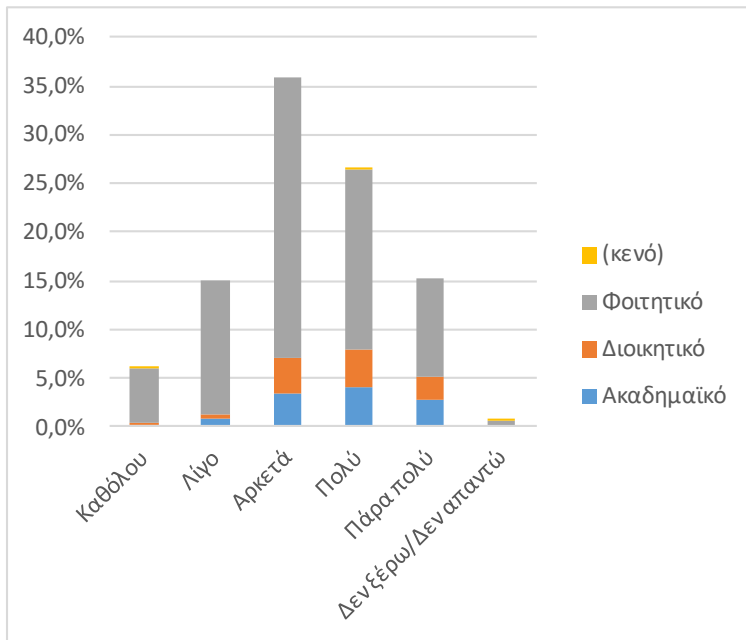
Γράφημα 5.3.15. Ραβδόγραμμα απαντήσεων αίσθησης κοινωνικής αναγνώρισης/ φύλο (N = 737).

Ως προς την κατηγορία μέλους, στο φοιτητικό και διοικητικό πληθυσμό, τα ποσοστά είναι μοιρασμένα, με μια μικρή τάση προς λιγότερη αναγνώριση και κύρος (από τη μέση τιμή), ενώ το αντίθετο παρατηρείται για τον ακαδημαϊκό πληθυσμό, ενώ ως προς το φύλο δεν παρατηρείτε ιδιαίτερη διαφοροποίηση.

5.3.13 ΩΣ ΜΕΛΟΣ ΤΗΣ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ ΑΙΣΘΑΝΕΣΤΕ ΣΥΝΑΔΕΛΦΙΚΟΤΗΤΑ ΠΡΟΣ ΤΑ ΥΠΟΛΟΙΠΑ ΜΕΛΗ ΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ; / κατηγορία μέλους

Όσο αφορά το παραπάνω ερώτημα σε σχέση με το ακαδημαϊκό, φοιτητικό και διοικητικό πληθυσμό, η έρευνα έδειξε ότι και στις τρεις κατηγορίες υπάρχει η αίσθηση της συναδελφικότητας αρκετά έως πολύ. Αναλυτικότερα, η πλειονότητα των ακαδημαϊκών, ποσοστό 4,1% (30 άτομα) επί του συνόλου 11,1% (82 άτομα) αισθάνονται πολύ συναδελφικότητα, ομοίως η πλειονότητα των διοικητικών, ποσοστό 3,8% (28 άτομα) επί του συνόλου 10,7% (79 άτομα), αισθάνονται επίσης πολύ συναδελφικότητα, ενώ η πλειονότητα του φοιτητικού πληθυσμού, ποσοστό 28,9% (213 άτομα) επί του συνόλου 77,5% (571 άτομα) αισθάνεται σε αρκετό βαθμό τη συναδελφικότητα προς τα υπόλοιπα μέλη του Πανεπιστημίου Αιγαίου.

Count of A/A		Κατηγορία Μέλους				
Ως μέλος της πανεπιστημιακής κοινότητας του Πανεπιστημίου Αιγαίου αισθάνεστε συναδελφικότητα		Ακαδημαϊκό	Διοικητικό	Φοιτητικό (blank)	Grand Total	
Καθόλου		1	2	41	2	46
Λίγο		6	4	101		111
Αρκετά		25	27	213		265
Πολύ		30	28	136	2	196
Πάρα πολύ		20	18	75		113
Δεν ξέρω/Δεν απαντώ				5	1	6
Grand Total		82	79	571	5	737
Count of A/A		Κατηγορία Μέλους				
Ως μέλος της πανεπιστημιακής κοινότητας του Πανεπιστημίου Αιγαίου αισθάνεστε συναδελφικότητα		Ακαδημαϊκό	Διοικητικό	Φοιτητικό (blank)	Grand Total	
Καθόλου		0,1%	0,3%	5,6%	0,3%	6,2%
Λίγο		0,8%	0,5%	13,7%	0,0%	15,1%
Αρκετά		3,4%	3,7%	28,9%	0,0%	36,0%
Πολύ		4,1%	3,8%	18,5%	0,3%	26,6%
Πάρα πολύ		2,7%	2,4%	10,2%	0,0%	15,3%
Δεν ξέρω/Δεν απαντώ		0,0%	0,0%	0,7%	0,1%	0,8%
Grand Total		11,1%	10,7%	77,5%	0,7%	100,0%

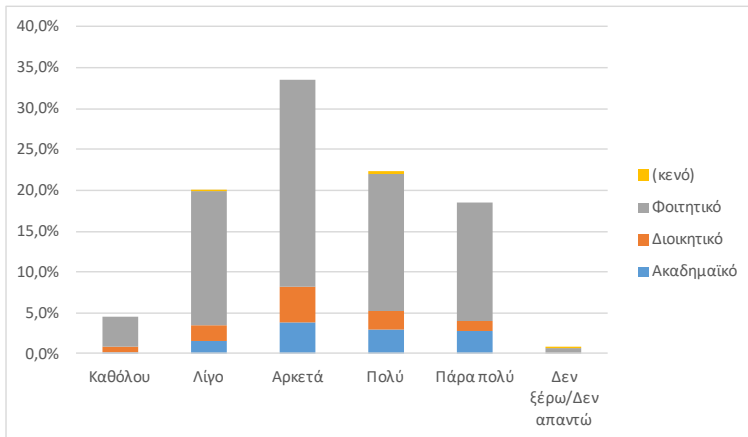
Γράφημα 5.3.16. Ραβδόγραμμα απαντήσεων συναδελφικότητας ($N = 737$).

Και στις τρεις κατηγορίες υπάρχει η αίσθηση της συναδελφικότητας αρκετά έως πολύ. Ιδιαίτερα έντονη τη βλέπουμε στον ακαδημαϊκό και διοικητικό, παρά στο φοιτητικό πληθυσμό.

5.3.14 ΔΙΑΤΗΡΕΙΤΕ ΦΙΛΙΚΕΣ/ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ ΜΕ ΜΕΛΗ ΤΗΣ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ ΕΚΤΟΣ ΤΟΥ ΕΡΓΑΣΙΑΚΟΥ ΣΑΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ; / κατηγορία μέλους

Η πλειονότητα των ακαδημαϊκών, ποσοστό 3,8% (28 άτομα) επί του συνόλου 11,1% (82 άτομα) διατηρούν αρκετά φιλικές/κοινωνικές σχέσεις, ομοίως η πλειονότητα των διοικητικών, ποσοστό 4,3% (32 άτομα) επί του συνόλου 10,7% (79 άτομα), διατηρούν επίσης σε αρκετό βαθμό φιλικές/κοινωνικές σχέσεις, το ίδιο και η πλειονότητα του φοιτητικού πληθυσμού, ποσοστό 28,4% (187 άτομα) επί του συνόλου 77,5% (571 άτομα) διατηρούν σε αρκετό βαθμό φιλικές/κοινωνικές σχέσεις με μέλη της πανεπιστημιακής κοινότητας του Πανεπιστημίου Αιγαίου εκτός του εργασιακού τους περιβάλλοντος. Αντίστοιχα απάντησαν πολύ και πάρα πολύ σε ικανοποιητικά ποσοστά, ενώ πολύ μικρό είναι το ποσοστό, σε όλες τις κατηγορίες, που δεν διατηρεί τέτοιου είδους σχέσεις.

Count of A/A		Κατηγορία Μέλους				
Διατηρείτε φιλικές/κοινωνικές σχέσεις με μέλη της πανεπιστημιακής κοινότητας του Πανεπιστημίου Αιγαίου εκτός του		Ακαδημαϊκό	Διοικητικό	Φοιτητικό (blank)	Grand Total	
Καθόλου		1	5	28	34	
Λίγο		11	15	121	148	
Αρκετά		28	32	187	247	
Πολύ		22	17	123	165	
Πάρα πολύ		20	10	107	137	
Δεν ξέρω/Δεν απαντώ				5	6	
Grand Total		82	79	571	737	
Count of A/A		Κατηγορία Μέλους				
Διατηρείτε φιλικές/κοινωνικές σχέσεις με μέλη της πανεπιστημιακής κοινότητας του Πανεπιστημίου Αιγαίου εκτός του		Ακαδημαϊκό	Διοικητικό	Φοιτητικό (blank)	Grand Total	
Καθόλου		0,1%	0,7%	3,8%	0,0%	4,6%
Λίγο		1,5%	2,0%	16,4%	0,1%	20,1%
Αρκετά		3,8%	4,3%	25,4%	0,0%	33,5%
Πολύ		3,0%	2,3%	16,7%	0,4%	22,4%
Πάρα πολύ		2,7%	1,4%	14,5%	0,0%	18,6%
Δεν ξέρω/Δεν απαντώ		0,0%	0,0%	0,7%	0,1%	0,8%
Grand Total		11,1%	10,7%	77,5%	0,7%	100,0%

Γράφημα 5.3.16. Ραβδόγραμμα απαντήσεων κοινωνικών σχέσεων ($N = 737$).

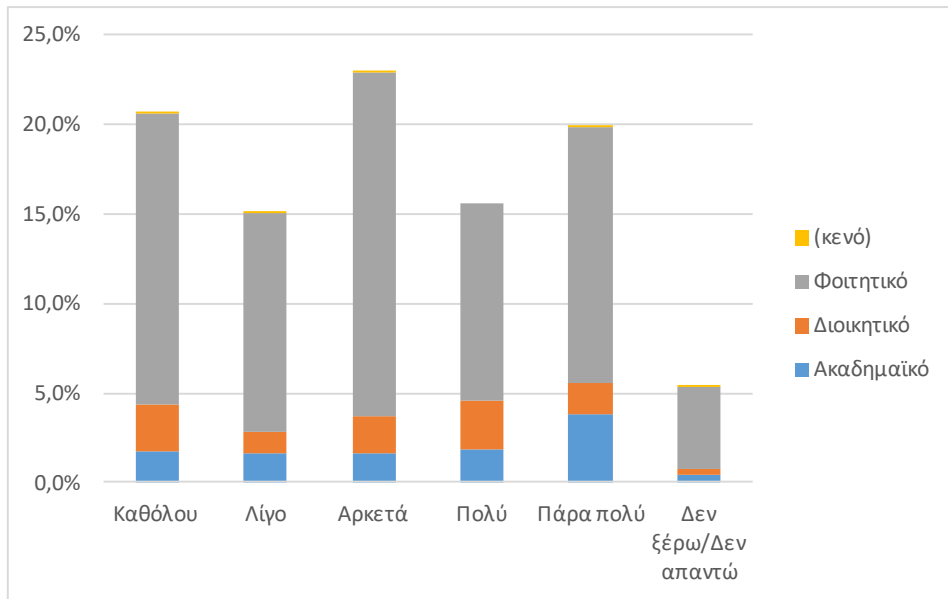
Και οι τρεις κατηγορίες πληθυσμού διατηρούν αρκετά φιλικές/κοινωνικές σχέσεις με μέλη της πανεπιστημιακής κοινότητας εκτός του εργασιακού τους περιβάλλοντος. Οι φοιτητές/τριες έως πάρα πολύ.

5.3.15 ΠΟΣΟ ΕΠΗΡΕΑΖΟΥΝ ΟΙ ΠΑΡΑΚΑΤΩΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ (ΝΗΣΙΩΤΙΚΟΤΗΤΑ) ΤΗ ΣΥΝΑΙΣΘΗΜΑΤΙΚΗ ΣΑΣ ΤΑΥΤΙΣΗ ΜΕ ΤΗΝ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ;

Όσο αφορά τη νησιωτικότητα σε σχέση με την κατηγορία μέλους, η έρευνα έδειξε ότι, για τον ακαδημαϊκό πληθυσμό, η νησιωτικότητα επηρεάζει πάρα πολύ την πλειονότητα των μελών (ποσοστό 3,8%, δηλαδή 28 άτομα), τη συναισθηματική τους ταύτιση με την πανεπιστημιακή κοινότητα του Πανεπιστημίου Αιγαίου. Πολύ απάντησε το 1,9% (14 άτομα), αρκετά το 1,6% (12 άτομα), ομοίως απάντησαν και λίγο, ενώ καθόλου το 1,8% (13 άτομα).

Η πλειονότητα του διοικητικού πληθυσμού, ποσοστό 2,7% (20 άτομα) του συνόλου 10,7%, απάντησε πολύ, το 1,8% (13 άτομα) απάντησε πάρα πολύ, ένα 2% (15 άτομα) αρκετά, ένα 1,2% (9 άτομα) λίγο και ένα ποσοστό 2,6% (19 άτομα) απάντησε καθόλου. Για την πλειονότητα του φοιτητικού πληθυσμού, ποσοστό 19,3% (142 άτομα) του συνόλου 77,5%, η έρευνα έδειξε ότι η νησιωτικότητα δεν επηρεάζει καθόλου τη συναισθηματική τους ταύτιση με την πανεπιστημιακή κοινότητα του Πανεπιστημίου Αιγαίου.

ΝΗΣΙΩΤΙΚΟΤΗΤΑ					
Count of A/A	Κατηγορία Μέλους				
Πόσο επηρεάζουν οι παρακάτω παράγοντες τη συναισθηματική σας ταύτιση με την πανεπιστημιακή κοινότητα του Πανεπιστημίου Αιγαίου;	Ακαδημαϊκό	Διοικητικό	Φοιτητικό (blank)	Grand Total	
Καθόλου	13	19	120	1	153
Λίγο	12	9	90	1	112
Αρκετά	12	15	142	1	170
Πολύ	14	20	81		115
Πάρα πολύ	28	13	105	1	147
Δεν ξέρω/Δεν απαντώ	3	3	33	1	40
Grand Total	82	79	571	5	737
Count of A/A	Κατηγορία Μέλους				
Πόσο επηρεάζουν οι παρακάτω παράγοντες τη συναισθηματική σας ταύτιση με την πανεπιστημιακή κοινότητα του Πανεπιστημίου Αιγαίου;	Ακαδημαϊκό	Διοικητικό	Φοιτητικό (blank)	Grand Total	
Καθόλου	1,8%	2,6%	16,3%	0,1%	20,8%
Λίγο	1,6%	1,2%	12,2%	0,1%	15,2%
Αρκετά	1,6%	2,0%	19,3%	0,1%	23,1%
Πολύ	1,9%	2,7%	11,0%	0,0%	15,6%
Πάρα πολύ	3,8%	1,8%	14,2%	0,1%	19,9%
Δεν ξέρω/Δεν απαντώ	0,4%	0,4%	4,5%	0,1%	5,4%
Grand Total	11,1%	10,7%	77,5%	0,7%	100,0%

Γράφημα 5.3.17. Ραβδόγραμμα απαντήσεων συναισθηματικής ταύτισης/νησιωτικότητα (N = 737).

Ως προς όλες τις κατηγορίες μελών η νησιωτικότητα φαίνεται ότι επηρεάζει έντονα τη συναισθηματική τους ταύτιση με την πανεπιστημιακή κοινότητα του Πανεπιστημίου Αιγαίου. Πολύ περισσότερο φαίνεται ότι επηρεάζεται ο ακαδημαϊκός πληθυσμός.

5.3.16 ΠΟΣΟ ΕΠΗΡΕΑΖΟΥΝ ΟΙ ΠΑΡΑΚΑΤΩ ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ (ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΡΙΣΗ) ΤΗ ΣΥΝΑΙΣΘΗΜΑΤΙΚΗ ΣΑΣ ΤΑΥΤΙΣΗ ΜΕ ΤΗΝ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ; / κατηγορία μέλους

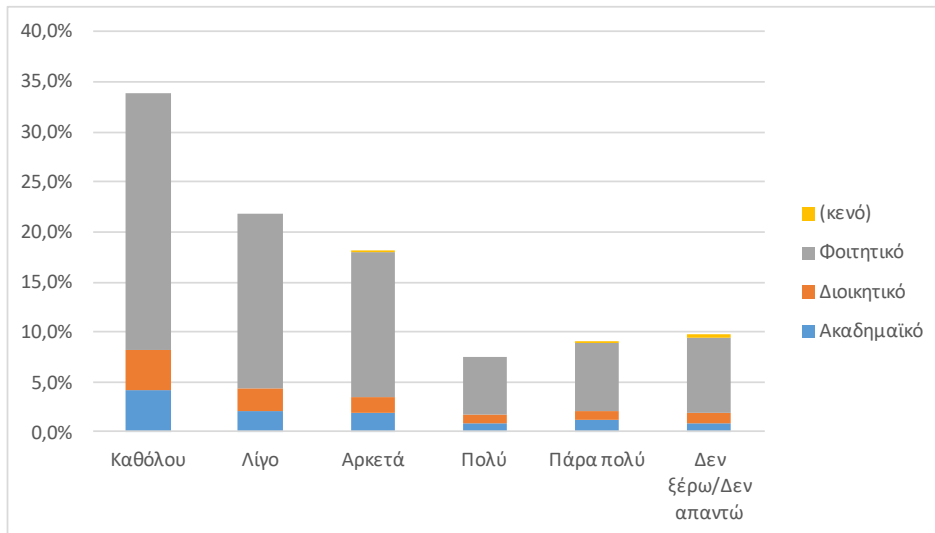
Για τον ακαδημαϊκό πληθυσμό η πλειονότητα, ποσοστό 4,2% (31 άτομα) επί του συνόλου 11,1% (82 άτομα) απάντησε καθόλου, λίγο το 2,2% (16 άτομα), αρκετά το 1,9% (14 άτομα), πολύ το 0,8% (6 άτομα) και πάρα πολύ το 1,2% (9 άτομα). Η πλειονότητα του διοικητικού πληθυσμού, ποσοστό 3,3% (24 άτομα) του συνόλου 10,7%, η έρευνα έδειξε ότι η κοινωνικοοικονομική κρίση επίσης, δεν επηρεάζει καθόλου τη συναισθηματική τους ταύτιση με την πανεπιστημιακή κοινότητα του Πανεπιστημίου Αιγαίου. Λίγο το 2,2% (16 άτομα), αρκετά το 1,6% (12 άτομα), πολύ το 0,9% (76 άτομα), ομοίως και πάρα πολύ άλλο ένα 0,9% (9 άτομα). Όσο αφορά την πλειονότητα του φοιτητικού πληθυσμού, ποσοστό 25,6% (189 άτομα) του συνόλου 77,5%, η έρευνα έδειξε ότι η κοινωνικοοικονομική κρίση δεν την επηρεάζει καθόλου, λίγο το 17,5% (129 άτομα), αρκετά το 14,5% (107 άτομα), πολύ το 5,7% (42 άτομα) και πάρα πολύ το 7,5% (49 άτομα). Υπήρξε όμως κι ένα σημαντικό ποσοστό 7,5% (55 άτομα) που απάντησε Δ/Δ.

Count of A/A	Κατηγορία Μέλους				Grand Total
Πόσο επηρεάζουν οι παρακάτω παράγοντες τη συναισθηματική σας ταύτιση με την πανεπιστημιακή κοινότητα του Πανεπιστημίου Αιγαίου; [Κοινωνικο-οικονομική]	Ακαδημαϊκό	Διοικητικό	Φοιτητικό (blank)		
Καθόλου	31	29	189		249
Λίγο	16	16	129		161
Αρκετά	14	12	107	1	134
Πολύ	6	7	42		55
Πάρα πολύ	9	7	49	1	66
Δεν ξέρω/Δεν απαντώ	6	8	55	3	72
Grand Total	82	79	571	5	737

Count of A/A	Κατηγορία Μέλους				Grand Total
Πόσο επηρεάζουν οι παρακάτω παράγοντες τη συναισθηματική σας ταύτιση με την πανεπιστημιακή κοινότητα του Πανεπιστημίου Αιγαίου; [Κοινωνικο-οικονομική]	Ακαδημαϊκό	Διοικητικό	Φοιτητικό (blank)		
Καθόλου	4,2%	3,9%	25,6%	0,0%	33,8%
Λίγο	2,2%	2,2%	17,5%	0,0%	21,8%
Αρκετά	1,9%	1,6%	14,5%	0,1%	18,2%
Πολύ	0,8%	0,9%	5,7%	0,0%	7,5%
Πάρα πολύ	1,2%	0,9%	6,6%	0,1%	9,0%
Δεν ξέρω/Δεν απαντώ	0,8%	1,1%	7,5%	0,4%	9,8%
Grand Total	11,1%	10,7%	77,5%	0,7%	100,0%

Γράφημα 5.3.18. Ραβδόγραμμα απαντήσεων συναισθηματικής ταύτισης/κοινωνικοοικονομική κρίση (N = 737).

Όσο αφορά την κοινωνικοοικονομική κρίση σε σχέση με την κατηγορία μέλους, η έρευνα έδειξε ότι, η πλειονότητα των ερωτηθέντων ανά κατηγορία μέλους απάντησε ότι η κοινωνικοοικονομική κρίση δεν επηρεάζει καθόλου τη συναισθηματική τους ταύτιση με την πανεπιστημιακή κοινότητα του Πανεπιστημίου Αιγαίου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6: Συζήτηση – Συμπεράσματα

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ – ΣΥΖΗΤΗΣΗ

Στο πλαίσιο ενός γενικότερου επαναστατικού μετασχηματισμού των σύγχρονων κοινωνιών που έχει επιφέρει, μεταξύ άλλων, τη μαζικοποίηση της εκπαίδευσης (Γαγανάκης, 1999), τα πανεπιστήμια καλούνται να αντιμετωπίσουν εποικοδομητικά αυτή τη μετάβαση, συνεχίζοντας να κατέχουν κεντρικό ρόλο στην κοινωνική και οικονομική ζωή κάθε κοινωνίας. Οι ραγδαίες τεχνολογικές εξελίξεις της Κοινωνίας της Πληροφορίας, επιτρέπει σε αυτά να απαλλαγούν από χωροχρονικές δεσμεύσεις που απαιτούν οι παραδοσιακοί τρόποι διδασκαλίας. Τα πανεπιστήμια πλέον, μέσω του Παγκόσμιου Ιστού και του διαδικτύου δημιουργούν εικονικές τάξεις όπου παρέχουν εκπαίδευση και κατάρτιση (Ρετάλης, Αυγερίου).

Οι ακαδημαϊκές κοινότητες προσπαθούν να διατηρήσουν τη συνοχή τους, κινούμενες ανάμεσα σε παραδοσιακά και εικονικά περιβάλλοντα σφυρηλατώντας δεσμούς μεταξύ των μελών τους και ενισχύοντας παράλληλα και τον κοινωνικό τους σεβασμό.

Σύμφωνα λοιπόν και με τα συνολικά αποτελέσματα της έρευνας, διαπιστώνεται μια ισχυρή αίσθηση κοινότητας μεταξύ της πλειονότητας των μελών του Πανεπιστημίου Αιγαίου. κυρίως του ακαδημαϊκού πληθυσμού, με τη νησιωτικότητα να επηρεάζει έντονα την αίσθηση αυτή. Πιο συγκεκριμένα, αρκετά έντονη αίσθηση παρατηρήθηκε κυρίως στον ακαδημαϊκό και διοικητικό πληθυσμό και λιγότερο στο φοιτητικό, όπου παρατηρήθηκε μια τάση προς το λιγότερο έντονη αίσθηση, παρά προς το πολύ. Η δε τάση αυτή, προς το λιγότερο έντονη, ισχύει περισσότερο στους άνδρες απ ότι στις γυναίκες. Επίσης, διαπιστώθηκε ότι η νησιωτικότητα και λιγότερο η διασυνοριακότητα, η απόσταση από το κέντρο και η κοινωνικο-οικονομική κρίση, είναι ένας παράγοντας που επηρεάζει αρκετά έως πολύ την αίσθηση αυτή των μελών, γεγονός το οποίο διασταυρώνεται και με την βιβλιογραφική αναφορά που έγινε στην ενότητα 3.4. (Λαμπριανίδης, 1993?)

Ακόμα, από την παραπάνω ανάλυση της έρευνας, έγινε σαφές και μας παραπέμπει στη σχετική βιβλιογραφία που αναφέρθηκε στην ενότητα 2.2 και 2.3 (Τερκενλή, 2015), ότι για όλες τις κατηγορίες των μελών η πανεπιστημιακή τους ταυτότητα έχει υψηλό βαθμό σημαντικότητας και ιδιαίτερα στην περίπτωση της ιδιότητάς τους, ως μέλη του Πανεπιστημίου Αιγαίου, χωρίς ιδιαίτερες διαφοροποιήσεις ως προς την κατηγορία μέλους και ως προς το φύλο.

Επιπλέον, φάνηκε ότι, σε αντίθεση με τον ακαδημαϊκό πληθυσμό, στο διοικητικό και φοιτητικό πληθυσμό, δεν είναι και τόσο ισχυρή η αίσθηση κοινωνικής αναγνώρισης και κύρους από το ευρύτερο κοινωνικό τους περιβάλλον ως μέλη του Πανεπιστημίου Αιγαίου. η τάξη είναι γενικά αποδεκτό το γεγονός ότι Οι επενδύσεις μικρής κλίμακας που προωθούνται διαμέσου του εναλλακτικού τουρισμού διατηρούν τον έλεγχο της τουριστικής ανάπτυξης από τους ντόπιους κατοίκους και εξασφαλίζουν αυξημένα οικονομικά οφέλη. Ταυτόχρονα, οι μικρής κλίμακας επιχειρήσεις μπορούν να ενσωματωθούν με μεγαλύτερη ευκολία στο υπάρχον κοινωνικο-πολιτιστικό και οικονομικό περιβάλλον της κοινότητας, βοηθώντας πιο αποτελεσματικά την αειφόρο ανάπτυξη ενός προορισμού.

Προτεινόμενο θέμα για μελλοντική έρευνα στο εν λόγω επιστημονικό πεδίο, θα μπορούσε να αποτελέσει η διερεύνηση του τουρισμού που προκύπτει από το φεστιβάλ κινηματογράφου και οι επιπτώσεις που επιφέρει στην τοπική κοινωνία και το περιβάλλον, με μελέτη περίπτωσης το Φ.Τ.Μ.Μ. της Δράμας, όπου θα μπορούσαν να συμμετέχουν στην έρευνα δύο κατηγορίες πληθυσμιακών δειγμάτων, του τοπικού πληθυσμού-θεατών του Φ.Τ.Μ.Μ., καθώς επίσης και των επιχειρηματιών που σχετίζονται με τον τουρισμό της περιοχής μελέτης. Ακόμη μια ενδιαφέρουσα πρόταση θα μπορούσε να αποτελέσει μία έρευνα σχετικά με την προβολή και την προώθηση τέτοιων “event”, δηλαδή των φεστιβάλ κινηματογράφου σε σχέση με την τουριστική ζήτηση της προβαλλόμενης περιοχής όπου πραγματοποιούνται, με μελέτη περίπτωσης το Φ.Τ.Μ.Μ. της Δράμας.

Οι δυσκολίες που συνάντησα κατά την εκπόνηση της διπλωματικής μου εργασίας, ήταν αρχικά η συλλογή σχετικής βιβλιογραφίας, λόγω της μεγάλης χιλιομετρικής απόστασης του τόπου μόνιμης κατοικίας μου από τις δημόσιες και ιδιωτικές βιβλιοθήκες, καθώς επίσης και της ιδιαιτερότητας του θέματος της διπλωματικής.

Επιπλέον, συνάντησα και δυσκολίες κατά τη διεξαγωγή της εθνογραφικής-πρωτογενούς έρευνας. Οι καλλιτέχνες και οι εργαζόμενοι στο φεστιβάλ είχαν κάρτες ελευθέρως εισόδου, οπότε οι αίθουσες προβολών γέμιζαν με καλλιτέχνες, ενίοτε με εργαζόμενους από το φεστιβάλ και με απλούς επισκέπτες. Δεν κόπηκαν μηδενικά εισιτήρια στα εκδοτήρια, έτσι ώστε να υπολογιστεί ο συνολικός πληθυσμός των τουριστών-επισκεπτών του φεστιβάλ. Με άλλα λόγια, η συγκέντρωση των ερωτηματολογίων του δείγματος των τουριστών-επισκεπτών του φεστιβάλ, οι οποίοι δεν ήταν μόνιμοι κάτοικοι Δράμας και παράλληλα, δεν ήταν και καλλιτέχνες (άλλος

πληθυσμός δείγματος), κατέστη αρκετά δύσκολο σημείο εκπόνησης της πρωτογενούς έρευνας. Ακόμα, η συλλογή ερωτηματολογίων ήταν δύσκολη, λόγω των διαφορετικών σημείων προβολών των ταινιών του φεστιβάλ. Τέλος, ήταν δύσκολη και η συλλογή ερωτηματολογίων από το δείγμα των εργαζόμενων στο φεστιβάλ, καθώς επίσης και των προσωπικών συνεντεύξεων του Δημάρχου, του Εκπρόσωπου του Δήμου Δράμας και Υπεύθυνου για το Φ.Τ.Μ.Μ. και από τον Καλλιτεχνικό Διευθυντή του φεστιβάλ, λόγω του αυξημένου φόρτου εργασίας κατά την περίοδο διεξαγωγής του φεστιβάλ, που συνέπιπτε με την εκπόνηση της διπλωματικής μου εργασίας.

Παρ' όλες όμως της δυσκολίες που συνάντησα κατά την εκπόνηση της διπλωματικής μου εργασίας, η εμπειρία που αποκόμισα μέσα από το Φ.Τ.Μ.Μ. υπό το πρίσμα του διοργανωτή και ταυτόχρονα του εξωτερικού παρατηρητή, καθώς και του επιστημονικού ερευνητή, η προσωπική επικοινωνία με τους διοργανωτές του φεστιβάλ, με τους καλλιτέχνες και τους απλούς θεατές του φεστιβάλ, οι εικόνες που αποτυπώθηκαν στην μνήμη μου από τον εορτασμό της πόλης, τις παράλληλες πολιτιστικές δράσεις και διάφορα άλλα, ήταν μοναδική!!

ο θαυμασμός και η αναγνώριση που συνοδεύουν κάποια συγκεκριμένη κοινωνική θέση

Η κοινότητα επιπλέον, ως μια πολυεπίπεδη έννοια, αποτελεί.

οι μεταβαλλόμενες ανάγκες και εξελίξεις, της σύγχρονης κοινωνίας (Γκίκας, Μπιτχαβά, 2007) αφετέρου, Η

Στο πρώτο ερευνητικό ερώτημα που αφορούσε τη διερεύνηση της αίσθησης της πανεπιστημιακής κοινότητας και της συναισθηματικής ταύτισης των μελών του με την πανεπιστημιακή κοινότητα, η έρευνα έδειξε ότι η πλειονότητα απάντησε πως έχει αρκετά την αίσθηση αυτή, με τάση προς το λιγότερο έντονη αίσθηση, παρά προς το πολύ. Μάλιστα αυτό φαίνεται περισσότερο στο φοιτητικό πληθυσμό. Επιπλέον η πλειονότητα θεωρεί ότι η νησιωτικότητα επηρεάζει αρκετά έως πολύ την αίσθηση αυτή. Όσον αφορά στο δεύτερο ερευνητικό ερώτημα που θέσαμε σχετικά με τη διερεύνηση της συμμετοχής τους στα πανεπιστημιακά κοινά και ο βαθμός στον οποίο είναι σημαντική η πανεπιστημιακή ταυτότητα για τα μέλη του Πανεπιστημίου Αιγαίου, και πάλι επαληθεύεται η άποψη του Λαμπριανίδη καθώς φάνηκε ότι δεν υπάρχει ιδιαίτερη συμμετοχή των μελών στα πανεπιστημιακά κοινά, κυρίως λόγω της νησιωτικότητας και της απόστασης από το κέντρο και πολύ λιγότερο λόγω της κοινωνικοοικονομικής κρίσης και της διασυνωριακότητας. Επιπλέον, φάνηκε ότι, είναι υψηλός ο βαθμός

σημαντικότητας της πανεπιστημιακής ταυτότητας των μελών, χωρίς ιδιαίτερες διαφοροποιήσεις ως προς την κατηγορία μέλους και ως προς το φύλο.

Καθώς όμως, σύμφωνα με το Jenkins *η οργάνωση διάφορων τελετουργικών εθιμοτυπικών εκδηλώσεων μέσα σε μία κοινότητα είναι σημαντική διότι μέσω αυτών δομούνται και επανεπικυρώνονται οι συλλογικές ταυτότητες* (Jenkins, 2007:227), δεν είναι καθησυχαστικό το γεγονός ότι δεν υπάρχει ιδιαίτερη συμμετοχή των μελών του Πανεπιστημίου Αιγαίου στα πανεπιστημιακά κοινά.

Η συσχέτιση των ευρημάτων με άλλους ειδοποιούς παράγοντες, του υπό έρευνα φαινομένου, όπως η νησιωτικότητα, η διδασυνοριακότητα, η απόσταση από το κέντρο και η κοινωνικοοικονομική κρίση αποτελεί το τρίτο ερευνητικό ερώτημα της παρούσας εργασίας. Η νησιωτικότητα και η ..... φαίνεται ότι επηρεάζει έντονα την αίσθηση μιας ενιαίας πανεπιστημιακής κοινότητας μεταξύ των μελών του Πανεπιστημίου Αιγαίου, ενώ η κοινωνικοοικονομική κρίση και η .... επηρεάζει λιγότερο την αίσθηση αυτή.

Τέλος, μελετήθηκαν οι διαφοροποιήσεις των παραπάνω μεταξύ των διαφόρων ομάδων της πανεπιστημιακής κοινότητας. Είναι θετικό το γεγονός ότι δεχθήκαμε απαντήσεις από όλες τις κατηγορίες των μελών τόσο του ακαδημαϊκού και φοιτητικού πληθυσμού όσο και του διοικητικού. Κρίθηκε αναγκαία η ομαδοποίηση των 11 κατηγοριών σε τρεις ώστε να διευκολυνθεί η επεξεργασία των στοιχείων, ωστόσο θα είχε ενδιαφέρον η επιμέρους μελέτη, ώστε τα συμπεράσματα να είναι περισσότερο αντιπροσωπευτικά για την κάθε κατηγορία. Υπήρξαν και περιπτώσεις που δεν απαντήθηκε η σχετική ερώτηση από φόβο ταυτοποίησης. Και στις τρεις κατηγορίες υπάρχει η αίσθηση της συναδελφικότητας αρκετά έως πολύ. Ιδιαίτερα έντονη τη βλέπουμε στο ακαδημαϊκό και διοικητικό παρά στο φοιτητικό πληθυσμό. Ομοίως, και οι τρεις κατηγορίες πληθυσμού, διατηρούν αρκετά φιλικές/κοινωνικές σχέσεις με μέλη της πανεπιστημιακής κοινότητας εκτός του εργασιακού τους περιβάλλοντος. Επιπλέον, χωρίς ιδιαίτερες διαφοροποιήσεις ως προς την κατηγορία μέλους, φάνηκε ότι είναι υψηλός ο βαθμός σημαντικότητας της πανεπιστημιακής τους ταυτότητας.

Συμπερασματικά μπορούμε να πούμε ότι, ίσχυε και για την περίπτωση του παραδοσιακού Πανεπιστημίου Αιγαίου, η τοποθέτηση του Λαμπριανίδη ότι *το στοιχείο εκείνο που διασφαλίζει τη λειτουργία ενός πανεπιστημίου είναι η ακαδημαϊκή ενότητα του, την οποία όμως δεν βοηθά καθόλου ο διαμελισμός και η διασπορά των τμημάτων του περιφερειακού πανεπιστημίου σε μικρές πόλεις, καθώς τα μέλη της πανεπιστημιακής κοινότητας διασκορπίζονται με αποτέλεσμα την αδυναμία δημιουργίας μιας ακαδημαϊκής ατμόσφαιρας* (Λαμπριανίδης, 1993: 151). Ομοίως ο ίδιος υποστήριξε ότι, *τροχοπέδη*

στην επίτευξη ακαδημαϊκής ατμόσφαιρας αποτελεί το φαινόμενο των “ιπτάμενων” διδασκόντων και διδασκουσών, αλλά και μέρους του φοιτητικού δυναμικού που αρνείται να μείνει στο περιφερειακό κυρίως πανεπιστήμιο (Λαμπριανίδης, 1993: 133-151). Όμως, σήμερα που το Πανεπιστήμιο Αιγαίου εξελίσσει και εμπλουτίζει τις υπηρεσίες του προς την κατεύθυνση που απαιτεί η εκπαίδευση και η κατάρτιση με τη χρήση του Διαδικτύου και του Παγκόσμιου Ιστού, μπορεί να θεωρηθεί ένα σύγχρονο εικονικό πανεπιστήμιο, δίχως χωροχρονικές δεσμεύσεις που επιβάλλει η παραδοσιακή διδασκαλία. Στην περίπτωση αυτή, θα πρέπει, κατά την άποψή μου, να ενισχύσει τη χρήση του απαραίτητου τηλεπικοινωνιακού εξοπλισμού ώστε να προσπαθήσει να ενισχύσει την αλληλόδραση που αναπτύσσεται ανάμεσα στο άτομο και τη συγκρότησή του μέσα στην πανεπιστημιακή του κοινότητα. Επιπλέον, να εντείνει τις προσπάθειες ώστε να ενδυναμωθεί η αίσθηση της ενιαίας πανεπιστημιακής κοινότητας μεταξύ των μελών του διοργανώνοντας στοχευμένες δράσεις, μέσα σε εικονικά περιβάλλοντα, χωρίς τη φυσική παρουσία των μελών στο χώρο του πανεπιστημίου.

Ως ένα γενικό συμπέρασμα που προέκυψε από την παρούσα έρευνα, θα λέγαμε ότι στη σύγχρονη εποχή το ελληνικό περιφερειακό Πανεπιστήμιο Αιγαίου θα πρέπει να.

Τέλος, το διαδίκτυο που αποτελεί βασικό κομμάτι της καθημερινότητάς μας και είναι ίσως το κύριο μέσο ενημέρωσης, θα πρέπει να λειτουργήσει ως το βασικότερο εργαλείο προώθησης των δράσεων αυτών.

Εν κατακλείδι, καθώς, μέσα στην κοινότητα, σύμφωνα με την Τερκενλή, σμιλεύονται δεσμοί μεταξύ κοινωνίας και προσωπικής δράσης και το άτομο θεωρεί για τον εαυτό του ότι δομείται μέσα σ’ αυτή, αναπτύσσοντας οργανική σχέση με τους άλλους, ενώ ταυτόχρονα δομείται επίσης και η προσωπική του ταυτότητα (Τερκενλή, 2015), αξίζει το Πανεπιστήμιο Αιγαίου να υποστηρίξει τη συλλογική δυναμική που αναπτύσσεται με κοινές σχέσεις, κοινή γνώση και κοινά συναισθήματα καθώς, με τον τρόπο αυτό, κατά τον Ψημίτη, οικοδομείται η χωροχρονική αίσθηση του συνανήκειν (Ψημίτης, 2017).

Με την παρούσα εργασία αναδεικνύεται η περαιτέρω ανάγκη ενίσχυσης θετικού κλίματος σε συνδυασμό με τη δημιουργία πλούσιας συναισθηματικής ζωής, καθώς κάτι τέτοιο, σύμφωνα με την πρόσφατη βιβλιογραφία, αποτελεί ένα επιτυχημένο μοντέλο διοίκησης που πολλοί σύγχρονοι οργανισμοί έχουν υιοθετήσει λαμβάνοντας μέτρα για την ενθάρρυνση της οικειότητας και τη δημιουργία δεσμών μεταξύ της κοινότητας των μελών τους (Πουλόπουλος, Τσιμποκλή, 2016).

Βιβλιογραφία

- Bauman, Z., (2007), *Ρευστός Φόβος*, Αθήνα, εκδ. Πολύτροπον
- McMillan, D., (1996), *Sense of Community, Journal of Community Psychology, Vol. 24, No 4, 315-325*
- Christakis, N., Fowler, J., (2010), *Συνδεδεμένοι*, Αθήνα, εκδ. Κάτοπτρο
- Jenkins, R., (2007), *Κοινωνική ταυτότητα*, Αθήνα, εκδ. Σαββάλας
- Tinder, G., (1980), *Community: reflections on a Tragic Ideal, United States of America, εκδ. Louisiana State University Press*
- The Dictionary of Human Geography, (2014), 5^η έκδοση
- Αφουξενίδης, Α., (2008), *Από τη συλλογική κουλτούρα στην εξατομικευμένη ταυτότητα και κατανάλωση στη νεότερη Ευρώπη*, στο: Λεοντίδου, Λ., κ.ά., 2008, *Ευρωπαϊκές Γεωγραφίες, Τεχνολογία και Υλικός Πολιτισμός*, Πάτρα, εκδ. ΕΑΠ
- Γετίμης, Π., Ζωντήρης, Δ., (2000), *Η κινητικότητα των Πανεπιστημίων*, στο: Τσαμασφύρος, Γ., 2000, *Το πανεπιστήμιο στον 21^ο αιώνα*, εκδ. Παπαζήση, Αθήνα
- Γιώτα, Θ., (2010), *Προσέγγιση των Επιδράσεων των Περιφερειακών Πανεπιστημίων στην Ανάπτυξη των Περιφερειών της Ελλάδας*, *Τεχνικά Χρονικά*, τευχ.1/2010: 91-101, Αθήνα, εκδ ΤΕΕ
- Ζήση, Α., (2013), *Κοινωνία, Κοινότητα και Ψυχική υγεία*, Αθήνα, εκδ. Gutenberg
- Λαμπριανίδης, Λ., (1993), *Περιφερειακά Πανεπιστήμια στην Ελλάδα: Από το αίτημα για στρατόπεδα νεοσυλλέκτων στο αίτημα για περιφερειακά πανεπιστήμια*, Αθήνα, εκδ. Παρατηρητής
- Παναγιωτοπούλου, Ρ., (2008), *Ορθολογικές ατομοκεντρικές πρακτικές στα πλαίσια ενός ανορθολογικού πολιτικού συστήματος*, στο: Κονιόρδος, Σ., κ.ά., 2008, *Ειδικά θέματα Ευρωπαϊκού Πολιτισμού*, Πάτρα, εκδ. ΕΑΠ
- Τερκενλή, Θ., (1996), *Το πολιτισμικό τοπίο: γεωγραφικές προσεγγίσεις*, Αθήνα, εκδ. Παπαζήση
- Τσαμασφύρος, Γ., (2000), *Το Πανεπιστήμιο στον 21^ο αιώνα*, Αθήνα, εκδ. Παπαζήση
- Τσάμπρα, Μ., (2008), *Χώρος και νέες τεχνολογίες στην αναδυόμενη “αβαρή” οικονομία*, στο: Λεοντίδου, Λ., κ.ά., 2008, *Ευρωπαϊκές Γεωγραφίες, Τεχνολογία και Υλικός Πολιτισμός*, Πάτρα, εκδ. ΕΑΠ

Παράρτημα

Ερωτηματολόγιο

